

Hind Swaraj

M.K. GANDHI

Hind Swaraj

M.K. GANDHI

Mohandas K. Gandhi

Hind Swaraj eli Intian itsehallinto

Alunperin julkaistu Gujaratin kielellä *Indian Opinion*-lehdessä 11.12. ja 18.12. 1909.

Suomennettu tekijän toimittaman, *Navajivan Trust*-kustantajan vuoden 1938 julkaiseman tarkistetun englanninnoksen mukaan. Kirjan suomensivat suolamarssin 75-vuotis juhluvuoden kunniaksi 12.3. - 5.4. 2005 seuraavat henkilöt:

Outi Hakkarainen, Lauri Peltonen, Olli Ruohomäki, Folke Sundman, Jeremy Gould, Päivi Ahonen, Mika-Petri Lauronen, Anastasia Laitila, Juha Rekola, Antti Kauppinen, Meri Koivusalo, Hanna Laitinen, Tove Selin, Jukka Pääkkönen, Saska Snellman, Jarno Rautio, Laura Ruohonen, Katja Markkula, Toni Haapanen, Kaisa Heinlahti, Anna Lahelma, Mikko Sauli, Satu Ranta-Tyrkkö, Pekka Ristelä, Miia Mustonen, Eeva Luhtakallio, Hanna Kaisa Saastamoinen, Tuomas Ylä-Anttila, Pirjo Riihelä, Hannu Virtanen, Linda Wallgren, Ville Salo, Timo Harakka, Marko Ulvila, Jarna Pasanen, Tuija Kokkonen, Esa Saarinen, Peik Johansson, Sikke Leinikki, Risto Heiskala, Olli-Pekka Moisio, Juhana Toivanen, Pekka Korhonen, Olli Sinivaara, Anna Groth, Juha Suoranta, Risto Wallin, Liisa Jääskeläinen, Tapio Ollikainen, Majanen Pertti, Arto Laitinen, Kari Bottas, Jani Saxell, Niklas Vainio, Silja Hiidenheimo, Jussi Backman, Anu Hirsiaho, Tere Vadén, Katri Siukola, Timo Kaartinen, Soili Takkala, Mikko Yrjönsuuri, Arja Alho, Salla Tuomivaara, Eeva Simola, Patrik Marken, Jussi Pakkasvirta, Matti/Aune Jääskinen, Matti Sarmela, Pentti Tiusanen, Eva Biaudet, Jukka Relander, Susanna Niinivaara, Tauno Kääriä, Ilkka Taipale, Petri Minkkinen, Jenni Hottola, Anu Koivunen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Kiljunen, Laura Kalliomaa-Puha, Rauno Merisaari, Jarkko Pylväs, Maija Sakslin, Maria Svanström, Eila Salomaa, Satu Hassi, Totte Vadén, Timo Frilander, Arjo Heinsola, Kirsi Komonen, Markus Nummi, Lasse Peltonen

SISÄLTÖ

Suomennoksen esipuhe (Thomas Wallgren)	6
Lukijalle	8
Esipuhe uuteen painokseen (Mahadev Desai)	9
Esipuhe (Mahadev Desai)	15
Selityksen sana	17
Viesti	19
I Kongressi ja sen virkailijat	20
II Bengalin jakaminen	23
III Tyytymättömyys ja levottomuus	25
IV Mitä on Swaraj?	25
V Olosuhteet Englannissa	27
VI Sivilisaatio	29
VII Miksi Intia menetettiin?	32
VIII Olosuhteet Intiassa	34
IX Olosuhteet Intiassa (jatkoa): rautatiet	36
X Olosuhteet Intiassa (jatkoa): hindut ja muslimit	38
XI Olosuhteet Intiassa (jatkoa): asianajajat	42
XII Olosuhteet Intiassa (jatkoa): lääkärit	44
XIII Mitä on todellinen sivistys?	45
XIV Kuinka Intiasta voi tulla vapaa?	47
XV Italia ja Intia	49
XVI Raaka voima	51
XVII Väkivallaton vastarinta	55
XVIII Koulutus	61
XIX Koneet	65
XX Johtopäätökset	68
Liitteet	
I Joitakin viranomaisia	73
II Arvostettujen miesten lausuntoja	74
J. Seymour Keay	74
Victor Cousin	74
Friedrich Max Muller	74
Frederick Von Schlegel	75
Abbe J. A. Dubois	75
J. Young	76
Colonel Thomas Munro	76
Sir William Wedderburn ¹	76
Viitteet	78

S U O M E N N O K S E N E S I P U H E

Mohandas K. (Mahatma) Gandhi (1869-1948) on 1900-luvun keskeisiä vaikuttajia maailmanlaajuisesti. Hänen toimintansa ja ajattelunsa on yli sadan vuoden ajan inspiroinut kansanliikkeitä, poliittisia johtajia ja ajattelijoita kaikilla mantereilla.

Gandhin vaikutus myös suomalaiseen kulttuuriin ja politiikkaan on ollut kestävä ja moniulotteista. Muun muassa 1900-luvun alun tolstoilaisuus ja alkiolaisuus, 1960-luvun ylioppilasradikalismi ja kehitysmaaliike, 1970-luvun ympäristö- ja vaihtoehtoliikkeet sekä viime vuosikymmenen globalisaatiokriittinen liike ovat kaikki saaneet tärkeitä vaikutteita Gandhilta. Gandhi on näin ollen syvällisesti vaikuttanut Suomenkin historiaan.

Gandhin kulttuurifilosofisesti ja yhteiskuntapoliittisesta tärkeimpänä teoksena voidaan pitää vuosisadan alussa julkaistua pientä *Hind Swaraj* kirjaa. Tässä teoksessa Gandhi esittelee ensimmäistä kertaa kokonaisvaltaisen vision Intian vapautumisesta siirtomaavallasta, modernin kulttuurin epäkohdista, väkivallattomuudesta, totuuden etsimisestä ja omaehtoisesta kehityksestä.

Luet parhaillaan *Hind Swarajin* ensimmäisen suomennoksen esipuhetta. Suomennos on tehty kansalaistalkoina Gandhin johtaman suolamarssin 75-vuotis juhlavuoden kunniaksi.

Suolamarssi on Intian gandhilaista väkivallatonta vastarintaa (”satyagrahaa”) harjoittaneen vapautusliikkeen kenties tärkein yksittäinen tapahtuma. Se alkoi Intian Gujaratissa sijaitsevassa Ahmedabadissa 12.3. 1930 ja saapui Intian valtameren rannikolle, Dandin kylään 5.4. 1930. Niinpä Gandhin pääteoksen suomennostalkoot alkoivat 12.3.2005 ja saatettiin päätökseen 5.4.2005.

Suomennostalkoot pani alulle Suomen suolamarssitoimikunta, joka toimintaan ovat osallistuneet mm. Satu Hassi, Mika Aalto-Setälä, Outi Hakkarainen, Pilvi Toppinen Satu Ranta-Tyrkkö, Eila Salomaa, Marko Ulvila ja Thomas Wallgren.

Kutsua talkoisiin alettiin levittää 28.2. 2005. Tavoitteena oli löytää *Hind Swarajin* jokaiselle sivulle yksi suomentaja. Tavoite osoittautui varsin helposti savutettavaksi ja käännöstalkoiden järjestäjät huomasivat pian, ettei talkootyötä tällä kertaa voitu tarjota läheskään kaikille halukkaille.

Talkoisiin osallistui varsin kirjava joukko eri ikäisiä ja hyvin erilaisissa tehtävissä toimivia suomalaisia. On ilmeistä, että Gandhin elämäntyö ja ajattelu edelleen kiinnostavat ja koskettavat suomalaisia laajasti.

Tämä suomennos julkaistiin ensimmäistä kertaa *Demokratiafoorumi Vasudhaiva Kutumbakamin* www-sivuilla perjantaina 8.4. 2005. Tavoitteena on käyttää tätä kansalaiskäännöstä pohjana kirjana julkaistavalle kielellisesti yhtenäisemmälle suomennokselle.

Talkookäännöksen julkaisemisen johdosta osa suomentajista kokoontui 8.4. 2005 Helsingissä, uudella ylioppilastalolla järjestettyn avoimeen keskusteluun Gandhin ajankohtaisesta merkityksestä. Toivomme, ettei tämä keskustelu jää ainoaksi laatuaan, vaan että *Hind Swarajin* suomennos antaa jälleen uusia, perustavia, virikkeitä keskustelulle elämän perusarvoista, kulttuurikehityksemme tavoitteista ja politiikan moraalista.

Helsingissä 7.4. 2005

Thomas Wallgren

LUKIJAALLE

Tarkkaavaisen lukijan ja muiden kirjoituksistani kiinnostuneiden on hyvä tietää, ettei kirjoitusteni johdonmukaisuus ollenkaan huolestuta minua. Etsiessäni totuutta olen hylännyt monia ajatuksia ja oppinut paljon uutta. Näin vanhanakaan en tunne että henkinen kasvuni olisi pysähtynyt tai että se pysähtyisi ruumiini kuihtumiseen. Minulle on aina tärkeintä totella Totuuden, jumalani kutsua. Siksi, jos joku löytää epäjohdonmukaisuutta kahden kirjoitukseni välillä, ja jos hän vielä luottaa ymmärrykseeni, hän tekisi oikein valitessaan jälkimmäisen kahdesta samaa aihetta käsittelevästä kirjoituksesta.

Harijan 29.4.1933

*M. K. Gandhi*²

ESIPUHE UUTEEN PAINOKSEEN

[Uutta *Hind Swaraj*-lehden painosta julkaistaessa lienee asiallista huomioida seuraava asia josta kirjoitin *Harijan*-lehdessä *Aryan Path Special Number*-julkaisun yhteydessä. Vaikka Gandhijin *Hind Swaraj*-lehden ensimmäisessä numerossa ilmaistut näkemykset ovat pysyneet muuttumattomina, ne ovat käyneet läpi tietyn evoluution. Alla oleva artikkelini tuo valaistusta tälle evoluutiolle. Olen hyvin kiitollinen lukuisille ystäville, jotka ovat toimittaneet tämän painoksen version.

Wardha, 11.12. 1938

-M.D.]

Tärkeä julkaisu

Aryan Path-julkaisun *Special Hind Swaraj* numero on ainutlaatuinen ja kauris toteutukseltaan. Sen ulkomuoto pohjautuu lahjakkaan sisaren Shrimati Sophia Wadian antaumukselliseen työhön. Hän lähetti *Hind Swaraj (Indian Home Rule)*-lehden kopiota useille ulkomaisille ystäville ja pyysi heistä kuu-luisimpia antamaan näkemyksensä kirjasta. Hän oli itse antaumuksellisesti kirjoittanut erikoisartikkeita kirjaan ja nähnyt siinä toivon tulevaisuuden Intialle, mutta halusi eurooppalaisten ajattelijoiden ja kirjoittajien sanovan, että kirjalla olisi potentiaalia auttaa myös Eurooppaa ulos kaaoksesta ja näin ollen kehittäisi tämän suunnitelman. Tulos on ainutlaatuinen. Tämä erikoisnumero sisältää professori Soddyn, G.D.H. Colen, C. Delisle Burns, John Middleton Murrin, J.D. Beresfordin, Hugh Faussetin, Claude Houghtonin, Gerald Heardin ja Irene Rathbonen artikkeleita. Jotkut näistä ovat tietenkin tunnettuja pasifisteja ja sosialisteja. Minkähänlainen numerosta olisi tullut jos se olisi sisältänyt artikkeleita muiden näkemysten edustajilta? Artikkelit ovat järjestetty siten, että ”aikaisemmista artikkeleista nouseva kovin kriitikki ja vastalauseet ovat käsitelty jäljempänä olevissa artikkeleissa”. Kuitenkin on olemassa yksi tai kaksi kriittistä kysymystä, joita kaikki kirjoittajat ovat käsitelleet omissa kirjoituksissaan ja tämä näkökohta on hyödyllistä käsitellä tässä yhteydessä.³ On tiettyjä asioita joiden välitön tunnustaminen olisi hyväksi. Niinpä professori Soddy huomauttaa, juuri Intian vierailultaan palattuaan, että näki hyvin vähän ulkoisia merkkejä siitä että kirjan sisältämä doktriini olisi saavuttanut mitään mainittavaa menestystä. Tämä on aivan totta. Yhtä totta on G.D.H. Colen huomautus siitä, että vaikka Gandhiji on ”niin lähellä Swarajta kuin ihminen vaan puhtaasti henkilökohtaisella tasolla voi olla, hän ei ole koskaan omaksikaan tyydytyksekseen ratkaissut toista ongelmaa, eli miten löytää sellaisia yhteistoiminnan sääntöjä, jotka voisivat luoda umpeen eri ihmisten välistä kuilua, yksin toimimisen ja toisten auttamisen välistä kuilua, jotta voisi toimia heidän tilanteensa edellyttämällä tavalla, mukaan lukien toimimisen heidän kanssaan ja yhtenä heistä. Näin siksi, että hän on samalla oma itsensä ja joku

toinen, joku toinen jota hänen oma itsensä voi ja pitää tarkkailla ja arvostella ja yrittää arvioida.” Niin ikään, kuten John Middleton Murry sanoo, ”väkivallattomuuden tehokkuus menetetään nopeasti silloin kun sitä käytetään puhtaasti poliittisen painostuksen menetelmänä” – mikä herättää kysymyksen: ’Onko väkivallattomuus (*fante de mieux*), oikeasti ollenkaan väkivallattomuutta?’

Mutta koko prosessi on loputonta evoluutiota. Toimiessaan tavoitteensa puolesta ihminen myös toimii keinojensa jalostamiseksi. Buddha ja Kristus loivat väkivallattomuuden ja rakkauden periaatteen jo vuosisatoja sitten. Yksittäiset ihmiset ovat onnistuneesti soveltaneet tätä periaatetta näiden vuosisatojen kuluessa pienissä, selkeästi rajatuissa asioissa. Kuten on yleisesti tunnustettu, ja kuten Gerald Heard on asian ilmaissut, ”maailmanlaajuinen ja kestävä kiinnostus herra Gandhin kokeiluun perustuu siihen tosiasiaan että hän on yrittänyt saada menetelmää toimimaan ikään kuin tukkukaupan tai kansallisella tasolla.” Tämän sovelluksen ongelmat ovat ilmeiset, mutta Gandhi on vakuuttunut siitä että ne eivät ole voittamattomia. Kokeilu vaikutti mahdolltomalta Intiassa 1921 ja siitä oli luovuttava, mutta mikä silloin oli mahdotonta kävi mahdolliseksi 1930. Vieläkin usein herää kysymys: ’Mikä on väkivallaton menetelmä?’ Tämän käsitteen merkityksen ja sisällön vakiinnuttaminen tulee vaatimaan paljon harjoitusta. Mutta keino tämän saavuttamiseksi on itsejalostus ja vielä enemmän itsejalostusta.⁴ Länsimaisilta ajattelijoiltahan jää usein huomaamatta, että väkivallattomuuden perusehto on rakkaus, ja puhdas epäitsekäs rakkaus on mahdotonta ilman mielen ja ruumiin tahratonta puhtautta.

Hyökkäys koneita ja sivilisaatiota vastaan

Mielipide Gandhijin perusteettomasta koneiden tuomitsemisesta yhdistää kaikkia muita kirjaa koskevia ymmärtäviä arvosteluja. ”Näkemyksensä pakottamana hän unohtaa,” sanoo Middleton Murry, ”että jopa hänen rakastamansa rukki on kone ja siten luonnon. Hänen periaatteidensa perusteella se olisi tuhottava.” Professori Delisle Burnsin mukaan, ”tämä on perustavaa laatua oleva filosofinen virhe. Sen perusteella meidän tulisi pitää mitä tahansa sellaista välinettä moraalisesti pahana, mitä saatetaan käyttää väärin. Mutta jopa rukki on kone; ja silmälasit hänen nenällänsä ovat pelkkiä mekanismeja ’ruumiillista’ näkemistä varten. Aura on kone ja varhaisimmat vedenottovälineetkin ovat vain jäänteitä ehkä kymmenien tuhansien vuosien pyrkimyksistä parantaa ihmisten elämää... Mitä tahansa konetta saatetaan käyttää väärin; mutta jos niin tapahtuu, moraalinen paha on väärinkäyttäjässä, ei mekanismeissa.” Minun on myönnettävä, että Gandhiji on ’näkemyksensä pakottamana’ käyttänyt koneita melko karkeata kieltä, jota hän muuttaisi, jos hän tarkistaisi kirjan laitosta. Olen varma, että Gandhiji hyväksyisi kaikki tässä siteeratut väittämät, eikä hän ole koskaan liittänyt koneita käyttävien ihmisten moraalisia piirteitä itse koneisiin. Niinpä vuonna 1924 hän käytti itse kieltä, joka muistuttaa kahta edellä

siteerattua kirjailijaa. Lainan tässä dialogia jota käytiin Delhissa. Vastauksena kysymykseen, vastustiko hän *kaikkia* koneita, Gandhiji sanoi:

”Mitenkä voisın vastustaa, kun tiedän, että jopa tämä keho on mitä hienoin koneen kappale? Rukki on kone; pieni hammastikku on kone. Mitä vastustan, on konehulluutta, ei koneita sinänsä.⁵ Työvoimaa säästävistä koneista puhuminen on hulluutta. Työvoiman säästämistä seuraa se, että tuhannet ihmiset jäävät vaille työtä ja heidät heitetään kaduille odottamaan nälkäkuolemaa. Minä haluan säästää aikaa ja työvoimaa kaikille, en vain pienelle ihmiskunnan osalle. Haluan hyvää terveyttä kaikille, en vain muutamille harvoille ja valituille. Nykyisin koneet auttavat pientä vähemmistöä ratsastamaan miljoonien enemmistön selässä. Näiden periaatteiden käyttövoima ei ole ihmisrakkaus ja työvoiman suojelu vaan ahneus.

Tuollaisia periaatteita vastaan taistelen kaikin voimin... Ylimmäinen suojelun kohde on ihminen. Koneiden ei pidä näivettää ihmistä itseään. Voin myös kannattaa joitain poikkeuksellisen hyviä keksintöjä. Ottakaamme esimerkiksi Singerin ompelukone. Se on yksi hyödyllisimpiä koneita, mitä koskaan keksitty ja sen keksimisestä voisi kirjoittaa jännittävän kirjan.”

”Mutta,” esitettiin vastakysymys, ”ompeelukoneiden valmistamiseen tarvitaan hyvin koneellistettu, tavallinen tehdas.”

”Kyllä,” Gandhiji vastasi. ”Mutta olen niin paljon sosialisti, että mielestäni nämä tehtaot pitäisi kansallistaa, niiden pitäisi olla valtion kontrollissa... Yksittäisen työntekijän työvoiman suojelu tulisi olla päämäärä, sen sijaan että inhimillinen ahneus on toiminnan motiivi. Täten esimerkiksi toivon sen päivän koittavan, jolloin on olemassa kone joka suoristaa mutkalle menneen värttinän varren. Ei siksi, että sepät lopettaisivat tekemästä värttinän varsia; he kyllä valmistavat värttinän varsia edelleen, mutta kun varsi menee mutkalle, jokaisella kutojalla tulisi olla kone jolla suoristaa se. Ahneuden sijaan rakkauden tulisi ohjata tekojanne. Tämä periaate auttaa meitä kulkemaan oikeaan suuntaan.”

”Mutta,” kysyttiin edelleen, ”jos Singerin ompelukone ja värttinän varren suoritin ovat poikkeuksia, mihin vedetään raja?”

”Emme tarvitse koneita jos ne eivät auta yksittäistä ihmistä tai jos ne kaventavat ihmisten oikeuksia. Koneiden ei pitäisi tehdä ihmisistä rampoja.”

”Mutta, eikä ihanteena tulisi olla kaikenlaisten koneiden hylkääminen? Kun hyväksytään ompelukone, täytyy hyväksyä myös polkupyörä, auto jne.”

”Ei”, hän vastasi, ”koska ne eivät tyydytä yhtäkään ihmisen perustarpeista, sillä liikkuminen paikasta toiseen auton nopeudella ei ole perustarve. Neula sen sijaan on tärkeä esine elämässä, välttämättömyys.”

Mutta hän lisäsi: ”Ihannetapauksessa kieltäisin kaikki koneet kuten kieltäisin myös itse ruumiin, joka ei auta pelastumisessa, ja pyrkisin sielun täydelliseen vapautumiseen. Tästä näkökulmasta kieltäisin kaikki koneet, mutta ne

pysyvät, koska ruumiin tavoin ne ovat väistämättömiä. Kuten sanoin, ruumis itsessään on puhtain laitteisto, mutta jos se haittaa sielun korkeampaa lentoa, se täytyy hylätä.”

Mielestäni mikään kritiikki ei ole pohjimmiltaan tämän näkemyksen kanssa ristiriidassa. Ruumiin tavoin kone on hyödyllinen vain ja ainoastaan silloin kun se edesauttaa sielun kasvua.

Samalla tavalla herra G.D.H. Cole torjuu väitteen siitä, että ”länsimainen sivistys on välttämättä ihmissielun vihollinen. ... väitän, että Espanjan ja Abessinian kauhut, jatkuva yllämme leijuva uhka, mahdollisuuksia omaavien massojen köyhyys, ovat virhe, suuri virhe länsimaaisessa sivistyksessä, mutta eivät osa sen perimmäistä olemusta... en väitä, että korjaisimme sivilisaatiomme, mutta uskon sen olevan korjattavissa. En usko sen perustuvan ihmissielulle tarpeellisten asioiden täydelliseen kieltämiseen.” Todellakin: eivätkä Gandhijin osoittamat viat olleet sivistykseen sisältyviä vikoja, vaan sen suuntausten vikoja, ja Gandhijin kirjan tarkoitus oli asettaa vastakkain Intian ja länsimaisen kulttuurin suuntaukset. Gandhiji olisi G.D.H. Colen kanssa samaa mieltä siitä, että länsimainen sivistys on yhä korjattavissa, ja että länsi tarvitsee länsimaalaisen itsehallinnon, jonka luovat ”Gandhin tavoin itsensä hallitsevat johtajat, jotka noudattavat länsimaaisia tapoja, eivät hänen tai Intian tapoja.”⁶

Doktriinin rajoitukset

G. D. H. Cole on kysynyt: ”Onko näin silloin kun saksalaiset ja italialaiset lentäjät joukkomurhaavat espanjalaisia, kun japanilaiset lentäjät teurastavat tuhansia ja tuhansia kiinalaisissa kaupungeissa Saksan armeijoiden marssittua Itävaltaan uhaten jatkaa Tšekkoslovakiaan, kun Abessinia on verisesti pommitettu häviöön? Vielä muutama vuosi sitten uskoin vastustavani sotaa ja kuolemaa tuottavaa väkivaltaa kaikissa olosuhteissa. Mutta tänä päivänä, vihaten sotaa, pyrkisin sodan uhalla lopettamaan nämä kauheudet.” Hänen sisäisen taistelunsa ankaruus käy ilmi lauseista, joilla hän jatkaa: ”Sodan uhalla, ja kuitenkin, vielä nyt, toinen minäni kavahtaa kauhistuneena ajatustakin ihmisen tappamisesta. Henkilökohtaisesti kuolisin mieluummin kuin tappaisin. Ehkä velvollisuuteni ei olisi tappaa ennemmin kuin kuolla? Gandhi saattaisi vastata, ettei tällainen dilemma voisi kohdata miestä, joka on saavuttanut henkilökohtaisen Swarajinsa. En väitä saavuttaneeni omaani; mutten ole vakuuttunut, ettei tuo dilemma olisi vähemmän häiritsevä, tässä ja nyt Länsi-Euroopassa, jos olisin Swarajin saavuttanut.”

Herra Colen mainitsemien kaltaiset tapaukset koettelevat uskoa, mutta Gandhiji on antanut vastauksen useammin kuin kerran, vaikkei hän ole täydellisesti saavuttanut Swarajia siitä yksinkertaisesta syystä, että hänelle Swaraj ei ole täydellinen niin kauan kuin hänen kanssaihmisiltään on riistetty se. Mutta hän elää uskossa, ja usko väkivallattomuuteen ei vapise puhuttaessa

Italian tai Japanin barbarismista. Sillä väkivalta synnyttää väkivaltaa, ja kun leikin kerran aloittaa ei sille löydy rajaa. Philip Mumford vastaa War Resisterissä kiinalaiselle ystävälle, joka yllyttää toimintaan Kiinan puolesta: ”Vihollisesi on Japanin hallitus eivätkä japanilaiset talonpojat ja sotilaat – kovaonniset ja kouluttamattomat ihmiset, jotka eivät edes tiedä miksi heitä käsketään taistelemaan. Kuitenkin, jos maan puolustamiseen käytetään tavallisia sotilaallisia keinoja, sinun on tapettava näitä syyttömiä ihmisiä, jotka eivät ole todellisia vihollisiasi.”⁷ Jos Kiina vain yrittäisi pidättäytyä samassa väkivallattomassa taktikassa, jota Gandhiji käyttää Intiassa, taktikassa joka on todellakin paljon paremmin sopuoinnussa maan suurten uskonnollisten johtajien oppien kanssa. Uskaltaisin sanoa että sitä noudattamalla Kiina menestyisi paljon paremmin kuin kopioimalla Euroopan militaristisia menetelmiä.... On ilman muuta oppitunti koko ihmiskunnalle että kiinalaiset, rauhanomaisin kansa maan päällä, ovat säilyneet hengissä ja säilyttäneet sivistyksensä historiallisesti pidempään kuin yksikään sotaisista roduista. Älkää nyt kuvitelko, että emme kunnioittaisi niitä urheita kiinalaisia, jotka taistelevat puolustaakseen maataan. Me teemme kunniaa heidän uhrauksilleen ja tunnustamme, että heidän periaatteensa ovat erilaiset kuin meidän. Me kuitenkin uskomme että tappaminen on kaikissa olosuhteissa pahasta ja että hyvää siitä ei voi seurata. Pasifismi ei säästä kärsimykseltä, mutta pitkällä tähtäimellä uskon sen olevan tehokkaampi ase mahdollista valloittajaa vastaan kuin kaikki sotavoimanne yhteensä – ja mikä tärkeintä, se pitää yllä rotunne ihanteita.”

Neiti Irene Rathbone esittää samankaltaisen kysymyksen: ”Mikä inhimillinen olento maailmassa, normaali tai pyhimys, voi sietää sitä että pienten poikien ja tyttöjen täytyy kuolla, jos hän voi kumartamalla tyrannille ja kieltämällä omantuntonsa pelastaa heidät? Tähän kysymykseen Gandhi ei vastaa... Hän ei edes esitä sitä... Kristus on selvempi... Tässä ovat hänen sanansa: ’Mutta jos joku johdattaa lankeemukseen yhdenkin näistä vähäisistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että hänen kaulaansa pantaisiin myllynkivi ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen’... Kristuksesta on meille suurempi apu kuin Gandhista...’ Minä en usko, että Kristuksen sanat ilmaisevat mitään muuta kuin hänen vihastustaan eikä esitettyjä toimiakaan ole tarkoitettu rangaistukseksi jonka toinen langettaa pahantekijälle, vaan itse itselle langetettavaksi rangaistukseksi. Ja onko Neiti Rathbone varma, että voi tällä Kristuksen metodiksi uskomallaan tavalla todella pelastaa lapsen?⁸ Hän erehtyy luullessaan, ettei Gandhiji ole asettanut kysymystä. Hän on asettanut sen ja vastannut siihen painokkaasti, samoin kuin sen asettivat ja siihen toiminnalla vastasivat 1300 vuotta sitten ikimuistoiset muslimimarttyyrit antaessaan mieluummin naisten ja lasten kuolla nälkään ja janoon kuin nöyrytyvät omatuntonsa vastaisesti hirmuhallitsijan edessä. Sillä kumartaessaan hirmuhallitsijaa ja kieltäessään omatuntonsa vain rohkaisee hirmuhallitsijaa jatkamaan kauheuksien tekemistä.

Mutta jopa neiti Irene Rathbone kutsuu Hind Swarajia ”valtavan voimakkaaksi kirjaksi” ja sanoo, että joutuu myöntämään ”sen huikean rehellisyyden pakottavan pohtimaan omaa rehellisyyttäni. Kehotan vahvasti ihmisiä lukemaan sen.”

Aryan Pathin toimittajat ovat tehneet merkittävän palveluksen rauhan ja väkivallattomuuden asialle julkaisemalla Hind Swaraj -erikoisnumeron.

ESIPUHE

Kun lordi Lothian oli Segaonissa, hän kysyi minulta voisinko antaa hänelle kappaleen Hind Swarajia koska, kuten hän sanoi, se sisältää koko Gandhijin nykyisen opin siemenen, ja sitä on luettava ja luettava uudestaan, jotta Gandhijia ymmärrettäisiin oikein.

Mielenkiintoista kyllä Shrimati Sophia Wadia kirjoitti suunnilleen samaan aikaan artikkelia kirjasta, kehottaen kaikkia ministerejämme ja lakiasäättävän kokouksen jäseniä, kaikkia brittiläisiä ja intialaisia virkamiehiä, oikeastaan kaikkia jotka haluavat nykyisen väkivallattoman demokratian kokeilun onnistuvan, lukemaan ja uudelleenlukemaan kirjan. ”Kuinka väkivallaton mies voi olla herra omassa talossaan?” hän kysyy. ”Kuinka hän voi olla nauttia viinistä? Kuinka lakimies voi neuvoa asiakastaan taistelemaan oikeudessa?” Vastaukset näihin pulmiin herättävät erittäin tärkeitä käytännöllisiä kysymyksiä. Kansalle tulisi edelleen laajassa mittakaavassa kertoa Hind Swaraj-teoksesta, koska siinä näitä ongelmia käsitellään periaatteiden näkökulmasta.⁹

Hänen vetoomuksensa tuli oikeaan aikaan. Kirja on kirjoitettu 1908 Ganhijin Lontooseen paluumatkan aikana vastauksena Intialaiselle käsitykselle ja koulukunnalle väkivallasta ja julkaistu alun perin sarjana kolumneja ”Indian Opinion” -lehdessä, jota Gandhiji toimitti. Sen jälkeen teos julkaistiin kirjamuodossa, vain tullakseen kielletyksi Bombayn hallinnon toimesta. Gandhiji oli kääntänyt kirjan Hra Kallenbackille. Vastauksena Bombayn hallinnon toimille, hän julkaisi englanninkielisen käännöksen. Kun Gokhale näki käännöksen vierailullaan Etelä-Afrikassa 1912, hän piti sitä niin hiomattomana ja nopeasti tuotettuna, että hän ennusti että Gandhiji itse tuhoaisi kirjan vietettyään muutaman vuoden Intiassa. Hienotunteisuudella tämän suuren opettajan muistoa kohtaan, voin sanoa, ettei hänen ennustuksensa toteutunut. Vuonna 1921 Ganhiji kirjoitti siitä: ”Se opettaa rakkauden evankeliumia vihan sijasta. Se korvaa väkivallan itsensä uhraamisella. Se asettaa sielun voiman raakaa voimaa vastaan. En ole poistanut siitä muuta kuin yhden sanan, mikä on tapahtunut hienotunteisuudesta erästä naispuolista ystävääni kohtaan. Kirja on vakava tuomio ’modernille sivistykselle’. Se kirjoitettiin 1908. Vakaumukseni on tänään syvempi kuin koskaan, ...mutta varoitan kuitenkin lukijaani ajattelemasta, että nyt ajaisin Intiaa kirjassa kuvattua swarajia. Tiedän että Intia ei ole vielä kypsä siihen. Voi vaikuttaa sopimattomalta sanoa näin, mutta sellainen on vakaumukseni. Teen työtä sen hyväksi että kirjassa hahmoteltu itsehallinto toteutuu. Kollektiivinen toimintani suuntautuu kuitenkin parlamentaarisen swarajin toteuttamiseen Intian kansan toiveiden mukaisesti”. Edes vuonna 1938 hän ei muuttanut mitään kirjassa, paitsi ehkä kieltä joiltain osin. Kirja tuodaankin lukijalle lyhentämättömänä.

Mutta oli Intia kypsä tai ei, intialaisille on parhaaksi opiskella tätä uraauurtavaa kirjaa, joka sisältää viimeisen loogisen johtopäätöksen totuuden ja

väkivallattomuuden kahden periaatteen hyväksymisestä ja päätöksistä siitä, tulisiko nämä periaatteet hyväksyä vai hylätä.¹⁰ Kuultuaan, että kirjan painos oli ollut loppu jo jonkin aikaa ja että joitakin Madrasin-painoksen kopioita oli saatavilla kahdeksalla annalla, Gandhiji sanoi, että kirja pitäisi julkaista heti nimelliseen hintaan. Siten se olisi helposti saatavilla sen lukemista mahdollisesti haluaville. Niinpä Navajivan Publishing House julkaisee sen käytännössä pelkät kustannukset kattavalla hinnalla.¹¹

*Wardha, 2.2.1938
Mahadev Desai*

S E L I T Y K S E N   S A N A

On varmaankin hyvää onneani, että tämä kirjanen on saanut laajaa huomiota. Se ilmestyi alun perin gujaratin kielellä. Sen vaiheet ovat moninaiset. Tekstit julkaistiin kolumneina eteläafrikkalaisessa *Indian Opinion* -lehdessä. Ne kirjoitettiin vuonna 1908 paluumatkallani Lontoosta Etelä-Afrikkaan vastauksena intialaiselle väkivallan koulukunnalle, jonka tyyppiesimerkki Etelä-Afrikassa harjoitettu toiminta oli. Olin Lontoossa yhteydessä kaikkiin tunnettuihin intialaisiin anarkisteihin. Heidän rohkeutensa teki minuun vaikutuksen, mutta pidin heidän tavoitettaan harhaan menneenä. Tunsin, että väkivalta ei ollut parannuskeino Intian ahdinkoon. Maan sivistys vaati toisenlaisen, paremman aseiden käyttöä itsesuojelussa. Etelä-Afrikan satyagraha oli vielä nuorta, tuskin kahden vuoden ikäistä. Se oli kuitenkin kehittynyt siinä määrin, että saatoin kirjoittaa siitä varsin luottavaisena. Kirjoittamaani arvostettiin niin paljon, että se julkaistiin kirjasena. Kirja sai huomiota myös Intiassa. Bombayn hallitus kielsi sen levittämisen. Vastaukseksi julkaisin sen käännöksenä. Pidän velvollisuutenani englantilaisia ystäviäni kohtaan, että he voisivat tutustua kirjan sisältöön.

Mielestäni tämä on kirja, joka voidaan antaa lapsenkin käteen. Se opettaa rakkauden evankeliumia vihan sijasta. Se korvaa väkivallan itsensä uhraamisella. Se asettaa sielun voiman raakaa voimaa vastaan. Kirjasta on otettu useita painoksia, ja suosittelen sitä kaikille, jotka haluavat lukea sen. Olen muuttanut siitä vain yhden sanan, mikä on tapahtunut hienotunteisuudesta erästä naispuolista ystävääni kohtaan.

Kirja on vakava tuomio ”modernille sivistykselle”. Se kirjoitettiin vuonna 1908. Sen jälkeen vakaumukseni on vain syventynyt. Olen sitä mieltä, että jos Intia hylkää ”modernin sivistyksen”, se pelkäänsä hyötyä tästä teostaan.

Varoitin kuitenkin lukijaani ajattelemasta, että tavoitteeni tällä hetkellä on kirjassa kuvattu swaraj. Intia ei ole kypsä siihen. Tämän sanominen saattaa kuulostaa sopimattomalta. Se on kuitenkin vakaumukseni. Teen itse työtä sen hyväksi, että kirjassa hahmoteltu self rule toteutuu. Kollektiivinen toimintani suuntautuu kuitenkin parlamentaarisen swarajin toteuttamiseen Intian kansan toiveiden mukaisesti. En pyri tuhoamaan rautateitä enkä sairaaloita, vaikka olisin varmasti iloinen, jos ne tuhoutuisivat luonnostaan. Sen paremmin rautatiet kuin sairaalatkaan eivät ole korkean ja puhtaan sivistyksen mitta. Ne ovat korkeintaan välttämätön paha. Kumpikaan niistä ei nosta tuumaakaan kansakunnan moraalista tilaa. En myöskään tähtää tuomioistuinten pysyvään hävittämiseen, niin paljon kuin pitäisinkin sitä ”hartaasti toivottuna täyttymyksenä”. Vielä vähemmän pyrin tuhomaan kaikkia koneita ja tehtaita. Se vaatii suurempaa yksinkertaisuutta ja kieltäytymistä kuin mihin kansa on tällä hetkellä valmis.

Ohjelman ainoa kohta, jota nyt toteutetaan, on väkivallattomuus. Valitettavasti minun on tunnustettava, että edes sitä ei nyt toteuteta kirjan

hengessä. Jos niin tapahtuisi, Intia rakentaisi swarajin yhdessä päivässä. Jos Intia omaksuisi rakkauden opin uskontonsa aktiiviseksi osaksi ja ottaisi sen politiikkansa sisällöksi, swaraj laskeutuisi maahan taivaasta. Olen kuitenkin tuskallisen tietoinen siitä, että se on vielä kaukana edessäpäin.

Olen esittänyt nämä kommentit, koska olen huomannut, että tekstiäni lainataan usein tarkoituksena saattaa nykyinen kansanliike huonoon valoon. Joissakin kirjoituksissa on jopa vihjattu minun pelaavan ovelaa peliä ja käytävän maan sekasortoista tilannetta hyväkseni ujuttaakseni omia ajatuksiani vaivihkaa ja tekevän uskonnollisia kokeita Intian kustannuksella. Voin vastata ainoastaan, että satyagraha on vahvempaa ainesta. Siinä ei ole mitään julki lausumatonta eikä salaista. Osaa Hind Swarajssa kuvatusta elämisen teoriasta toteutetaan epäilemättä käytännössä parhaillaan. Myöskään sen toteuttamiseen kokonaisuudessaan ei liity mitään vaaraa. On kuitenkin väärin säilytellä ihmisiä teksteistäni poimituilla irrallisilla kohdilla, jotka eivät ole olennaisia maan kannalta keskeisessä kysymyksessä.¹²

Young India, tammikuu 1921

V I E S T I

Olen iloinen siitä, että *Hind Swaraj*n puolustamia periaatteita tehdään tunnetuksi. Englanninkielinen laitos on käännös alkuperäisestä gujaratinkielisestä. Jos minun olisi kirjoitettava kirja uudelleen, muokkaisin ehkä kieltä paikoitellen. Kuluneiden kolmenkymmenen myrskyisän vuoden aikana en kuitenkaan ole kokenut mitään, mikä saisi minut muuttamaan siinä ilmaisemiani näkemyksiä. Lukijan on myös hyvä tietää, että teksti on uskollinen työläisten kanssa käymieni keskustelujen muistiinmerkintä. Eräs keskustelukumppaneistani myönsi avoimesti olevansa anarkisti. Lukijan on myös hyvä tietää, että kirjoitukseni lopettivat alkuunsa mädännäisyyden, joka oli lähtemässä leviämään joidenkin intialaisten keskuudessa Etelä-Afrikassa. Olkoon tämä vastapainona sille erään rakkaan, valitettavasti jo edesmenneen ystävän mielipiteelle, jonka mukaan ne ovat tyhmyrin puhetta.

Segaon, 14.7.1938

M.K. Gandhi

I LUKU

KONGRESSI JA SEN VIRKAILIJAT

Lukija: Juuri tällä hetkellä itsehallinnon aalto pyyhkii yli Intian. Kaikki maanmiehemme näyttävät olevan kiinnittyneitä kansalliseen itsenäisyyteen. Samanlainen henki tarttuu heihin jopa Etelä-Afrikassa. Intialaiset näyttävät olevan innokkaita hankkimaan itselleen oikeuksia. Selittäisittekö näkemyksiänne tässä asiassa?

Toimittaja: Olet tehnyt hyvän kysymyksen, mutta siihen vastaaminen ei ole helppoa. Eräs sanomalehtien tavoitteista on ymmärtää yleistä tunnelmaa ja antaa sille ilmenemismuoto. Toinen tehtävä on nostattaa tiettyjä haluttuja tuntemuksia ihmisten keskuudessa, ja kolmas on pelotta paljastaa yleisiä puutteita. Näiden kaikkien kolmen toiminnon harjoittaminen liittyyvät kysymyksesi vastaukseen. Ihmisten tahto pitää ilmaista tiettyyn rajaan saakka, tiettyjä tuntemuksia pitää vaalia, ja puutteellisuudet pitää tuoda päivänvaloon. Mutta koska olet tehnyt kysymyksen, minun velvollisuuteni on vastata siihen.

Lukija: Oletko sitten sitä mieltä, että itsehallinnon halu on syntynyt keskuudessamme?

Toimittaja: Tuo halu loi kansalliskongressin. "Kansallis" -sanan käyttö nimesä tarkoittaa tätä.

Lukija: Näin ei todellakaan ole. *Young India* -lehti näyttää jättävän kongressin huomiotta. Sitä pidetään Brittihallinnon säilyttämisen instrumenttina.

Toimittaja: Tuolle mielipiteelle ei ole perusteita. Ellei Intian "vanha mies" olisi valmistanut maaperää, nuoret miehemme eivät olisi edes puhuneet itsehallinnosta. Kuinka voisimme unohtaa, mitä herra Hume on kirjoittanut, kuinka hän on potkinut meitä toimintaan, ja millä ponnistuksilla hän on herättänyt meidät saavuttamaan kongressin tavoitteet? Sir William Wedderburn on antanut ruumiinsa, mielensä ja rahansa samaan tarkoitukseen. Hänen kirjoituksensa ovat lukemisen arvoisia tänäänkin.¹³ Valmistaakseen kansakuntaa professori Gokhale omaksui köyhyyden ja antoi kaksikymmentä vuotta elämästään. Yhä vieläkin hän elää köyhyydessä. Edesmennyt Justice Budruddin Tyebji oli myös yksi niistä, jotka kongressin kautta kylvivät itsehallinnon siemenen. Samalla tavalla Bengalissa, Madrasissa, Punjabissa ja muissa paikoissa on ollut Intian rakastajia ja kongressin jäseniä, sekä intialaisia että englantilaisia.

Lukija: Pysähdy, pysähdy; menet liian kauas, kuljet harhaan kysymyksestäni. Olen kysynyt sinulta itsehallinnosta; sinä keskustelet ulkomaisesta hallinnosta. En halua kuulla englantilaisia nimiä, ja sinä annat minulle sellaisia nimiä. Näissä olosuhteissa en usko että voimme koskaan tavata. Olen mielissäni, jos pitäydtyt itsehallinnossa. Mikään muu puhe ei tydytä minua.

Toimittaja: Olet kärsimätön. Minulla ei ole varaa olla samanlainen. Jos kesät kanssani hetken, luulen että huomaat saavasi mitä haluat. Muista vanha

sanonta, että puu ei kasva päivässä. Se että olet tarkistanut minut ja että et halua kuulla niistä jotka toivovat Intialle hyvää osoittaa, että sinulle itsehallinto on joka tapauksessa vielä kaukana. Jos meillä olisi monta kaltaistasi, me emme koskaan edistyisi millään tavalla. Tämä ajatus ansaitsee huomiosi.

Lukija: Minusta näyttää, että haluat vain yksinkertaisesti torjua minut puhumalla ympäripyöreitä. Ne joiden sinä arvelet toivovan Intialle hyvää, eivät minun arvioni mukaan ole sellaisia. Miksi siis minun pitäisi kuunnella puhettasi tuollaisista ihmisistä? Mitä hän jota sinä pidät Kansakunnan Isänä, on tehnyt sen hyväksi? Hän sanoo, että englantilaiset kuvernöörit tekevät oikeutta ja että meidän pitäisi tehdä heidän kanssaan yhteistyötä.

Toimittaja: Minun on sanottava sinulle, kaikella lempeydellä, että olisi meille häpeäksi, että sinä puhuisit tuosta suuresta miehestä epäkunnioittavasti. Katsopa vain hänen työtään. Hän on omistanut elämänsä Intian palvelemiselle. Me olemme saaneet oppimme häneltä. Juuri kunnioitettu Dadabhai opetti meille, että englantilaiset olivat imeneet elämämme verta.¹⁴ Mitä väliä sillä on, että hän tänään luottaa yhä Englannin kansakuntaan? Ansaitseeko Dadabhai vähemmän kunnioitusta sen vuoksi, että me olemme nuoruutemme innossa valmiita menemään askelen pitemmälle? Olemmeko sen vuoksi viisaampia kuin hän? On viisauden merkki olla potkaisematta pois juuri sitä porrasta, joka on auttanut meitä nousemaan korkeammalle. Jos portaikosta poistaa yhden portaan, se romahtaa kokonaan. Kun kasvamme lapsuudesta nuoruuteen, emme halveksi lapsuutta vaan muistelemme päivittäin lämpimästi lapsuutemme päiviä. Jos vuosikausien opiskelun jälkeen opettaja opettaisi minulle jotain, ja minä lisäisin hiukan opettajan luomalle perustalle, ei minua sen vuoksi pidettäisi opettajaani viisaampana. Hän nauttisi aina kunnioitustani. Juuri niin on Intian suuren mestarin laita. Meidän on myönnettävä, että hän on nationalismin luoja.

Lukija: Olet puhunut hyvin. Nyt ymmärrän, että meidän on kunnioitettava herra Dadabhaita. Ilman häntä ja hänenlaisiaan ihmisiä, meillä ei varmaankaan olisi meissä roihuavaa sisäistä tulta. Mutta voiko niin sanoa professori Gokhalesta? Hän on tehnyt itsestään englantilaisten suuren ystävän. Hän sanoo, että meidän pitää oppia englantilaisilta paljon – että meidän pitää oppia heidän poliittinen viisautensa ennen kuin voimme puhua itsehallinnosta. Olen kyllästynyt lukemaan hänen puheitaan.

Toimittaja: Jos olet kyllästynyt, se vain paljastaa kärsimättömyytesi. Ajattelemme, etteivät sellaiset ihmiset kunnioita vanhempiaan, jotka ovat tyytymättömiä vanhempiensa hitauteen ja vihaisia siitä, etteivät vanhemmat halua juosta samaa vauhtia lastensa kanssa. Professori Gokhale on vanhemman asemassa. Mitä väliä sillä on, vaikkei hän voi juosta meidän kanssamme? Kansakunnalla, joka haluaa varmistaa oman itsehallintonsa, ei ole varaa halveksia esi-isiä. Me olemme hyödyttömiä, ellemmme kunnioita vanhempiamme.

me. Vain kypsästi ajattelevat ihmiset voivat hallita itseään, eivät kiivasmieliset. Sitä paitsi, kuinka monta professori Gokhalen kaltaista intialaista meillä oli siihen aikaan, kun hän antautui Intian koulutukselle?¹⁵ Uskon totisesti, että mitä tahansa professori Gokhale tekee, niin hän tekee sen puhtain motiivein ja Intiaa palvellakseen. Hänen omistautumisensa kotimaalle on niin suurta, että hän tarvittaessa luopuisi elämästään sen puolesta. Mitä tahansa hän sanoo, niin hän sanoo sen, koska uskoo sen olevan totta, ei imarrellakseen ketään. Siten meidän on osoitettava häntä kohtaan korkeinta kunnioitusta.

Lukija: Onko meidän sitten seurattava häntä kaikessa?

Toimittaja: En koskaan sanonut mitään sellaista. Jos omatuntomme on erimielistä hänen kanssaan, oppinut professori itse kehottaisi meitä seuraamaan omaatuntoamme eikä häntä. Päämäärämme ei ole halventaa hänen työtään vaan uskoa hänen olevan äärettömästi suurempi kuin me ja vakuuttua siitä, että meidän Intian puolesta tekemämme työ on äärettömän vähäistä verrattuna hänen tekemäänsä työhön. Useat sanomalehdet kirjoittavat hänestä epäkunnioittavasti. Meidän velvollisuutemme on protestoida sellaisia kirjoituksia vastaan. Meidän tulisi pitää professori Gokhalen kaltaisia miehiä itsehallinnon tukipylväinä. On huono tapa sanoa, että toisen ihmisen ajatukset ovat huonoja ja ainoastaan meidän ovat hyviä, ja että eri mielipidettä kannattavat ovat maan vihollisia.

Lukija: Alan jotakuinkin ymmärtää, mitä tarkoitat. Minun on vielä ajateltava asiaa. Mutta se, mitä sanot Humesta ja Sir William Wedderburnista, on käsityskyyni ulottumattomissa.

Toimittaja: Sama sääntö koskee niin englantilaisia kuin intialaisia. En koskaan yhdy näkemykseen, että kaikki englantilaiset ovat pahoja ihmisiä. Monet englantilaiset toivovat Intian itsehallintoa. Pitää paikkansa, että englantilaiset ovat jonkin verran itsekkäämpiä kuin muut, mutta se ei todista, että jokainen englantilainen on paha. Meidän, jotka haluamme oikeutta, on tehtävä oikeutta toisille. Sir William ei halua pahaa Intialle – sen pitäisi riittää meille. Edistyessämme tulet ymmärtämään, että Intia vapautuu nopeammin, jos toimimme oikeudenmukaisesti. Tulet ymmärtämään myös sen, että itsehallinto viivästyy, jos kartamme kaikkia englantilaisia vihollisina. Mutta jos olemme oikeudenmukaisia heitä kohtaan, niin saamme heidän tukensa edistyessämme kohti päämäärää.¹⁶

Lukija: Tuo kuulostaa minusta aivan tolkkuttomalta. Englannin tuki ja itsehallinto ovat kaksi toisilleen vastakkaista pyrkimystä. Miksi englantilaiset hyväksyivät intialaisen itsehallinnon? En kuitenkaan toivo, että alkaisit nyt perustella tätä näkemystäsi minulle. Se olisi pelkkää ajantuhlausta. Ehkä sitten, jos ensin osoitat kuinka meidän olisi mahdollista saavuttaa itsehallinto, voisoin ymmärtää kantasi. Se, että nyt ryhdyt puhumaan Englannin tuesta herättää minussa niin vahvaa vastustusta, että toivon sinun vaihtavan puheenaihetta.

Toimittaja: Sopii hyvin. Se, että sinulla on ennakkoluuloja minun suhteeni, ei ole huolestuttavaa. On luonnollista, että joudun alussa sanomaan epämiellyttäviä asioita. Minun tehtäväni on sitten kärsivällisesti yrittää todistaa ennakkoluulosi aiheettomiksi.

Lukija: Kuulostaa hyvältä. Se antaa myös minulle tilaisuuden puhua suoraan. Eräs asia jäi vaivaamaan minua. En ymmärrä, millä tavoin kongressi muka laati perustan itsehallinnolle?

Toimittaja: Katsotaan. Kongressi kutsui yhteen intialaisia eri puolilta Intiaa ja sai meidät innostumaan kansallisaatteesta. Hallitus ei koskaan katsonut tätä hyvällä silmällä. Kongressi vaati alusta asti, että valtion pitäisi vastata omista tuloistaan ja menoistaan. Sen ihanne on myös koko ajan ollut samanlainen itsehallintomalli kuin Kanadassa. Se, onko tällainen malli mahdollista saavuttaa, haluammeko sitä, ja olisiko olemassa joku parempi vaihtoehto, ovat taas eri kysymyksiä. Nyt pyrin vain todistamaan, että kongressi antoi meille esimakua itsehallinnosta. Ei ole oikein kieltää siltä tätä kunniaa, varsinkin kun se ei olisi vain kiittämätöntä, vaan myös hidastaisi meidän omia pyrkimyksiämme saavuttaa päämääräämme. Jos suhtaudumme kongressiin valtion kehitykselle vihameielisenä instituutiona, estää se meitä hyödyntämästä sen mahdollisuuksia.¹⁷

II LUKU

B E N G A L I N J A K A M I N E N

Lukija: Kun asiaa ajatellaan niin kuin te sen ilmaisette, voidaan sanoa, että kongressi asetti perustan itsehallinnolle (Home Rule). Mutta te myönnätte, että tätä ei voida pitää todellisena heräämisenä. Milloin ja kuinka todellinen herääminen tapahtui?

Toimittaja: Siementä ei koskaan nähdä. Se tekee työnsä maan alla, tuhouuu itse, ja näemme vain puun, joka nousee maanpinnan yläpuolelle. Niin on asian laita myös kongressin suhteen. Kuitenkin se mitä kutsutte todelliseksi heräämiseksi, tapahtui Bengalien jakamisen jälkeen. Siitä meidän täytyy olla kiitollisia lordi Curzonille. Jakamisen aikaan bengalilaiset yrittivät taivutella järkisyillä lordi Curzonilla, mutta ylpeänä vallastaan hän jätti huomioimatta heidän rukouksensa. Hän piti varmana sitä, että intialaiset osaisivat vain lörpötellä, ja että he eivät koskaan ottaisi merkittäviä askeleita. Hän käytti loukkaavaa kieltä, ja kaikesta vastustuksesta huolimatta jakoi Bengalien. Sen päivän voidaan ajatella olevan britti-imperiumin jakautumisen päivä. Sellaista shokkia, jonka brittihallinto sai jakautumisesta, ei voida verrata mihinkään toiseen tapahtumaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että muut Intialle tehdyt vääryydet olisivat vähemmän räikeitä kuin jako. Suolaverro ei ole pieni vääryys. Näemme

myöhemmin monia vastaavanlaisia asioita. Mutta ihmiset olivat valmiita vastustamaan jakoa. Siihen aikaan tunnelmat olivat korkealla. Monet johtavat bengalilaiset olivat valmiita menettämään kaiken. He tiesivät valtansa, ja siten palonsa. Se on nyt lähes sammumaton, eikä sitä ole myöskään tarpeellista sammuttaa. Jako tulee häviämään, Bengal tullaan yhdistämään jälleen, mutta särö englantilaisessa laivassa tulee säilymään, ja sen täytyy suurentua päivittäin. Herännyt Intia tuskin tulee nukahtamaan. Vaatimus jaon kumoamiseksi on samansuuruinen kuin vaatimus itsehallinnosta.¹⁸ Johtajat Bengalissa tietävät tämän, ja brittivirkamiehet käsittävät sen. Siksi jako on edelleen olemassa. Valtio taotaan ajan myötä. Valtioita ei muodosteta päivässä; muotoutuminen vaatii vuosia.

Lukija: Mitkä mielestänne ovat jaon seuraukset?

Toimittaja: Tähän asti olemme ajatelleet, että vääryyksien korjaamiseksi meidän tulee lähestyä valtaistuinta, ja jos emme saa hyvitystä meidän tulee istua hiljaa, vaikka voimme silloinkin anoa. Jaon jälkeen ihmiset katsoivat, että anomuksia pitää tukea voimalla, ja että ihmisten tulee olla kykeneviä kärsimykseen. Tätä uutta rohkeutta on pidettävä jaon suurimpana tuloksena. Tämä rohkeus näkyi lehdistön suorasukaisissa kirjoituksissa. Asiat, joita sanottiin vapisten ja salassa, alkoivat tulla sanotuksi ja kirjoitetuksi julkisesti. Svadesi-liike alkoi. Ihmisillä, nuorilla ja vanhoilla, oli tapana juosta pois nähdessään englantilaisen; nyt he eivät enää pelkää. He eivät enää pelkää edes riitaa tai vangituksi tulemistä. Jotkut Intian parhaista pojista ovat tällä hetkellä karkotettu maasta. Tämä on jotain muuta kuin pelkkää anomista. Näin ihmiset on saatu liikkeelle. Rohkeus, joka syntyi Bengalissa, on levinnyt pohjoisessa Punjabiin ja etelässä Cape Comoriniin saakka.

Lukija: Onko jaolla ollut mielestänne muita huomattavia seurauksia?

Toimittaja: Jako ei ainoastaan ole tehnyt säröä englantilaisten laivaan, vaan myös omaamme. Suurilla tapahtumilla on aina suuria seurauksia. Johtajamme on jaettu kahteen joukkoon: maltillisiin ja ekstremisteihin. Näitä voidaan pitää hitaiden joukkona ja kärsimättömien joukkona. Jotkut kutsuvat maltillisia aroiksi ja ekstremistejä rohkeiksi. Kaikki tulkitsevat nämä kaksi sanaa ennakkokäsitystensä pohjalta. Näin paljon on varmaa – vihamielisyyttä on syntynyt näiden kahden välille. He eivät luota toisiinsa ja syyttävät toisiaan. Suratin kokouksen aikana syntyi melkein tappelu. Mielestäni jako ei ole hyvä asia maalle, mutta luulen myös, että tällaiset jaot eivät kestä pitkään. Riippuu täysin johtajista, kuinka pitkään ne kestävät.¹⁹

III LUKU

TYYTYMÄTTÖMYYS JA LEVOTTOMUUS

Lukija: Pidätte siis Jakamista heräämisen syynä? Oletteko iloinen sen aikaansaamasta levottomuudesta?

Toimittaja: Kun ihminen herää, hän venyttelee raajojaan ja on rauhaton. Kestää jonkin aikaa ennen kuin hän on täysin hereillä. Samalla tavalla, vaikka Jakaminen on aiheuttanut heräämisen, tajuton tila ei ole vielä täysin kadonnut. Venyttelemme edelleen raajojamme ja olemme edelleen levottomia. Aivan kuten unen ja heräämisen välistä tilaa voidaan pitää välttämättömänä, voidaan Intian nykyistä levottomuutta pitää välttämättömänä ja täten asiaankuuluvana. Tieto rauhattomuudesta avaa erittäin todennäköisesti mahdollisuuden kasvaa siitä irti. Unesta herättäessä ei jatketa venyttelytilaa vaan mahdollisuuksien mukaan ennemmin tai myöhemmin aistit alkavat taas toimia. Näin vapaudutaan nykyisestä rauhattomuudesta, josta kukaan ei pidä.

Lukija: Mikä on rauhattomuuden toinen muoto?

Toimittaja: Rauhattomuus on tosiasiaa tyytymättömyyttä. Jälkimmäinen nyt vain kuvaillaan rauhattomuutena. Kongressiaikakautena se luokiteltiin tyytymättömyydeksi. Herra Hume aina sanoi, että tyytymättömyyden leviäminen Intiaan oli välttämätöntä. Tämä tyytymättömyys on hyvin hyödyllistä. Niin kauan kuin ihminen on tyytyväinen nykyiseen tonttiinsa, on vaikeaa houkuttella hänet ulos sieltä. Siksi jokaista uudistusta täytyy edeltää tyytymättömyys. Heitämme pois sen, mitä meillä on vasta silloin, kun lakkaamme pitämästä siitä. Tällaista tyytymättömyyttä on luotu keskuuteemme lukemalla intialaisten ja englantilaisten suurmiesten teoksia. Tyytymättömyys on johtanut rauhattomuuteen ja jälkimmäinen on tuonut mukanaan paljon kuolemaa, lukuisia vangitsemisia, monia karkotuksia.²⁰ Tällainen tilanne tulee jatkumaan edelleen. Sen täytyykin jatkua. Näitä kaikkia voidaan pitää hyvinä merkkeinä, mutta niillä voi olla myös huonoja seurauksia.

IV LUKU

MITÄ ON SWARAJ?

Lukija: Olen nyt oppinut, mitä kongressi on tehnyt yhdistääkseen Intian yhdeksi kansakunnaksi, kuinka jakaminen saanut aikaan heräämisen ja kuinka tyytymättömyys ja levottomuudet ovat levinneet yli maan. Nyt haluaisin kuulla näkemyksiäsi Swarajista. Pelkäänpä, että meidän tulkintamme ei ole sama kuin sinun.

Toimittaja: On hyvinkin mahdollista, että emme yhdistä termiin samoja merkityksiä. Sinä, minä ja kaikki intialaiset haluavat kärsimättömästi saavuttaa

Swarajin, mutta emme todellakaan ole varmoja siitä, mitä se on. Englantilaisten ajaminen pois Intiasta on monesta suusta kuultu ajatus, mutta monikaan ei näytä kunnolla pohtineen, miksi niin pitäisi tehdä. Minun on kysyttävä sinulta kysymys. Uskotko, että on välttämätöntä ajaa englantilaiset pois, jos saamme kaiken, mitä haluamme?

Lukija: Pyytäisin heiltä vain yhtä asiaa, ja se on: ”Olkaa hyvät ja lähtekää maastamme”. Jos heidän suostuttuaan tähän vaatimukseen heidän vetäytymisensä Intiasta tarkoittaa, että he ovat yhä Intiassa. En pane vastaan. Silloinpahan ymmärtäisimme, että heidän kielessään sana ”lähteä” tarkoittaa samaa kuin ”jäää”.

Toimittaja: No oletetaan sitten, että englantilaiset ovat vetäytyneet. Mitä silloin teette?

Lukija: Tuohon kysymykseen ei voi vastata tässä vaiheessa. Vetäytymisen jälkeinen tilanne riippuu suuressa määrin siitä, miten vetäytyminen tapahtuu. Jos, kuten oletatte, he vetäytyvät, näyttäisi, että me säilytämme edelleen heidän perustuslakinsa ja jatkamme hallintoa. Jos he yksinkertaisesti vetäytyisivät pyydettyä, meillä olisi armeija jne. käytettävissä. Niinpä meillä ei olisi mitään vaikeuksia jatkaa hallintoa.²¹

Toimittaja: Saatatte hyvin ajatella tuolla tavoin; minä en kuitenkaan ajattele. Joka tapauksessa, en ole aikeissa keskustella asiasta juuri nyt. Joudun vastaamaan kysymykseenne ja sen teen hyvinkin kysymällä teiltä useampia kysymyksiä. Miksi haluatte ajaakaan englantilaiset pois?

Lukija: Haluamme ajaa englantilaiset maasta, koska Intiasta on heidän hallintonsa seurauksena tullut köyhdytetty. Vuodesta toiseen he vievät rikkautemme. Tärkeimmät virat on jyvitetty heille. Meitä pidetään orjuudessa. He eristävät meidät, eivätkä huomio tuntemuksiamme.

Toimittaja: Entä jos he eivät veisikään rikkauksianne, tulisivat helläotteisemmiksi ja antaisivat teillekin merkityksellisiä virkoja, pitäisittekö sittenkin heidän läsnäoloon haitallisena kannaltanne?

Lukija: Kysymykseenne on hyödytön. Se muistuttaa kysymystä, onko mieltä ryhtyä kumppanuuteen tiikerin kanssa, jos tiikeri lupaa muuttaa luontoaan. Kysymykseenne on silkkaa ajan hukkaa. Kun tiikeri muuttaa luontoaan, englantilaiset tehnevät sen myös. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, ja sen mahdollisuuden uskominen olisi vastoin inhimillistä kokemusta.

Toimittaja: Olettakaamme, että saisimme vastaavan itsehallinnon kuin kanadalaisilla ja eteläafrikkalaisilla jo on. Olisiko se teille riittävästi?

Lukija: Tuokin kysymys on hyödytön. Itsehallinnon saatamme saada, kun olemme tasavertaisia; silloin kunnioitamme omaa lippuamme. Kuten on asiain laita Japanissa, on sen oltava myös Intiassa. Meidän on muodostettava on laivastomme, oma armeijamme, ja meillä on oltava oma mahtavuutemme, vain siten Intian ääni on soiva maailman halki.

Toimittaja: Hyvin olette asemanne kuvannut. Seurauksena kuvauksenne tarkoittaa tätä: haluamme englantilaista hallintoa ilman englantilaisia. Tahdotte tiikerin luonnon ilman tiikeriä, toisin sanoin, tekisitte Intiasta englantilaisen. Ja kun siitä saatte englantilaisen, ei sen nimi suinkaan tule olemaan Hindustan vaan Englannistan. Tämä ei ole sellaista itsenäisyyttä, jota minä haluaisin.

Lukija: Olen esitellyt teille ajatukseni itsenäisyydestä, kuten sen parhaaksi koen. Jos meille koulutuksestamme on lainkaan hyötyä, jos Spencerin, Millin ja muiden teoksilla minkäänlaista merkitystä on ja jos englannin parlamentti todella on kaikkien parlamenttien äiti, olen vakuuttunut, että meidän tulee imitoida englantilaisia ja jopa niin pitkälle, että, kuten heidän eivät salli valtauksia maassaan, siten ei meidänkään tule sallia heidän tai muiden vallata omaamme.²² Mitä he ovat tehneet omassa maassaan, ei ole tehty missään muualla. Sen tähden on aivan oikein että me jäljittelemme heidän instituutioitaan. Mutta nyt haluan tietää mitä te ajattelette asiasta.

Toimittaja: Tarvitaan kärsivällisyyttä. Minun näkemykseni kehittyvät tämän keskustelun kuluessa. Minulle on yhtä vaikeaa ymmärtää swarajin todellista luonnetta kuin se vaikuttaa olevan teille helppoa. Tällä erää minulle riittää kun yritän osoittaa teille, että se mitä kutsutte swarajiksi, ei ole todellinen swaraj.

V LUKU

OLOSUHTEET ENGLANNISSA

Lukija: Vedän väitteestänne se johtopäätöksen, että Englannin hallitustapa ei ole suotava tai sen arvoinen, että me kopioisimme sitä.

Toimittaja: Johtopäätöksenne on oikea. Englannin tämänhetkinen tila on surkuteltava. Rukoilen Jumalaa ettei Intia koskaan joutuisi samaan ahdistukseen. Se mitä te pidätte kaikkien parlamenttien äitinä, on kuin maho nainen tai kuin prostituoitu. Nämä ovat karkeita mutta osuvia termejä. Omasta halustaan tuo parlamentti ei ole tehnyt vielä mitään hyvää. Siksi olen verrannut sitä hedelmättömään naiseen. On kyseisen parlamentin luontainen olo, että ilman ulkopuolista painostusta se ei voi tehdä mitään. Se on kuin ilotyttö jota määräilee alati vaihtuva joukko ministereitä. Tänäpä se on herra Asquithin alainen, huomenna sitä voi komentaa herra Balfour.

Lukija: Tämän te olette sanonut ivallisesti. Terminne ”hedelmätön nainen” ei ole sopiva. Ihmisten valitseman parlamentin kuuluu toimia julkisen paineen alaisena.²³ Tämä on sen laatu.

Toimittaja: Olet erehtynyt. Tutkikaamme sitä hieman tarkemmin. Oletuksena on, että parhaat miehet tuleva kansalaisten valitsemiksi. Jäsenet palvelevat ilman palkkaa ja siksi on oletettava, että he palvelevat vain yleistä etua. Valitsijoiden katsotaan olevan sivistyneitä ja siksi meidän olisi oletettava,

että he eivät yleisesti ottaen tekisi virheitä valinnassa. Tällaisen parlamentin ei pitäisi tarvita kannustukseen kirjelmiä tai mitään muutakaan painostusta. Sen työskentelyn pitäisi olla niin sujuvaa, että sen vaikutukset olisivat päivä päivältä ilmeisempiä. Tosiasiaa kuitenkin yleisesti myönnetään, että parlamentin jäsenet ovat tekopyhiä ja itsekkäitä. Jokainen ajattelee omaa pientä etuaan. Johtava vaikutin on pelko. Se mikä tänään tehdään, voidaan perua huomenna. On mahdollista muistaa sen tehneen mitään, minkä voisimme ennustaa olevan lopullista. Kun keskustellaan suurimmista kysymyksistä, sen jäsenen on nähty venyttelevän ja torkkuvan. Joskus jäsenet puhuvat puhumistaan kunnes yleisö tympääntyy. Carlyle on kutsunut sitä ”maailman puhepuodiksi”. Jäsenet äänestävät puolueensa puolella ajattelematta itse. Heidän niin sanottu kurinsa sitoo heidät siihen. Jos joku jäsen poikkeuksellisesti äänestää itsenäisesti, häntä pidetään luopiona. Jos parlamentin haaskaama raha ja aika annettaisiin muutamalle hyvälle miehelle, Englannin kansakunta olisi tänään paljon korkeammalla tasolla. Parlamentti on kansakunnalle yksinkertaisesti kallis lelu. Nämä eivät suinkaan ole yksinomaan minun ajatuksiani. Jotkin suuret englantilaiset ajattelijat ovat esittäneet niitä. Yksi parlamentin jäsen sanoin hiljattain, että todellinen kristitty ei voisi tulla sen jäseneksi. Toinen kutsui sitä vauvaksi. Jos se yhä seitsemänsadan vuoden olemassaolon jälkeenkin on vauva, koska se kasvaa ulos vauvaiästään?

Lukija: Olet saanut minut ajattelemaan; et varmaankaan oleta, että hyväksyisin heti kaiken mitä sanot. Annat minulle täysin uudenlaisia ajatuksia. Minun täytyy sulatella niitä. Selittäisitkö nyt liikanimen ”prostituoitu”?²⁴

Toimittaja: On vain oikein, ettet voi heti hyväksyä näkemyksiäni. Jos luet kirjallisuutta aiheesta, saat siitä jonkin käsityksen. Parlamentilla ei ole todellista johtajaa. Pääministerin alaisuudessa sen liike ei ole vakaata, vaan sitä paiskotaan ympäriinsä kuin prostituoitua. Pääministeri on huolestuneempi omasta vallastaan kuin parlamentin hyvinvoinnista. Hänen energiansa keskittyy hänen oman puolueensa menestyksen turvaamiseen. Hänen huolenaan ei aina ole se, että parlamentti toimisi oikein. Pääministerien tiedetään saaneen parlamentin tekemään asioita yksinomaan puolueen eduksi. Kaikki tämä on ajatteleminen arvoista.

Lukija: Hyökkäät siis todella juuri niitä ihmisiä vastaan, joita olemme tähän asti pitäneet isänmaallisina ja kunniallisina?

Toimittaja: Kyllä, se on totta. Minulla ei ole mitään pääministereitä vastaan, mutta se mitä olen nähnyt, saa minut ajattelemaan, ettei heitä voida pitää kovin isänmaallisina. Olkoonkin niin, että heitä voidaan pitää rehellisinä, koska he eivät ota vastaan mitään sellaista, jota tavallisesti kutsutaan lahjuksiksi, he ovat silti avoimia hienovaraisemmille vaikutteille. Saavuttaakseen päämääränsä he epäilemättä lahjoivat ihmisiä huomionosoituksilla. Epäröimättä voin sanoa, etteivät he ole järin rehellisiä eikä heillä ole todellista omaatuntoa.

Lukija: Kun ilmaiset tällaisia näkemyksiä parlamentista, haluaisin kuulla sinulta myös Englannin kansasta, jotta saisin tietää näkemyksesi heidän hallituksestaan.

Toimittaja: Englantilaisille äänestäjille sanomalehdet ovat heidän raamatunsa. He ottavat ajatuksensa sanomalehdistään, jotka ovat usein epärehellisiä. Sama tosiasia tulkitaan eri tavoin eri lehdissä, sen mukaan minkä puolueen etujen mukaisesti se on toimitettu. Siinä missä yksi lehti pitää jotakuta suurta englantilaista rehellisyyden perikuvana, toinen pitää häntä vilpillisenä. Missä tilassa onkaan se kansa, jonka sanomalehdet ovat tällaisia?

Lukija: Kuvaile sitä.

Toimittaja: Nämä ihmiset vaihtavat yhtenä mielihoidettään. Sanotaan, että he tekevät niin joka seitsemäs vuosi. Heidän näkemyksensä heilahtelevat kuin kellon heiluri eivätkä ole koskaan vakaita.²⁵ Kansa seuraa vaikuttavaa puhujaa tai sitä, joka järjestää heille juhlia, vastaanottoja jne. Millainen on kansa, sellainen on heidän parlamenttinsa. Heillä on epäilemättä yksi erittäin vahvasti kehittynyt ominaisuus. He eivät koskaan anna maansa hävitä. Jos kuka tahansa katsoisi sitä pahalla silmällä, he kiskoisivat häneltä silmät päästä. Mutta se ei merkitse sitä, että tällä kansakunnalla olisi hallussaan kaikki muutkin hyveet tai että sitä tulisi matkia. Jos Intia jäljittelee Englantia, on luja vakaumukseni, että se tuhoutuu.

Lukija: Mistä katsot Englannin asiantilan johtuvan?

Toimittaja: Se ei ole seurausta mistään Englannin kansan omaleimaisesta viasta, vaan tämä tila on seurausta modernista sivilisaatiosta. Se on sivilisaatio vain nimensä puolesta. Sen nimissä Euroopan kansakunnat alentuvat ja turmeltuvat päivä päivältä.

VI LUKU

SIVILISAATIO

Lukija: Nyt sinun on selitettävä, mitä tarkoitat sivilisaatiolla.

Toimittaja: Ei ole kyse siitä, mitä tarkoitan. Useat englantilaiset kirjailijat kieltäytyvät kutsumasta sivilisaatioksi sitä, mitä tuohon käsitteeseen yhdistetään. Aiheesta on kirjoitettu monia kirjoja. On muodostettu yhdistyksiä parantamaan kansakuntaa sivilisaation epäkohdilta. Eräs suuri englantilainen kirjailija on kirjoittanut teoksen *Sivilisaatio: Sen syyt ja parannuskeinot*²⁶. Siinä hän kutsuu sitä sairaudeksi.

Lukija: Miksi emme tiedä tätä yleisesti?

Toimittaja: Vastaus on hyvin yksinkertainen. Tapaamme harvoin ihmisiä väittämästä itseään vastaan. On epätodennäköistä, että ne, jotka ovat modernin sivilisaation myrkyttämiä, kirjoittaisivat sitä vastaan. Heidän huolenaan

on löytää tosiseikkoja ja perusteita sen tueksi, ja he tekevät tämän alitajuisesti, uskoen sen olevan totta. Unta nähdessään ihminen uskoo uneensa; hän havaitsee petoksen vasta kun hänet herätetään unestaan. Sivilisaation kirouksen ikeessä ihminen on kuin uneksija.²⁷ Yleensä luemme niistä modernin sivilisaation puolustajista, joiden työt ovat epäilemättä häikäiseviä heidän äänestäjien mukaan. Jotkut ovat jopa hyviä ihmisiä. Heidän kirjoituksensa hypnotisoivat meidät. Ja niin, yksi kerrallaan, meidät vedetään mukaan tähän kurimukseen.

Lukija: Tämä vaikuttaa varsin todennäköiseltä. Kerrotko nyt siitä, mitä olet lukenut ja ajatellut tästä sivilisaatiosta?

Toimittaja: Keskitytään ensiksi pohtimaan sitä, millaista asian tilaa kutsutaan ”sivilisaatioksi”. Sen määrittelee se tosiasia, että siinä asuville ihmisille ruumiillinen hyvinvointi muodostaa elämän päämäärän. Otetaan muutamia esimerkkejä. Nykyisin Euroopassa elävät ihmiset asuvat paremmin rakennetuissa taloissa kuin mitä sata vuotta sitten. Tätä pidetään sivilisaation vertauskuvana, ja tämä on myös olennaisesti onnellisuutta edistävä tekijä. Aiemmin nämä ihmiset pukeutuivat nahkoihin ja käyttivät keihäitä aseinaan. Nykyisin he pukeutuvat pitkiin housuihin ja kuvatakseen itseään, käyttävät lukuisia erilaisia vaatteita, ja kantavat keihäiden sijasta viidesti- tai kuudestiluukeavia revolvereja. Sellaisten maiden ihmiset, joiden tapana ei ole ollut pukeutua raskaasti, omaksuvat eurooppalaisen pukeutumistyylin, ja näin heidän oletetaan muuttuvan raakalaisesta sivistyneiksi. Aiemmin Euroopassa pellot kynnettiin ihmistyövoimalla. Nykyisin peltoja voidaan aurata lukuisilla höyrykoneiden mahdollistamilla tavoilla ja koota näin suurta vaurautta. Tätä pidetään sivilisaation merkinä. Aiemmin, vain muutamia ihmisiä kirjoittivat arvokkaita kirjoja. Nykyisin kuka tahansa voi kirjoittaa ja painaa mitä tahansa, ja myrkyttää ihmisten mielet. Aiemmin ihmiset matkustivat vaunuissa. Nykyisin he lentävät ilman halki kulkevissa junissa yli neljänsadan mailin päivävahtia. Tätä pidetään sivilisaation huippuna. On väitetty, että kehityksen myötä ihmisille tulee mahdollisuus matkustaa ilmateitse ja saavuttaa mikä tahansa maailmankolkka muutamassa tunnissa. Ihmisten ei enää tarvitse käyttää käsiään ja jalkojaan. Tarvitsee vain painaa nappia, ja he saavat vaatteensa vierelleen. Seuraavalla napinpainalluksella saa sanomalehden.²⁸ Kolmas nappula, ja auto odottaa valmiina. Ruokaa on tarjolla montaa herkullista ja hienosti valmistettua lajia. Kaikki tehdään koneellisesti. Ennen, kun ihmiset halusivat taistella, he mitelivät ruumiinvoimiaan; nyt yksi mies konekivääreineen kukkulan laella voi riistää hengen tuhansilta. Tätä kutsutaan sivistykseksi. Ennen ihmiset työskentelivät taivasalla ja vain sen verran kuin halusivat. Nyt tuhannet työläiset kokoontuvat huoltotöihin tehtaisiin ja kaivoksiin. Heidän työolonsa ovat huonommat kuin eläinten. Heidän on pakko työskennellä henkensä kaupalla vaarallisissa ammateissa elättääkseen miljonäärejä. Ennen ihmiset alistettiin orjuuteen fyy-

sisellä pakolla. Nyt heitä orjuuttavat rahan ja sillä ostettavan luksuksen houkutukset. Nykyisin meitä vaivaavat sairaudet, joista emme ole uneksineetkaan, ja kokonainen lääkäreiden armeija yrittää löytää niihin parannuskeinoja; siksi sairaaloita on yhä enemmän. Tätä pidetään sivistyksen mittana. Ennen kirjeiden lähettäminen vaati lähettäjä ja kävi kalliiksi. Nykyisin kuka tahansa voi solvata toista yhden pennin kirjeellä, olkoonkin, että yhtä halvalla voi lähettää myös kiitoskirjeen. Ennen ihmiset söivät päivässä kaksi tai kolme ateriaa joihin kuului kotitekoista leipää ja vihanneksia; nykyisin he tarvitsevat ruokaa kahden tunnin välein ja vapaa-aikaa jää siksi hädin tuskin mihinkään muuhun. Tarvitseeko minun sanoa enempää? Kaikki tämä on luettavissa lukuisista luotettavista kirjoista. Näitä kaikkia asioita pidetään todellisina sivistyksen mittareina. Ja jos joku väittää vastaan, hän on tietämätön. Tätä sivilisaatiota ei kiinnosta moraali sen paremmin kuin uskontokaan. Sen hartaat puoltajat sanovat tynnosti, että heidän työnsä ei ole opettaa uskontoa. Jotkut heistä jopa pitävät kaikkea uskontoa pelkkänä taikauskona. Toiset verhoutuvat uskonnon viittaan ja höpisevät moraalista. Kahdenkymmenen vuoden kokemuksella voin sanoa, että moraalimissä usein opetetaan moraalittomuutta. Jopa lapsi ymmärtää, että kaikki edellä kuvaamani ei mitenkään voi johtaa moraaliseen kehitykseen. Sivilisaatio pyrkii lisäämään vain ruumiillista mukavuutta, ja epäonnistuu surkeasti jopa siinä.²⁹

Tämä sivistys on epäuskonnollista, ja se on saanut eurooppalaiset siinä määrin valtaansa, että he vaikuttavat puolihulluilta. Ihmisiltä puuttuu aito ruumiinvoima tai rohkeus. He pysyvät reippaina päihtymyksen avulla eivätkä pysty olemaan onnellisia yksinäisyydessään. Naiset, joiden pitäisi olla kotiensa kuningattaria, vaeltavat kaduilla tai riutuvat tehtaissa. Pelkästään Englannissa puoli miljoonaa naista raataa nälkäpalkalla kuluttavissa olosuhteissa tehtaissa tai muissa vastaavissa laitoksissa. Tämä kamala tilanne on yhtenä synnä siihen, että kiihkeä naisialiike laajenee koko ajan.

Jos vain malttaa odottaa kärsivällisesti, näkee, että tällainen sivistys tuhoutuu itsestään. Muhammedin opetuksen mukaan sitä olisi pidettävä saatanan kulttuurina, ja hindut kutsuvat sitä Mustaksi ajaksi. Minä en pysty kuvailemaan sitä oikeilla käsitteillä. Se kuluttaa vähitellen Englannin kansakunnan elinvoimaa. Sitä on kartettava. Parlamentit ovat oikeita orjuuden vertauskuvia. Jos mietit tätä tarpeeksi, tulet samaan lopputulokseen ja lakkaat moittimasta englantilaisia. He ansaitsevat pikemminkin myötätuntonne. He ovat terävä-älyistä kansaa, ja uskon siksi, että he pystyvät torjumaan pahan. He ovat yritteliäitä ja ahkeria, eikä heidän ajattelutapansa ole luonnostaan moraaliton, eivätkä he ole pohjimmiltaan pahoja. Tästä syystä kunnioitan heitä. Sivistys ei ole parantumaton sairaus, mutta ei pidä unohtaa hetkeksikään, että Englannin kansa on tällä hetkellä sen vaikutuksen alainen.

VII LUKU

MIKSI INTIA MENETETTIIN?

Lukija: olet puhunut paljon sivistyksestä ja sait minut pohtimaan sitä. En tiedä nyt, mitä minun pitäisi omaksua ja mitä hylätä Euroopan kansoilta, mutta eräs kysymys nousee heti huulilleni. Jos sivistys on sairaus, ja jos se on tartuttanut Englannin, miten Englanti pystyi valloittamaan Intian ja miten se pystyi pitämään Intiaa vallassaan?³⁰

Toimittaja: Kysymykseesi ei ole kovin vaikea vastata, ja voimme nyt tarkastella swaraj:n todellista luonnetta, sillä olen tietoinen siitä, että meidän tulee vielä vastata tähän kysymykseen. Otan kuitenkin esille edellisen kysymykseesi. Englantilaiset eivät valloittaneet Intiaa, me annoimme sen heille. He eivät ole Intiassa valtansa avulla, vaan koska me pidämme heitä täällä. Katsotaanpa nyt voidaanko näitä väitteitä tukea. He tulivat maahamme alun perin kaupan tähden. Palautetaan mieleen Mahtava Yhtiö ('Bahadur Company'; Gandhin käyttämä nimitys Itä-Intian kauppayhtiöstä.) Kuka teki siitä Mahtavan? Heillä ei ollut silloin mitään aietta perustaa kuningaskuntaa. Kuka avusti yhtiön virkailijoita? Ketä kiihotti heidän kultansa näkeminen? Kuka osti heidän tavaroitaan? Historia todistaa meidän tehneen kaiken tämän. Tullaksemme äkkiä rikkaiksi me vastaanotimme yhtiön virkailijat avosylin. Jos minulla on tapana juoda väkijuomaa, ja kauppias sen vuoksi myy sitä minulle, pitääkö minun syyttää häntä vai itseäni? Voinko päästä tavasta syyttämällä myyjää? Ja jos yksi kauppias ajetaan pois, eikö toinen tule hänen tilalleen? Todellisen Intian palvelijan tulee mennä asian ytimeen. Jos liiallinen ruoka on aiheuttanut minulle ruuansulatushäiriön, en varmasti voi poistaa sitä syyttämällä vettä. Todellinen lääkäri menee sairauden syhyhyn, ja jos aiot olla Intian lääkäri, sinun tulee löytää sairauden todellinen syy.

Lukija: Olet oikeassa. Luulenpa ettei sinun tarvitse väitellä kanssani paljoakaan todistaaksesi johtopäätöksesi. Haluan kärsimättömästi tietää lisää näkemyksistäsi. Olemme nyt mitä mielenkiintoisimmassa aiheessa. Siksi aion nyt seurata ajatuskulkuasi ja keskeyttää sinut vain kun epäilen ymmärtäneeni.

Toimittaja: Pelkään että innostuksesi huolimatta meillä tulee olemaan erimielisyyksiä, kun jatkamme. Joka tapauksessa tulen väittelemään kanssasi vain kun keskeytät minut. Olemme jo nähneet että englantilaiset kauppiat saivat jalansijan Intiassa, koska me rohkaisimme heitä.³¹ Kun meidän prinssimme taistelivat keskenään, he hakivat Bahadur -yhtiön avustusta. Yhtiö oli yhtäläillä perehtynyt niin kauppaan kuin sotaankin. Sitä eivät vaivanneet moraaliin liittyvät kysymykset. Sen tavoitteena oli kartuttaa kaupankäyntiään ja tuottaa rahaa. Se hyväksyi avustuksemme ja lisäsi varustojensa määrää. Suojellakseen edellisiä se palkkasi armeijan, jota myös me hyödynsimme. Eikö siis ole hyödyntä syyttää englantilaisia siitä, mitä he noina aikoina tekivät? Hindut ja

muhamettilaiset olivat sotajalalla. Myös tämä antoi Yhtiölle sen mahdollisuuden, ja näin ollen me loimme ne olosuhteet, jotka antoivat Yhtiölle Intian käskyvallan. Täten on todenmukaisempaa sanoa, että me annoimme Intian englantilaisille, kuin että Intia hävitettiin.

Lukija: Kerrotko minulle nyt, miten heidän on mahdollista säilyttää Intia itsellään?

Toimittaja: Ne syyt, jotka antoivat heille Intian myös mahdollistavat heille sen säilyttämisen. Jotkut englantilaiset väittävät, että he ottivat ja myös pitivät Intian miekan avulla. Molemmat näistä lausunnoista ovat vääriä. Miekka on Intian säilyttämisen kannalta täysin hyödytön. Me yksin pidämme heitä täällä. Napoleonin kerrotaan kuvanneen englantilaisia valtiolliseksi puodinpitäjiä. Se on osuva määritelmä. Mikä yliherruus heillä ikinä onkaan, he ylläpitävät sitä kaupankäyntinsä tähden. Heidän armeijansa ja laivastonsa on tarkoitettu sitä suojelemaan. Kun Transvaal ei tarjonnut tällaisia houkutuksia, näki edesmennyt herra Gladstone, ettei englantilaisten ollut oikein sitä pitää. Kun hankkeesta tuli kannattava, vastustus johti sotaan. Herra Chamberlain sai pian selville, että Englannilla oli ylivalta Transvaalista. On kerrottu, että joku kysyi entiseltä presidentti Krugerilta onko kuussa kultaa. Hän vastasi, että tämä olisi kovin epätodennäköistä, sillä mikäli siellä olisi, olisivat englantilaiset jo anastaneet sen. Moni ongelma on ratkaistavissa pitämällä mielessä, että raha on heidän jumalansa. Tästä seuraa, että me pidämme englantilaiset Intiassa omien etujemme nimissä. Me pidämme heidän taloudestaan; he miellyttävät meitä ovelien metodiensa avulla ja saavat meiltä mitä haluavat.³² Jos syytämme heitä siitä, ylläpidämme heidän valtaansa. Vahvistamme entistä enemmän heidän otettaan meistä nahistelemalla keskenämme. Jos hyväksyt edellä mainitut väitteet, todistat, että englantilaiset saapuivat Intiaan kaupankäyntiä varten. He pysyvät siellä samasta syystä, ja me autamme heitä tekemään niin. Heidän kätensä ja aseensa ovat täysin tarpeettomia. Muistuttaisin nyt tässä yhteydessä, että Japanissa liehuu brittien lippu, ei japanilaisten. Englantilaisilla on Japanin kanssa sopimus heidän kaupankäynnistään, ja tulet huomaamaan, että jos he pystyvät pitämään sopimuksensa, heidän kaupankäyntinsä tulee suuresti kasvamaan tuossa maassa. He haluaisivat muuttaa koko maailman yhdeksi jättimäiseksi kauppapaikaksi heidän kauppatavaroitaan varten. On totta, etteivät he pysty tekemään niin, mutta se ei tule olemaan heidän syynsä. He eivät aio levätä ennen kuin ovat saavuttaneet tavoitteensa.

VIII LUKU

OLOSUHTEET INTIASSA

Lukija: Ymmärrän nyt, miksi englantilaiset hallitsevat Intiaa. Haluaisin kuulla sinun mielipiteesi maamme tilasta.

Toimittaja: Se tila on surullinen. Kun ajattelen sitä, silmäni kostuvat ja kurkuani kuivaa. Epäilen syvästi, kykenenkö onnistuneesti pukemaan sanoiksi sitä, mitä tunnen sydämessäni. Vahva mielipiteeni on, että Intiaa painetaan maahan, ei englantilaisten, vaan modernin sivilisaation alle. Se vaikeroi hirviön kaamean painon alla. On vielä aikaa paeta siltä, mutta jokainen päivä tekee siitä yhä vaikeampaa. Uskonto on minulle rakas, ja ensimmäinen valituksen aiheeni onkin, että Intia on tulemassa uskonnottomaksi. En nyt tarkoita hindulaisuutta tai muhamettilaisuutta tai zoroastrianismia, vaan sitä uskontoa joka on kaikkien uskontojen perustana. Me olemme kääntymässä pois Jumalasta.

Lukija: Kuinka niin?

Toimittaja: Meitä on syytetty siitä, että me olemme laiskoja kun taas euroopalaiset ovat ahkeria ja yritteliäitä.³³ Olemme hyväksyneet syytöksen (syytteen) ja sen johdosta haluamme muuttaa tilannettamme. Hinduismi, islam, zarathustralaisuus, kristinusko ja kaikki muut uskonnot opettavat, että meidän tulisi suhtautua passiivisesti maallisiin tavoitteisiin ja aktiivisesti jumalallisiin tavoitteisiin, että meidän tulisi asettaa rajoituksia maalliselle kunnianhimoilemme ja että uskonnollisen kunnianhimmomme pitäisi olla rajoittamaton. Toimintamme tulisi suuntautua jälkimmäiseen kanavaan.

Lukija: Näyttää siltä, että rohkaisette uskonnolliseen puoskarointiin. Moni huijari on puhumalla samaan tapaan johdattanut ihmisiä harhaan.

Toimittaja: Esitätte oikeudenvastaisen syytteen uskontoa vastaan. Humpuukia liittyy epäilemättä kaikkiin uskontoihin. Missä on valoa, siellä on myös varjoa. Olen valmis väittämään, että maallisten asioiden humpuukit ovat huomattavasti pahempia kuin uskonnon humpuukit. Sivilisaation humpuukia, jonka pyrin teille näyttämään, ei esiinny uskonnossa.

Lukija: Kuinka voitte sanoa noin? Uskonnon nimissähän hindut ja muhamettilaiset taistelivat toisiaan vastaan. Samasta aatteesta kristityt taistelivat kristittyjä vastaan. Tuhansia viattomia ihmisiä (miehiä) on murhattu, tuhansia on poltettu ja kidutettu sen nimissä. Varmasti tämä on paljon pahempaa kuin sivilisaatio.

Toimittaja: Esitän varmuudella, että mainitut kärsimykset ovat paljon siedettävämpiä kuin sivilisaation aiheuttamat. Jokainen ymmärtää, että nimeämämme julmuudet eivät kuulu uskontoon, vaikka niitä on harjoitettu sen nimissä; näin ollen näillä julmuuksilla ei ole jälkiseurauksia. Niitä tapahtuu aina niin kauan kuin on olemassa tietämättömiä ja herkkäuskoisia ihmisiä. Mutta sivilisaation tulesa tuhoutuu uhreja loputtomasti. Sen tappava vaikutus on se,

että ihmiset astuvat sen kärventäviin liekkiin uskoen sen olevan pelkkää hyvää. Heistä tulee täydellisen epäuskonnollisia, mutta he eivät tosiasiasa saa maailmasta kirjoakaan hyötyä. Sivilisaatio on kuin nakertava hiiri samalla kun se tynnyttelee meitä. Kun se toteutuu täydellä vaikutuksellaan, tulemme huomaamaan, että jumalinen taikausko on vaaratonta verrattuna nykyaikaisen sivilisaation taikauskoon.³⁴ En puhu uskontojen huonojen puolien puolesta. Taistelemme varmasti kynsin ja hampain niitä vastaan, mutta emme voi koskaan tehdä niin väheksymällä uskontoa. Voimme toimia vain arvostamalla ja vaalimalla uskontoa.

Lukija: Pyrit väittämään siis, että Pax Britannica on hyödytön taakka.

Toimittaja: Halutessasi saatat nähdä rauhan; minä en näe sitä missään.

Lukija: Suhtaudut kevyesti thagien, bhilien ja pindarien aiheuttamaan kauhuun maassamme.

Toimittaja: Jos ajattelet asiaa hieman, huomaat että se ei ollut alkuunkaan niin mahtavaa. Muut ihmiset olisivat menehtyneet ennen englantilaisten tuloa, jos niiden aiheuttama ongelma olisi ollut huomattava. Lisäksi nykyinen rauha on vain nimellinen, sillä sen myötä meistä on tullut heikkoja ja pelokkaita. Meidän ei pidä olettaa, että englantilaiset ovat muuttaneet bhilien ja pindarien luonteen.³⁵ Onkin parempi kärsiä pindarien uhasta kuin että joku muu suojelisi meitä ja me alistuisimme naismaisiksi. Ennenmin tulisin ammutuksi bhilien nuolella kuin hakisin epämiehekkäästi suojelua. Intia ilman tällaista suojelua on urhea Intia. Macaulay oli tietämätön leimatessaan intialaiset pelkureiksi.³⁶ He eivät koskaan ansainneet tätä syytöstä. Pelkurit, jotka asuvat kovanahkaisten vuorikiipeilijöiden asuttamassa ja susien ja tiikereiden kansoittamassa maassa, päätyvät varmasti ennenaikaiseen hautaan. Oletko koskaan käynyt pelloillamme? Vakuutan, että nykyäänkin maanviljelijämme nukkuvat tiloillaan pelottomasti, mutta englantilaiset ja sinä ja minä epäröisimme yöpyä siellä missä he nukkuvat. Vahvuus piilee pelottomuudessa, ei ruumiimme lihan ja lihasten määrässä. Lisäksi minun täytyy muistuttaa teitä, jotka haluavat itsenäisyyttä, että loppujen lopuksi bhilit, pindarit ja thagit ovat maanmiehiämme. Heidän voittamisemme on sinun ja minun työmmä. Niin pitkään kuin pelkäämme omia veljiämme, olemme kykenemättömiä saavuttamaan tavoitteemme.³⁷

IX LUKU

**OLOSUHTEET INTIASSA (JATKOA):
RAUTATIET**

Lukija: Olet riistänyt lohdun, jonka ajatus rauhasta Intiassa minulle soi.

Toimittaja: Olen vain kertonut mielipiteeni uskonnollisesta puolesta, mutta kun kerron sinulle näkemyksiäni Intian köyhyydestä, et ehkä enää pidäkään minusta, koska se mitä sinä ja minä olemme tähän asti pitäneet hyödyllisenä Intialle, ei enää vaikutakaan minusta siltä. Lukija: Mitä se mahtaa olla? Toimittaja: Rautatiet, asianajajat ja lääkärit ovat köyhdyttäneet maata niin paljon, että ellemme herää ajoissa, tuhoudumme. Lukija: Pelkään nyt tosiaankin, ettemme ole ollenkaan samaa mieltä. Hyökkäät juuri niitä instituutioita vastaan, joita olemme tähän asti pitäneet hyvinä.

Toimittaja: On välttämätöntä olla kärsivällinen. Sivilisaation paholaisten todellisen sisimmän ymmärtää vaikeasti. Lääkärit vakuuttavat, että keuhkotautinen riippuu kiinni elämässä vaikka hän on kuolemaisillaan. Keuhkotauti ei tuota ilmeistä kipua – se jopa antaa viettelevän värin potilaan kasvoille saaden aikaan uskon, että kaikki on hyvin. Sivilisaatio on samanlainen sairaus ja meidän on oltava hyvin varuillaan. Lukija: Hyvä on, sitten. Kuuntelen ajatuksiasi rautateistä. Toimittaja: Täytyy tehdä sinulle selväksi, että ilman rautateitä englantilaisilla ei olisi sellaista otetta Intiasta kuin heillä on. Rautatiet ovat myös levittäneet paiseruttoa. Ilman niitä massat eivät voisi liikkua paikasta toiseen. Ne ovat rutonsiementen kantajia. Aiemmin meillä toimi luonnollinen eristäminen.³⁸ Rautatiet ovat myös lisänneet nälänhätää, koska johtuen junan suomista mahdollisuuksista, ihmiset myyvät pois viljansa ja se lähetetään kallemmille markkinoille. Ihmisistä tulee huolimattomia ja niin nälänhädän paine kasvaa. Rautatiet painottavat ihmisen paha luonnetta. Pahat ihmiset toteuttavat pahat suunnitelmansa nopeammin. Intian pyhistä paikoista on tullut epäpyhiä. Aikaisemmin ihmiset pääsivät näihin paikkoihin vain näkemällä vaivaa. Yleisesti ottaen tästä seurasi, että vain todella omistautuneet vierailivat sellaisissa paikoissa. Nykyisin kelmit vierailevat niissä harjoittaakseen konnuuksiaan.

Lukija: Olet yksipuolinen. Hyvät ihmiset voivat yhtä hyvin vieraila näissä paikoissa kuin pahatkin. Miksi he eivät hyödynnä täyteen mittansa rautateiden hyötyjä?

Toimittaja: Hyvät matkaavat etanan vauhtia – millä on hyvin vähän tekemistä rautateiden kanssa. Ne jotka haluavat olla hyviä eivät ole itsekkäitä, he eivät kiirehdi, he tietävät että ihmisten hedelmöittäminen hyvällä vaatii paljon aikaa. Sen hävittäminen ei vaadi kuin hetken. Näin rautatiet voivat muodostua vain pahan jakelukanavaksi. Voidaan kiistellä siitä, levittävätkö rautatiet nälänhätää, mutta kiistatonta on, että ne propagoivat paha.

Lukija: Olkoon niin tai näin, kaikki rautateiden haitat painavat vaakakupissa vähemmän kuin se tosiasia, että niiden vuoksi Intiassa on nähtävissä kansallisuusaatteella uusi henki.

Toimittaja: Pidän tätä virheenä. Englantilaiset ovat opettaneet meille, että me emme ole aikaisemmin olleet yksi kansakunta ja että kestää vuosisatoja ennen kuin meistä tulee yksi kansakunta. Tämä on vailla perusteita. Me olimme yksi kansakunta ennen kuin he tulivat Intiaan. Yksi ajatus innoitti meitä. Meidän elämänmuotomme oli sama. Koska me olimme yksi kansakunta, he kykenivät perustamaan yhden kuningaskunnan. Tämän seurauksena he jakoivat meidät.

Lukija: Tämä vaatii selitystä.

Toimittaja: En tahdo väittää, että koska olimme yksi kansakunta, meissä ei ollut eroja, vaan esitän, että edeltäjämme matkustivat läpi Intian joko jalan tai härkävankkureilla.³⁹ He oppivat toistensa kielet, eikä heidän välillään ollut minkäänlaista kylmäkiskoisuutta. Minkä uskoisitte olleen noiden kaukasteisten esi-isiemme tarkoituksena, kun he tekivät eteläisestä Setubandhasta (Rameshwaram), itäisestä Jagannathista ja pohjoisesta Hardwarista pyhiinvaelluspaikkoja? Teidän on myönnettävä, että he eivät olleet mitään typeryksiä. He tiesivät, että Jumalaa voitiin palvella yhtä hyvin kotona. He opettivat meille, että niillä, joiden sydämet hehkuivat oikeamielisyyttä, heillä oli Ganges omissa kodeissaan. Mutta he näkivät, että Intia oli jo luonnostaan jakamaton maa. Tämän vuoksi he esittivät, että sen tuli myös olla yksi kansakunta. Näin järkeillen he perustivat pyhiä paikkoja eri puolille Intiaa ja sytyttivät ihmisissä kansallisuusaatteen sellaisella tavalla, jota ei tunnettu muualla maailmassa. Ja me intialaiset olemme yhtä, paljon enemmän kuin kaksi englantilaista on. Vain te ja minä ja muut kaltaisemme itseään sivistyneinä ja ylempiarvoisina pitävät ihmiset kuvittelevat, että olemme monta kansaa. Vasta rautateiden saapumisen jälkeen aloimme uskoa keskinäisiin eroavaisuuksiin, ja teillä on nyt kaikki vapaus sanoa, että juuri rautateiden avulla alamme vähitellen häilyttää noita eroja. Oopiuminsyöjä voi perustella oopiuminsyönnin etuja sillä tosiseikalla, että syötyään oopiumia hän alkoi ymmärtää oopiuminkäytön vahingollisuuden. Pyytäisin teitä miettimään tarkoin sitä, mitä olin sanonut rautateistä.

Lukija: Teen mielelläni niin, mutta yksi kysymys juolahtaa mieleeni jo nyt. Olette kuvailleet minulle Intiaa muhamettilaisuutta edeltävältä ajalta, mutta nyt meillä on täällä muhamettilaisia, parsilaisia ja kristittyjä. Kuinka he voivat olla yhtä kansakuntaa? Hindut ja muhamettilaiset ovat vanhoja vihollisia. Jopa meidän sananlaskummekin osoittavat sen. Muhamettilaiset kääntyvät länteen rukoillakseen, hindut itään. Ensin mainitut halveksivat hinduja pitäen heitä epäjumalienpalvojina. Hinduille lehmä on pyhä, muhamettilaiset tappavat sen. Hindut uskovat tappamattomuuden oppiin, muhamettilaiset eivät. Näin kohtaamme erilaisuuksia joka askeleella. Kuinka Intia voi olla yhtenäisen kansakunta?⁴⁰

X LUKU

**OLOSUHEET INTIASSA (JATKO):
HINDUT JA MUSLIMIT**

Toimittaja: Viimeinen kysymyksesi on vakava, mutta kuitenkin, huolellisesti harkiten, sille löydettävä ratkaisu on yksinkertainen. Kysymys nousee rautateiden, lakimiesten ja lääkäreiden läsnäolosta. Tässä tutkimme kahta jälkimmäistä. Olemme jo perehtyneet rautateihin. Haluaisin kuitenkin lisätä, että ihmisluonto on luotu sellaiseksi, että luonto rajoittaa hänen liikkumisensa vain sille etäisyydelle mille hänen kätensä ja jalkansa hänet kantavat. Jos emme ryntäisi paikasta toiseen rautateiden ja muiden raivostuttavien kuljetusvälineiden avulla, suuri osa nousevasta hämmennyksestä olisi vältettävissä. Olemme itse luoneet omat vaikeutemme. Jumala asetti rajat ihmisen liikkumiskyvylle luodessaan ihmisruumiin. Ihminen välittömästi eteni keksimään keinoja noiden rajojen ylittämiseksi. Jumala antoi ihmiselle älyn, jotta hän tuntisi Luojansa. Ihminen käytti sitä väärin unohtaakseen luojansa. Minut on rakennettu siten, että voin palvella vain lähinaapureitani, mutta itserakkautessani teeskentelen keksineeni, että minun on omalla ruumiillani palveltava jokaista Universumin asukasta. Yrittäen näin mahdotonta ihminen joutuu kosketuksiin erilaisten luontojen ja erilaisten uskontojen kanssa ja hämmentyy täysin. Tämän ajatuskulun perusteella täytyy olla ilmiselvää, että rautatiet ovat mitä vaarallisin instituutio. Niiden takia ihminen on etäänäntynyt Luojastaan.

Lukija: Mutta haluan kärsimättömästi kuulla vastauksesi kysymykseeni. Eikö Mahomedanismin keksiminen olekin hajottanut kansakuntaa?

Toimittaja: Intia ei lakkaa olemasta kansakunta siksi, että siellä asuvat ihmiset kuuluvat eri uskontokuntiin.⁴¹ Ulkomaalaisten mukaan ottaminen ei välttämättä tuhoa kansakuntaa; he sulautuvat siihen. Maa on kansakunta vain silloin kun sen piirissä tapahtuu näin. Maalla on oltava kyky sulauttaa ulkomaalaiset. Intia on aina ollut tällainen maa. Todellisuudessa uskontoja on yhtä monta kuin yksilöitäkin; mutta ne, jotka ovat tietoisia kansakunnan hengestä, eivät sekaannu toistensa uskontoihin. Jos he sen tekevät, heitä ei voida pitää osana kansakuntaa. Jos hindut uskovat, että Intian tulisi olla kansoitettu vain hinduilla, he elävät unimaailmassa. Hindut, muhamettilaiset, parsit ja kristityt, jotka ovat tehneet Intian maakseen ovat kanssakansalaisia ja heidän on jo oman etunsa vuoksi elettävä yhtenäisyydessä. Yksi kansakunta ja yksi uskonto eivät ole synonyymejä missään maailman kolkassa, eikä niin ole koskaan ollut asian laita myöskään Intiassa.

Lukija: Mutta eikö tuo jätä huomiotta hindujen ja muhamettilaisten sisäsyntyisen vastakkaisuuden?

Toimittaja: Tuo väite on yhteisen vihollisemme keksimä. Kun hindut ja muhamettilaiset taistelivat toisiaan vastaan, he tosiaankin puhuivat tuohon

tapaan. He ovat lakanneet taistelemasta kauan sitten. Kuinka silloin voisi olla kyse mistään sisäsyntyisestä vastakkaisuudesta? Sallikaa myös muistuttaa siitä, ettemme lakanneet taistelemasta vasta brittimiehityksen jälkeen. Hindut kukoistivat muslimivaltiaiden aikana ja muslimit hinduvaltioiden aikana. Kumpikin osapuoli ymmärsi keskinäisen taistelun itsemurhaksi ja sen, ettei kumpikaan osapuoli hylkäisi uskontoaan aseiden uhkan vuoksi. Niinpä molemmat osapuolet päättivät elää rauhassa. Englantilaisten saapumisen myötä vihamielisyydet alkoivat uudelleen.

Siteeraamamme sananlaskut keksittiin molemminpuolisen taistelun tuoksina; niiden siteeraaminen nyt on ilmiselvästi vahingollista. Eikö meidän tulisi muistaa, että monilla hinduilla ja muhamettilaisilla on samat esi-isät ja sama veri virtaa heidän suonissaan. Tulevatko ihmiset toistensa vihollisiksi, koska he vaihtavat uskontoa? Onko muhamettilaisten jumala erilainen kuin hindujen jumala?⁴² Uskonnot ovat erillisiä reittejä, jotka yhtyvät samassa pisteessä. Mitä merkitystä sillä on jos kuljemme eri teitä saapuessamme samaan päämäärään? Mikä on syynä kinasteluun?

Tämän lisäksi on olemassa hengenvaarallisia sanontoja, kuten esimerkiksi Shivan ja Vishnun seuraajat, mutta kukaan ei kuitenkaan väitä, etteivät nämä kaksi kuuluisi samaan kansakuntaan. Sanotaan, että veda uskonto eroaa jainismista, mutta näiden uskontojen harjoittajat eivät ole kuitenkaan kotoisin eri maista. Tosiasia on, että meidät on orjuutettu, ja tämän vuoksi kinastelemme ja toivomme, että kolmas osapuoli ratkoisi kinamme. On olemassa sekä hindulaisia että muhamettilaisia kuvainraastajia. Mitä pidemmälle edistymme todellisessa tiedossa, sitä paremmin ymmärrämme, ettei meidän tarvitse sotia muita uskontoja vastaan.

Lukija: Nyt haluaisin tietää kantasi lehmien suojelemiseen.

Toimittaja: Kunnioitan lehmää eli luon katseeni häneen vahvalla kunnioituksella. Lehmä on Intialaisen suojelija, koska Intian, ollessa maatalouteen perustuva kansakunta, on riippuvainen lehmästä. Lehmä on kaikista kaunein eläin tuhansin eri tavoin.

Mutta kuten kunnioitan lehmää, kunnioitan myös kanssaihmiäni. Ihminen on yhtä hyödyllinen kuin lehmäkin, olkoon hän sitten muhamettilainen tai hindu. Tulisiko minun sitten taistella tai tappaa muhamettilainen pelastaakseni lehmän? Näin toimiessani minusta tulisi sekä muhamettilaisen että lehmän vihollinen. Tästä syystä ainoa lehmän suojelemisen keino jonka tiedän, on että minun tulisikin lähestyä muhamettilaista veljeäni ja suostutella tätä maamme vuoksi suojelemaan lehmää yhdessä kanssani. Jos hän ei kuuntelisi minua, minun tulisi antaa lehmän mennä sen yksinkertaisen syyn vuoksi, että asia on minun kykyjeni tavoittamattomissa. Jos sääლისin ylitsepursuavasti lehmää, tulisi minun uhrata elämäni, mutta ei veljeni elämää, sen pelastamiseksi. Tätä pidän uskontomme lakina.

Asiat muuttuvat vaikeiksi ihmisten muuttuessa uppiniskaisiksi. Jos minä vedän toiseen suuntaan, vetää muslimi veljeni toiseen. Jos minä pidän yllä hyvää ilmapiiriä, hän valittaa.⁴³ Jos kumarran hänelle lempeästi, hän kumartaa vielä lempeämmin. Ellei hän tee niin, ei minun ajatella tehneen väärin kumartaesani. Lehmien tappaminen lisääntyi, kun hindut muuttuivat peräänantamattomiksi. Minun mielestäni lehmänsuojeluyhteisöjä voidaan pitää lehmäntapoyhteisöinä. Meille on häpeäksi, että tarvitsemme sellaisia yhteisöjä. Luulen, että tarvitsimme sellaisia yhteisöjä, kun unohdimme kuinka lehmiä suojellaan.

Mitä minun pitää tehdä kun veriveli on tappamaisillaan lehmän? Onko minun määrä tappaa hänet vai heittäytyä hänen jalkoihinsa ja anella häntä? Jos myönnät, että minun tulisi omaksua jälkimmäinen toimintatapa, täytyy minun toimia samoin muslimiveljeänikin kohtaan.

Kuka suojelee lehmää tuholta, kun hindut räähkäävät sitä julmasti? Kuka kumma puhuu järkeä hinduille, kun he armotta pieksävät vasikoita kepeillään? Tämä ei kuitenkaan ole estänyt meitä pysymästä yhtenä kansana.

Lopuksi, jos onkin totta, että hindut uskovat tappamattomuuden ohjeeseen ja muslimit eivät, kysyn mikä on edellisten velvollisuus? Ei ole kirjoitettu, että Ahimsa-uskonnon (tappamattomuuden) seuraaja saa tappaa toisen ihmisen. Hänelle tie on selvä. Pelastaakseen yhden olennon hän ei saa tappaa toista. Hän voi ainoastaan anella hartaasti – siinä on hänen koko velvollisuutensa.

Mutta uskooko jokainen hindu Ahimsaan? Asiaa pohjia myöten tarkasteltaessa yksikään ihminen ei todella noudata sellaista uskontoa, sillä me tuhoamme elämää. Meidän sanotaan seuraavan tuota uskontoa, koska haluamme saavuttaa vapauden taipumuksesta tappaa kaikenlaista elämää. Yleisesti puhuen, voimme huomata monien hindujen syövän lihaa, eivätkä he siten ole Ahimsan seuraajia. On siis naurettavaa väittää, että hindujen ja muslimien on mahdotonta elää yhdessä siksi että hindut uskovat Ahimsaan ja muslimit eivät.

Itsekkäät ja väärät uskonnolliset opettajat ovat panneet tällaiset ajatukset mieliimme. Englantilaiset antavat loppusilauksen. Heillä on tapana kirjoittaa historiaa, he väittävät tutkivansa kaikkien kansojen tapoja.⁴⁴ Jumala on antanut meille ihmisille rajoitetun määrän järkeä, mutta englantilaiset asettavat itsensä jumaluuden asemaan, leikkien uusilla kokeiluillaan. He kirjoittavat omista tutkimuksistaan mitä ylistävimmän ja hypnotisoivat meidät uskomaan itseään. Tietämättömyydessämme me sitten heittäydymme heidän jalkojensa juureen.

Ne, jotka eivät tahallaan tahdo käsittää asioita väärin, voivat lukea Koraania, ja sieltä he löytävät satoja kohtia, jotka hindut hyvin voisivat hyväksyä; samoin Bhagavadgitassa on katkelmia, joita kukaan muslimi ei vastustaisi. Pitäisikö minun vihata muslimia siksi, että Koraanissa on katkelmia, joita en ymmärrä, tai joista en pidä? Riitaan tarvitaan kaksi. Jos en halua riidellä muslimin kans-

sa, on hän voimaton riidan nostattamiseen, ja samoin minä olisin voimaton, jos muslimi kieltäytyisi avustamasta minua riidan aloittamisessa. Käsi, joka lyö ilmaa, huitoo turhaan. Kun jokainen yrittää ymmärtää oman uskontonsa ydintä ja noudattaa sitä, eikä anna väärin opettajien määrällä itseään, ei riitellylle jää tilaa.

Lukija: Mutta antavatko englantilaiset milloinkaan näiden kahden ryhmän liittyä yhteen?

Toimittaja: Tämä kysymys johtuu arkuudestasi. Se paljastaa meidän heikkoutemme. Jos kaksi veljestä haluaa elää rauhassa keskenään, voiko joku kolmas erottaa heidät? Jos veljekset kuuntelisivat tässä asiassa huonoja neuvoja, me pitäisimme heitä tyhminä. Aivan samoin meidän hindujen ja muslimien pitää syyttää omaa tyhmyyttämme, jos annamme englantilaisten pitää meidän erillään toisistamme. Saviruukku hajoaa törmätessään kiveen tai toiseen ruukkuun. Paras tapa suojella ruukkua ei ole pitää sitä poissa vaarasta, vaan polttaa se niin hyvin ettei mikään kivi sitä riko. Meidän pitää tehdä sydämistämme täydellisesti poltettua savea. Se terästä meidät kaikkia vaaroja vastaan. Tämä on helppoa hinduille. Heitä on ylivoimaisesti enemmän ja he ovat olevinaan paremmin koulutettuja, mistä syystä he voivat paremmin suojata itsensä hyökkäyksiltä hyviä muslimisuhteitaan vastaan.⁴⁵

Näiden kahden yhteisön välillä vallitsee molemminpuolinen epäluottamus. Siksi muhamettilaiset vaativat Lordi Morleyltä tiettyjä myönnytyksiä. Miksi muka hindujen pitäisi vastustaa tätä? Jos hindut antaisivat periksi, englantilaiset huomaisivat sen, muhamettilaiset alkaisivat pikku hiljaa luottaa hinduihin ja lopputuloksena olisi veljeys. Meidän pitäisi olla häpeissämme riitojemme viemisestä englantilaisille. Jokainen voi itse huomata, etteivät hindut periksi antamalla voi hävitä mitään. Tässä maailmassa ihminen, joka on saanut aikaan luottamusta toisessa ihmisessä, ei ole koskaan hävinnyt mitään.

En yritä sanoa, etteivätkö hindut ja muhamettilaiset koskaan tappelisi. Usein kaksi yhdessä elävää veljeä tekevät niin. Joskus meidän päämme lyödään rikki. Moisen asian ei pitäisi olla välttämätöntä, mutta kaikki ihmiset eivät ole tasaveroisia. Kun ihmiset ovat raivoissaan, he tekevät monia typeriä asioita. Niiden kanssa meidän on eletävä. Kun me riitelemme, emme varmasti tahdo mukaan asianajajaa emmekä tahdo turvautua englantilaiseen tai mihinkään muuhunkaan lakitupaan. Kaksi miestä tappelee, ja molempien päät murjoutuvat, tai vain toisen. Kuinka jonkin kolmannen osapuolen pitäisi jakaa heille oikeutta? Ken tappelee, voi odottaa loukkaantuvansa.

XI LUKU

**OLOSUHTEET INTIASSA (JATKOA):
ASIANAJAJAT**

Lukija: Te sanotte minulle, että kun kaksi miestä riitelee, heidän ei pitäisi mennä lakitupaan. Tämä on hämmästyttävää.

Toimittaja: Sanoittepa sitä hämmästyttäväksi tai ette, se on totuus. Ja kysymyksenne johdatteleekin meidät lakimiehiin ja lääkäreihin. Vahva mielipiteeni on, että lakimiehet ovat orjuuttaneet Intiaa, pahentaneet hindujen ja muhamettilaisten välisiä erimielisyyksiä ja vahvistaneet englantilaisten valtaa.

Lukija: On varsin helppoa esittää nämä syytökset, mutta niiden todistaminen onkin teille vaikeaa. Mutta mitä asianajajiin tulee, kuka olisi näyttänyt meille tien itsenäisyyteen?⁴⁶ Kuka olisi suojellut köyhiä? Kuka olisi turvannut oikeuden? Esimerkiksi, edesmennyt Manomohan Ghose puolusti monia köyhiä maksutta. Kongressin, jota te olette ylistäneet niin paljon, olemassaolo ja toiminta ovat riippuvaisia lakimiehistä. Näin kunnioitettava ihmisloukan tuomitseminen on epäoikeudenmukaisuuden päästämistä vapaaksi ja te käytätte väärin lehdistön vapautta halventaessanne lakimiehiä.

Toimittaja: Aikoinaan minäkin ajattelin aivan kuin sinä. Minulla ei ole mitään halua vakuuttaa sinulle, että he eivät ole koskaan tehneet yhtään hyvää asiaa. Minä kunnioitan herra Ghosen muistoa. On aivan totta, että hän auttoi köyhiä. Sekin on uskottavaa, että kongressi on lakimiehille jotain velkaa. Lakimiehetkin ovat ihmisiä ja jokaisessa ihmisessä on jotain hyvää. Silloin kun lakimiesten tekemää hyvää voidaan viedä eteenpäin, huomataan, että hyvä on heidän ihmisyytensä ansiota eikä sen, että he ovat lakimiehiä. Ainoa mikä minua kiinnostaa on osoittaa sinulle, että se ammatti opettaa moraalittomuutta; se on alttiina kiusaukselle, josta harvat pelastuvat.

Hindut ja muslimit ovat riidelleet. Tavallinen mies pyytäisi heitä unohtamaan riidan; hän kertoisi molempien olevan enemmän tai vähemmän väärässä ja neuvoisi heitä lopettamaan riitelyn. Mutta he menevät lakimiesten luo. Jälkimmäisen velvollisuus on olla asiakkaan puolella ja keksiä asiakkaan parhaaksi keinoja ja argumentteja, jotka ovat hänelle (asiakkaalle) usein vieraita. Jos he eivät tee näin, niin heidän katsotaan häpäisseen ammattinsa. Näin ollen lakimiehet säännönmukaisesti edistävät riitaa, sen sijaan että hillitsisivät sitä. Tämän lisäksi, ihmiset koulutautuvat tähän ammattiin, eivät auttaakseen muita, vaan rikastuttaakseen itseään. Se on yksi vaurastumisen keino ja heidän intresseissään on moninkertaistaa kiistat. Minä teidän, että he iloitsevat ihmisten kiistoista. Mitättömät asianajajat itse asiassa tuottavat niitä. Heidän asiakkaiden kalastajansa, kuten iilimadot, imevät köyhien ihmisten verta. Lakimiehet ovat ihmisiä, joilla ei ole paljon mitään tekemistä. Laiskoja ihmisiä, jotka voidakseen hemmotella itseään yllellisyyksillä, valitsevat

sellaisen ammatin.⁴⁷ Tämä on tosiasia eikä muun väittämislle ole perusteita. Lakimiehet ovat itse keksineet sen, että he toimivat kunnioitettavassa ammatissa. He laativat lakeja niin kuin omia ylistyksiään. He päättävät hinnastaan ja tekevät sellaista tiliä, että köyhät miltei luulevat heitä taivaallisiksi olennoiksi.

Miksi he tahtovat enemmän palkkaa kuin tavalliset työläiset? Miksi heidän vaatimuksensa ovat suuremmat? Millä tavalla he ovat tuotteliaampia maalleen kuin työläiset? Ovatko ne, jotka tekevät hyvää, oikeutettuja suurempaan palkkioon? Ja jos he ovat rahan vuoksi tehneet maansa eteen jotain, kuinka se lasketaan hyvän tekemiseksi?

Ne jotka tuntevat vähänkään hindujen ja muslimien riitoja, tietävät niiden johtuvan lakimiesten sekaantumisesta asioihin. Näin on tuhottu perheitä ja lietsottu veljesvihaa. Kun ruhtinaskunnat ovat joutuneet lakimiesten valtaan, ne ovat ylivelkaantuneet. Monista niistä on ryöstetty kaikki. Tällaisia esimerkkejä voisi jatkaa.

Suurin vahinko mitä lakimiehet ovat maalle tehneet on kuitenkin se, että he ovat kiristäneet englantilaisten otetta. Luuletko, että brittien olisi mahdollista pitää yllä hallintoaan ilman lakitupia? Ei tuomioistuimia ole perustettu palvelemaan ihmisiä. Ne jotka haluavat ikuistaa valtansa tekevät sen oikeuslaitumien avulla. Jos ihmiset sopisivat riitansa keskenään, kolmannella osapuolella ei olisi mahdollisuutta osoittaa auktoriteettiaan. Aikanaan kun ihmiset sopivat riitansa joko tappelemalla tai pyytämällä sukulaisiaan sopimaan asian, he todellakin olivat inhimillisempiä. Epäinhimillisempiä pelkureita heistä tuli silloin kun he turvautuivat lakitupiin. Kiistojen sopiminen tappelemalla oli varmasti barbaarisuuden merkki. Mutta onko se yhtään enempää, että pyydän kolmatta osapuolta päättämään puolestani? Kolmannen osapuolen tekemä päätös ei takuulla ole aina oikea. Vain kiistan osapuolet tietävät, kuka on oikeassa. Yksinkertaisuudessamme ja tietämättömyydessämme me kuitenkin kuvittelemme, että joku tuntematon, ottamalla rahamme, tekisi meille oikeutta.⁴⁸

Tärkeintä on kuitenkin muistaa, että ilman juristeja ei tuomioistuimia olisi voitu perustaa ja ylläpitää, eikä englantia olisi hallinnut. Jos tuomarit, asianajajat ja poliisi olisivat olleet englantilaisia, olisivat he voineet hallita vain maamiehiään. Ilman intialaisia tuomareita ja asianajajia eivät englantilaiset olisi saaneet mitään aikaan. Kun ymmärrät, miten asianajat valittiin alimmalle oikeusasteelle ja kuinka heitä suosittiin, silloin ymmärrät myös sen inhon, mikä minulla on ammattikuntaa kohtaan. Jos asianajat olisivat kieltäytyneet asetetusta tehtävästä ja pitäneet sitä alentavana kuin prostituutio, englantilainen valta olisi jo kaatunut. Heillä oli vain meitä varten käytössään syytejärjestelmällä instrumentti, joka sai meidät rakastamaan riitoja ja tuomioistuimia kuin kala vettä. Mitä sanoin asianajajista sopii myös tuomareihin; he ovatkin kuin lähimpiä serkuksia, jotka antavat toisilleen voiman.

XII LUKU

**OLOSUHTEET INTIASSA (JATKOA):
LÄÄKÄRIT**

Lukija: Nyt ymmärrän juristeja; hyvään he ovat kyenneet vain vahingossa. Minusta koko ammattikunta on ilman muuta vihattavaa. Sinä puolestaan liität joukkoon myös lääkärit, vai kuinka?

Toimittaja: Näkemykset, jotka esitin, olen omaksunut myöhemmin. Ne eivät ole alkuperäisiäni. Länsimaiset kirjoittajat ovat käyttäneet jopa kovempia sanoja lakimiehistä ja lääkäreistä. Yksi kirjoittaja on rinnastanut koko modernia systeemiä Upas-puuhun. Sen haaroja ilmentää eri loismaiset ammattikunnat, joiden joukossa on laki ja lääketiede, ja rungon yläpuolelle on nostettu oikean uskonnon kirves. Moraalittomuus on puun juuri. Kuten huomaat, näkemykset eivät ole vain omiani vaan edustavat monien kokemuksia. Olin kerran lääketieteen suuri ihailija ja tarkoitukseni oli tulla lääkäriksi, kansani parhaaksi. En ole enää samaa mieltä.⁴⁹

Ymmärrän nyt, miksi poppamiehillä (vaid) ei ole ollut arvostettua asemaa.

Englantilaiset ovat totisesti käyttäneet tehokkaasti terveydenhoidon ammattilaisia pitääkseen meidät otteessaan. Englantilaisten lääkäreiden tiedetään käyttäneen ammattiaan hyväkseen useiden aasialaisten mahtimiesten tapauksissa edistääkseen poliittisia tarkoituksia.

Lääkärit ovat lähestulkoon saattaneet meidät sekasorron tilaan. Joskus ajattelen, että puoskarit ovat parempia kuin korkeasti koulutetut lääkärit. Ajatellaanpa, että lääkärin työnä on pitää huolta ruumiista, tai ei oikeastaan edes siitä. Hänen työnsä on vapauttaa ruumis sairauksista, jotka saattavat kiusata ruumista. Kuinka sairaudet syntyvät? Tietysti joko laiminlyöntiemme tai nautinnonhalumme tähden. Syön liikaa, saan ruoansulatusvaivoja, menen lääkäriin, hän antaa minulle lääkettä, paranen. Syön uudestaan liikaa, otan taas hänen pillereitään. Jos en olisi ottanut pillereitä ensimmäisellä kerralla ja olisin kärsinyt ansaitsemani rangaistuksen, en söisi toista kertaa liikaa. Lääkäri tuli väliin ja auttoi minua hemmottelemaan väärällä tavalla itseäni. Siten ruumiini tunsikin kyllä olonsa helpottuneeksi, mutta mieleni tuli heikommaksi. Tämän vuoksi lääkkeiden jatkuvasta käytöstä seuraa mielen kurinalaisuuden vähentyminen.

Seuraan halujani, toimin paheellisesti, sairastun, lääkäri parantaa minut – tämä kaava saa minut toistamaan paheeni. Jos lääkäri ei olisi tullut väliin, luonto olisi tehnyt työnsä, minä olisin saavuttanut itseni hallinnan, vapautunut paheestani ja tullut onnelliseksi.

Sairaalat ja laitokset propagoivat synnin puolesta. Ihmiset huolehtivat vähemmän ruumiistaan ja moraalittomuus lisääntyy. Eurooppalaiset lääkärit ovat kaikkein pahimpia. Ihmisruumiin vääränlaisen huolenpitotavan vuoksi

he tappavat vuosittain tuhansia eläimiä. He harjoittavat vivisektiota. Mikään uskonto ei pakota tähän. Kaikki sanovat, ettei ole tarpeen uhrata niin montaa elämää meidän ruumiittemme tähden.

Nämä edellä kuvatut lääkärit vahingoittavat uskonnollista tajuamme. Suurin osa heidän lääkevalmisteistaan sisältää joko eläinrasvaa tai alkoholipitoisia nesteitä, jotka molemmat ovat kiellettyjä sekä hinduille että islamilaisille.⁵⁰

Me voimme teeskennellä sivistyneitä, kutsua uskonnollisia kieltoja taikauksiksi ja kevytmielisesti mässäillä mitä huvittaa. Se ei muuta sitä tosiasiaa, että lääkärit saavat mässäilyimme aikaan. Lopputulos on, että meiltä on riistetty itsekontrolli ja olemme rappeutuneet. Näissä olosuhteissa olemme kykenevämpiä palvelemaan maatamme. Eurooppalaisen lääketieteen opiskelu tarkoittaa orjuutemme syventämistä.

Kannattaa pohtia, miksi valitsemme lääkärin ammatin. Sitä ei todellakaan valita siksi, että halutaan olla ihmiskunnan palveluksessa. Me ryhdymme lääkäreiksi hankkiaksemme kunniaa ja rahaa. Olen pyrkinyt osoittamaan, ettei tässä ammatissa palvella ihmisyyttä, ja että sen harjoittaminen on vahingollista ihmiskunnalle. Lääkärit pöyhkeilevät taidoillaan ja laskuttavat kiskurimaisia summia. Lääkkeen sekoittaminen, joka on todellisuudessa parin pence arvoinen työ, maksaa shillingin. Herkkäuskoisuudessaan ja toivossaan päästä eroon jostakin taudista tavallinen kansa antaa huijata itseään. Eivätkö tällöin tunnetut puoskarit ole parempia kuin humaaneja esittävät lääkärit?

XIII LUKU

MITÄ ON TODELLINEN SIVISTYS?

Lukija: Olette tuominneet rautatiet, lakimiehet ja lääkärit. Ymmärtääkseni aiotte hylätä kaikki koneet. Mitä siis silloin sivistys on?

Toimittaja: Vastaus tuohon kysymykseen ei ole vaikea. Uskon, ettei maailmassa voida lyödä Intiassa kehittyntä sivistystä. Mikään sivistys ei yllä esi-isiemme kylvämien siementen tasolle. Rooma kaatui; Kreikalla oli sama kohtalo; Faaroiden valta murtui; Japani on länsimaalaistunut; Kiinasta ei voi sanoa mitään, mutta Intia on tavalla tai toisella perustaltaan vakaa. Euroopan ihmiset hakevat oppinsa Kreikan ja Rooman kansoilta, jotka eivät enää ole menneen kunniansa veroisia. Yrittäessään oppia heiltä, eurooppalaiset kuvittelevat voivansa väistää Kreikan ja Rooman virheet.⁵¹ Tällainen on heidän sääliittävä tilansa. Kaiken tämän keskellä Intia pysyy järkkymättömänä, ja tämä on sille kunniaksi. Intiaa syytetään sen kansan sivistymättömyydestä, tietämättömyydestä ja hidasjärkkisyydestä ja siitä, että kansaa on mahdoton saada omaksumaan mitään muutoksia. Se on syytös, joka ei tee meille oikeutta. Sitä, mitä me olemme kokeilleet ja kokemuksen pohjalta todeksi havainneet, me emme

rohkene muuttaa. Monet tyrkyttävät neuvojaan Intialle, mutta se ei järky. Tämä on sen kauneus: se on toivomme ankkuri.

Sivistys on se käyttäytymismuoto, joka osoittaa ihmiselle tien velvollisuuteen. Velvollisuuden täyttäminen ja moraalien noudattaminen ovat keskenään vaihdettavia suureita. Moraalia noudattamalla opimme hallitsemaan mielemme ja halumme. Näin tekemällä opimme tuntemaan itsemme. Gujaratin kielinen vastine sivistykselle on ”hyvä käytös”.

Jos tämä määrittely on oikea, silloin Intialla, kuten niin monet kirjoittajat ovat osoittaneet, ei ole mitään oppimista keneltäkään toiselta, ja näin tulee olla. Huomaamme, että mieli on levoton lintu; mitä enemmän se saa, sitä enemmän se haluaa, ja jää silti tyytymättömäksi. Mitä enemmän annamme periksi haluilemme, sitä hillittömämmiksi ne käyvät. Siksi esi-isämme asettivat rajan heikkoudellemme. He näkivät, että onnellisuus on paljolti henkinen tila. Ihminen ei ole välttämättä onnellinen siksi, että hän on rikas, tai onneton, koska hän on köyhä. Rikkaitten voi usein nähdä olevan onnettomia, köyhien onnellisia. Miljoonat pysyvät aina köyhinä. Havaittuaan kaiken tämän, esi-isämme vieroittivat meidät ylellisyydestä ja nautinnoista. Olemme tulleet toimeen samanlaisella auralla kuin tuhansia vuosia sitten. Meillä on samanlaiset majat kuin ennen vanhaan eikä alkuperäinen kasvatuserintemme ole muuksi muuttunut. Meillä ei ole elämää syövyttävää kilpailujärjestelmää. Jokainen on seurannut omaa tointaan ja ammattiaan sekä veloittanut säällisen palkan. Ei niin, että emme osaisi keksiä koneita, vaan esi-isämme tiesivät, että antamalla sydämensä niille meistä tulisi orjia ja menettäisimme moraalimme koossa pitävät säikeet. Siksi he asioita tarkoin harkittuaan päättivät, että meidän pitäisi tehdä vain sitä, minkä voimme käsillämme ja jaloillamme. He ymmärsivät, että omien käsiemme ja jalkojemme sovelias käyttö on todellisen onnemme ja terveytemme rakennuspuu.⁵² Lisäksi he ajattelivat, että isot kaupungit ovat hyödytön kiusa ja ansa, jossa ihmiset eivät olisi onnellisia. Niissä olisi ryöstäjiä ja varasjengejä, prostituutio ja pahe kukoistaisivat ja rikkaat ryöstäisivät köyhiä. Siksi he pitivät pieniä kyliä hyvänä. He pitivät etiikan miekkaa kuninkaiden miekkoja arvokkaampana, ja siksi he pitivät maan valtaapitäviä alempiarvoisina kuin rishit ja fakiirit. Kansan, jolla on tällainen perustus, on soveliaampaa opettaa muita, kuin ottaa niiltä oppia. Tällä kansalla oli oikeusistuimet, juristit ja tohtorit, mutta ne pysyivät aisoissa. Jokainen tiesi, etteivät nämä ammatit olleet muita parempia; eivätkä nämä vakiilit ja vaidit ryöväneet ihmisiä; heitä pidettiin ihmisten palvelijoina, ei isäntinä. Oikeus toteutui siedettävän reilulla tavalla. Tavallisesti sääntönä oli oikeudenkäyntien välttäminen. Ihmisiä ei houkuteltu niihin kampanjoilla. Tämäkin pahe oli havaittavissa vain pääkaupungeissa ja niiden liepeillä. Tavalliset ihmiset elivät itsenäisesti ja toteuttivat rooliaan maanviljelijöinä. He nauttivat todellista itsemääräämisoikeutta.

Siellä minne kirottu moderni sivilisaatio ei ole ulottunut, Intia pysyy ennallaan. Intian tuon osan asukkaat nauravat ansaitusti uusille ajatuskiemuroille. Heitä eivät englantilaiset hallitse, ettekä te tule hallitsemaan koskaan. Me emme tunne niitä, joiden nimissä puhumme, eivätkä he tunne meitä. Kehottaisin todellakin teitä ja kaltaisianne isänmaan rakastajia menemään sisämaahan, jota ei vielä ole rautatein saastutettu, ja elämään siellä kuusi kuu-kautta; teistä saattaisi tulla isänmaallisia itsemääräämisoikeuden kannattajia.

Nyt ymmärrät mitä pidän todellisena sivilisaationa. Ne, jotka haluavat muuttaa kuvailemiani olosuhteita ovat kansakunnan vihollisia ja synnintekijöitä.

Lukija: Olisi hyvä jos Intia olisi täysin sellainen kuin olet kuvannut, mutta on myös satojen lapsileskien Intia, jossa kaksivuotiaita naitetaan, jossa kaksitoistavuotiaat tytöt ovat äitejä ja kotirouvia, jossa naisia naitetaan useammille miehille, missä niyogaa harrastetaan, ja jossa uskonnon nimissä tytöt omistautuvat prostituutiolle, ja uskonnon nimissä lampaita ja vuohia tapetaan.⁵³ Edustavatko nämä myös kuvailemaanne sivistystä?

Toimittaja: Erehdytte. Esittämänne puutteet ovat puutteita. Kukaan ei erehdy pitämään niitä muinaisena sivistyksenä. Ne säilyvät siitä huolimatta. Aina on ollut ja tulee olemaan yrityksiä päästä eroon niistä. Me voimme hyödyntää itessämme syntyntä uutta henkeä puhdistamamme itsemme näistä pahuuksista. Mutta asiat, joita olen kuvaillut teille modernin sivistyksen ilmentyminä, ovat palvojiensa sellaisenaan hyväksymiä. Kuvailemani intialainen sivistys on omien palvojiensa sellaiseksi kuvaama. Ei missään maailman osassa eikä missään kulttuurissa ole kaikki ihmiset saavuttaneet täydellisyyttä. Intialaiselle sivistykselle on ominaista korostaa moraalista olemassaoloa, kun taas läntinen sivistys edistää moraalittomuutta. Jälkimmäinen on jumalaton, edellinen perustuu Jumalan uskoon. Näin ymmärtäminen ja uskomisen saa jokaisen, joka rakastaa Intiaa, pitämään kiinni vanhasta intialaisesta sivistyksestä kuten lapsi pitää kiinni äitinsä rinnasta.

XIV LUKU

KUINKA INTIASTA VOI TULLA VAPAA?

Lukija: Pidän arvossa näkemyksiänne sivistyksestä. Minun täytyy kuitenkin tutkiskella niitä lisää. En kykene omaksumaan niitä kaikkea kerralla. Entä, ottaen huomioon näkemyksenne, mitä esittäisitte Intian vapauttamiseksi?

Toimittaja: En odota sitä, että näkemykseni voitaisiin hyväksyä yhtäkkiä. Velvollisuuteni on asettaa ne teidän kaltaistenne lukijoiden eteen. Voimme luottaa siihen, että aika tekee loput. Me olemme jo tarkastelleet Intian vapauttamisen ehtoja, mutta me olemme toimineet epäsuorasti; nyt tarkastelemme asiaa suorasti. On kaikkialla tunnettu peruseriaate, että taudin syyn poista-

misen seurauksena itse tauti poistuu.⁵⁴ Samalla tavoin, jos Intian orjuuden syy poistetaan, Intia voi tulla vapaaksi.

Lukija: Sanotte, että Intian kulttuuri on paras kaikista. Miten selitätte Intian orjuuden?

Toimittaja: Kulttuurimme on kiistattomasti paras. Mutta kaikki kulttuurit ovat olleet koetuksella. Kulttuuri, joka on luonteeltaan pysyvä, voittaa vaikeutensa. Koska Intian lapset olivat puutteenalaisia, sen kulttuuri on joutunut vaaraan. Mutta tulette näkemään, että kulttuurimme voima on sen kyvyssä selvittää iskusta. Sitä paitsi orjuutettuja ovat vain ne, jotka ovat joutuneet läntisen sivilisaation vaikutukseen. Eikä vaikutus ylety koko Intiaan. Mittaamme maailmankaikkeutta omalla, mitättömällä jalanmitallamme. Orjina uskomme koko maailmankaikkeuden olevan laillamme orjuutettu. Viheliäisen tilamme vuoksi kuvittelemme koko Intian olevan samassa jamassa. Se ei ole, vaikka yritämme laittaa orjuutemme koko Intian kontolle. Mutta kun muistamme tämän, ymmärrämme että jos meistä tulee vapaita, koko Intia vapautuu. Tässä ajatuksessa on swarajin määritelmä. Kun opimme hallitsemaan itseämme, swaraj on saavutettu. Se on kättemme ulottuvilla. Älkää pitkö swarajta unen kaltaisena. Ei ole mitään järkeä istua paikoillaan. Swaraj, jota yritän kuvailla, saa meidät kerran sen toteutettuumme loppuikäsemme suostuttelevaan muita tekemään samoin. Mutta swaraj täytyy kokea, jokaisen henkilökohtaisesti. Hukkuva mies ei pysty pelastamaan toista. Jos olemme itse orjia, olisi pelkkää suuruudenhulluutta kuvitella pystyvän vapauttamaan muita. Huomaatte, ettei tavoitteemme tarvitse välttämättä olla englantilaisten karkottaminen. Jos englantilaiset intialaistuvat, he voivat asua joukossamme. Jos he haluavat jäädä Intiaan, mutta pitää kiinni kulttuuristaan, tilaa ei ole. Tällaisen asiointilan saavuttaminen riippuu meistä itsestämme.

Lukija: On mahdotonta, että englantilaiset koskaan intialaistuisivat.⁵⁵

Toimittaja: Väitteesi on sama kuin väittäisi, ettei englantilaisissa ole inhimillisyyttä. Mutta ei oikeastaan kuulu asiaan, intialaistuvatko englantilaiset. Jos me pidämme oman kotimme järjestyksessä, ainoastaan ne jäävät, jotka ovat sopivia siinä asumaan. Muut lähtevät omasta aloitteestaan. Kokemuksesta tiedämme, että tällaista tapahtuu.

Lukija: Mutta historiassa näin ei ole tapahtunut.

Toimittaja: Joka uskoo, että jos jotain ei ole historiassa tapahtunut, ei voisi tapahtua koskaan, ei myöskään usko ihmisen arvokkuuteen. Joka tapauksessa meidän kuuluu yrittää sitä, mikä vetoaa järkeemme. Kaikki maat eivät ole samanlaisessa tilanteessa. Intian tilanne on erityinen. Intian voimaa ei voi mitata. Siksi meidän ei tarvitse viitata muiden maiden historiaan. Olen huomauttanut, että siinä missä monet muut sivilisaatiot ovat taipuneet, intialainen sivilisaatio on selvinnyt monesta iskusta.

Lukija: En ymmärrä. Ei ole juurikaan epäilystä siitä, ettemmekö joudu kar-

kottamaan englantilaiset aseineen. Emme voi levätä niin kauan kuin he ovat maassa. Eräs runoilijoihimme sanoo etteivät orjat voi edes uneksia onnellisuudesta. Englantilaisten läsnäolo heikentää meitä päivä päivältä. Suuruutemme on mennyt; kansamme on enää joukko pelokkaita ihmisiä. Englantilaiset maassamme ovat kuin rutto, joka täytyy pyrkiä hävittämään kaikin keinoin.

Toimittaja: Innostuksessasi olet unohtanut kaiken mistä olemme keskustelleet. Me toimimme englantilaiset ja pidämme heidät täällä. Etkö muista, että me olemme ottaneet vastaan heidän sivilisaationsa ja juuri se ylipäänsä mahdollistaa heidän olemassaolonsa Intiassa? Vihasi heitä kohtaan pitäisi kohdistua heidän sivilisaatioonsa. Jos kuitenkin oletetaan, että joutuisimme ajamaan englantilaiset pois taistelemalla, niin kuinka se tapahtuisi?

Lukija: Samoin kuin Italiassa. Mikä oli mahdollista Mazzinille ja Garibaldiille, on mahdollista myös meille. He olivat suuria miehiä, sitä et voi kiistää.⁵⁶

XV LUKU

ITALIA JA INTIA

Toimittaja: On hyvä että otat Italian esimerkiksi. Mazzini oli hieno ja suuri mies; Garibaldi taas loistava soturi. He kummatkin ovat ihailun arvoisia; voimme oppia paljon heidän elämästään. Mutta Italiassa tilanne oli toisenlainen kuin Intiassa. On kuitenkin on pantava merkille Mazzinin ja Garibaldin väliset erot. Mitä tulee Italiaan, Mazzinin kunnianhimoa ei ymmärretty eikä ymmärretä vielääkään. Mazzini on paljastanut meille ihmisen velvollisuuksia koskeissa kirjoituksissaan kuinka jokaisen on hyvä oppia hillitsemään itsensä. Näin ei Italiassa tapahtunut. Garibaldi ei ymmärtänyt Mazzinin opetuksia näin. Garibaldi antoi aseet, ja jokainen italialainen tarttui niihin. Italiassa ja Itävallalla on samankaltainen kulttuuri; tässä mielessä he ovat serkuksia. On kysymys samalla mitalla maksamisesta. Garibaldi halusi yksinkertaisesti vapauttaa Italian Itävallan ikeestä. Ministeri Cavourin vehkeilyt ovat häpeäksi Italian tuon ajan historialle. Ja mikä oli lopputulos? Jos on siinä uskossa että Italian valtio tuli onnelliseksi siitä että italialaiset pääsivät valtaan, on täysin väärässä. Mazzini on osoittanut meille lopullisesti, että Italiasta ei tullut vapaata. Victor Emanuel antoi ilmaukselle yhden merkityksen; Mazzini toisen. Emanuelin, Cavourin ja jopa Garibaldin mukaan Italia oli yhtä kuin Italian kuningas ja hänen kannattajansa. Mazzinin mukaan se tarkoitti Italian kansaa, sen maanviljelijöitä. Emanuel oli vain sen palvelija. Mazzinin mukaan Italia oli yhä orjuuden tilassa. Niin kutsutun kansallissodan aikaan kyse oli kahden kilpailevan kuninkaan välisestä shakkiottelusta, jossa käytettiin Italian kansaa nappuloina. Italian työväenluokka on yhä onnettomassa asemassa. Siksi he tekevät salamurhia, kansannousuja – heidän kapinointinsa on väistämätöntä. Entä

mitä tosiasiallista hyötyä Italia sai siitä että Itävallan joukot saatiin maasta?⁵⁷ Italian saavuttama etu oli vain nimellinen. Uudistuksia, joiden vuoksi sotaan muka ryhdyttiin, ei vielä ole toteutettu. Kansan yleinen tilanne on edelleen sama. Ette varmastikaan tahdo luoda vastaavaa tilannetta Intiaan. Uskon, että tahdotte Intian miljoonien ihmisten olevan onnellisia, sen sijaan että tahtoisitte hallinnon ohjaukset omiin käsiinne. Jos näin on, meidän tarvitsee tarkastella vain yhtä seikkaa: miten nämä miljoonat voivat saavuttaa itsehallinnon? Myöntänne, että useiden intialaisten ruhtinaiden alamaisia sorretaan. Nämä ruhtinaat musertavat heidät armotta. Heidän sortovaltansa on pahempaa kuin englantilaisten, ja mikäli te haluatte Intiaan tällaisen sortovaltan, emme me milloinkaan tule siihen suostumaan. Isänmaallisuuteni ei opeta minua sallimaan, että ihmiset muserretaan intialaisten ruhtinaiden jalkoihin, kunhan vain englantilaiset vetäytyvät. Vallanpitäjänä torjuisin intialaisruhtinaiden sortovaltan yhtä jyrkästi kuin englantilaisten. Isänmaallisuudella tarkoitan koko kansan hyvinvointia, ja jos voisin tämän varmistaa englantilaisten alaisuudessa, silloin kumartaisin heille. Jos kuka hyvänsä englantilainen omistaisi elämänsä Intian vapauden varmistamiselle, sortovaltan torjumiselle ja maan palvelemiselle, ottaisin hänet avosylin vastaan intialaisena.

Toisaalta Intia voi taistella Italian tavoin vain jos sillä on aseita. Tätä ongelmaa te ette ole ensinkään ottaneet huomioon. Englantilaisten aseistus on oivallinen; tämä ei minua säilytä, mutta on selvää, että käydäksemme heitä vastaan aseina olisi tuhansien intialaisten oltava aseistettuja. Mikäli tällainen olisi mahdollista, kuinka monta vuotta se vaatisi? Edelleen: Intian laajamittainen aseistaminen tarkoittaa sen eurooppalaistamista. Tällöin sen tilanne olisi aivan yhtä surkea kuin Euroopan. Lyhyesti sanottuna tämä tarkoittaa, että Intian on omaksuttava eurooppalainen kulttuuri, ja jos me tätä haluamme, on parasta, että meillä on joukossamme niitä, jotka on tähän kulttuuriin niin hyvin perehdytetty. Tällöin me taistelemme muutaman oikeuden puolesta, saavutamme mitä voimme ja vietämme näin elinpäivämme. Mutta tosiasia Intian kansakunta ei tule tarttumaan aseisiin, ja niin onkin hyvä.⁵⁸

Lukija: Korostatte liikaa tosiasioita. Kaikkien ei tarvitse olla aseistettuja. Ensin salamurhaamme muutaman englantilaisen ja saamme aikaan kauhua; sen jälkeen ne muutamat jo aseistetut miehet taistelevat avoimesti. Meidän on ehkä menetettävä suunnilleen neljännesmiljoona miestä, mutta saamme maamme takaisin. Ryhdymme sissisotaan ja voitamme englantilaiset.

Toimittaja: Haluatte siis tehdä Intian pyhästä maasta epäpyhän. Ettekö vapise ajatellessanne Intian vapauttamista salamurhaamalla? Meidänhän tulisi uhrata itsemme. Muiden tappaminen on pelkurin ajatus. Kenet oletatte vapauttavanne murhaamalla? Intian miljoonat eivät halua sitä. Vain kurjan modernin sivilisaation myrkyttämät ajattelevat niin. Murhan kautta valtaan nousseet eivät varmasti tee kansakuntaa onnelliseksi. Ne, jotka uskovat, että

Dhingran teko ja muut vastaavat teot ovat tuoneet voiton Intialle erehtyvät väkavasti. Dhingra oli patriootti, mutta hänen rakkautensa oli sokeaa. Hän antoi ruumiinsa väärällä tavalla. Sen lopputulos voi olla vain vahingollinen.

Lukija: Mutta myönnättehän, että englantilaiset ovat olleet kauhuissaan näistä murhista, ja että lordi Morleyn uudistukset johtuvat pelosta.

Toimittaja: Englantilaiset ovat sekä arka että rohkea kansakunta. Uskon, että Englannin saa helposti vaikuttamaan ruudin käytöllä. On mahdollista, että lordi Morley on myöntänyt uudistukset pelosta, mutta se mikä on myönnetty pelon alaisena, voidaan säilyttää vain niin kauan, kun pelko säilyy.

XVI LUKU

RAAKA VOIMA

Lukija: Tämä on uusi oppi, että pelon alaiset saavutukset säilyvät vain niin kauan kuin pelko säilyy. Mutta eihän kerran annettua voi vetää pois?

Toimittaja: Ei asia näin ole. Vuoden 1857 julistus tehtiin kapinan päätteeksi, ja sen tarkoituksena oli säilyttää rauha.⁵⁹ Kun rauha oli varmistettu ja ihmiset yksinkertaistuivat, sen koko voimaa vaimennettiin. Jos olen varastamatta, koska pelkään rangaistusta, alan jälleen varastaa, kun pelko poistuu. Tämä on lähes yleispätevä huomio. Oletamme, että ihmiset saadaan tekemään asioita voiman avulla ja siksi käytämme voimaa.

Lukija: Etkö myönnä, että väität itseäsi vastaan? Tiedät, että englantilaisten saavutukset heidän omassa maassaan perustuvat voimankäyttöön. Tiedän, että olet väittänyt, että heidän saavutuksensa ovat hyödyttömiä, mutta se ei vaikuta perusteluuni. He halusivat hyödyttömiä asioita ja saivat, mitä halusivat. Väitteeni on, että heidän toiveensa toteutui. Mitä väliä heidän käyttämillään keinoilla on? Miksi emme pyrkisi päämääräämme, joka on hyvä, millä tahansa keinoilla, jopa väkivallalla? Pitäkö minun pohtia keinoja, kun on kohdattava talossa oleva varas? Velvollisuuteni on ajaa hänet pois keinolla millä hyvänsä. Näytät myöntävän, että emme ole saavuttaneet emmekä tule saavuttamaan mitään vetoomuksilla. Miksi emme siis käyttäisi raakaa voimaa? Lisäksi säilyttäksemme sen, mitä voimme saada, meidän täytyy pitää yllä pelkoa käyttämällä välttämättömissä määrin voimaa. Tuskin pidät virheellisenä jatkuvaa voimankäyttöä, jolla estetään lasta laittamasta jalkaansa tuleen. Tavalla tai toisella meidän on saavutettava päämäärämme.

Toimittaja: Päättelysi on uskottava. Se on johtanut monia harhaan. Olen itse käyttänyt samanlaisia perusteluja aiemmin. Mutta uskon tietäväni paremmin nyt, ja pyrin paljastamaan asioiden laidan sinulle. Tarkastellaan ensin perustelua, jonka mukaan meillä on oikeus pyrkiä tavoitteeseemme raa'alla voimalla, koska englantilaiset saavuttivat omansa samoin keinoin. On täysin

totta, että he käyttivät raakaa voimaa ja että me voisimme toimia samoin, mutta käyttämällä samoja keinoja voimme saada vain samoja lopputuloksia kuin he. Myönnät varmasti, että sitä emme halua. Uskomuksesi, että keinojen ja päämäärän välillä ei ole yhteyttä, on suuri virhe.⁶⁰ Tämän virheen kautta jopa uskonnollisina pidetyt ihmiset ovat tehneet julmia rikoksia. Järkeilysi on sama kuin väittäisi myrkyllisen rikkaruohon istuttamalla saatavan aikaan ruusun. Jos haluan ylittää valtameren, voin tehdä sen vain veneellä. Jos käyttäisin kärryjä siihen tarkoitukseen, sekä minä että kärryt löytäisimme pian pohjan. ”Kuten on Jumala, niin on myös palvelija”, on pohtimisen arvoinen maksimi. Sen merkitys on vääristynyt ja ihmiset ovat joutuneet harhaan. Keinoja voidaan verrata siemenen ja tarkoitusta puuhun. Keinojen ja tavoitteen välillä on samanlainen rikkomaton yhteys kuin siemenen ja puun välillä. Ei ole luultavaa, että kumartamalla Saatanaa saavuttaisin saman tuloksen kuin palvelemalla Jumalaa. Jos siis joku sanoisi: ”Haluan palvelella Jumalaa; ei haittaa vaikka teen sen Saatanan kautta” pidettäisiin sitä tietämättömänä hullutuksena. Me niitä juuri sitä, mitä kylvämme. Englantilaiset saavuttivat vuonna 1833 suuremman äänestysvoiman väkivalloin. Ymmärsivätkö he velvollisuutensa paremmin raakaa voimaa käyttämällä? He halusivat äänioikeuden, jonka he saavuttivat käyttämällä fyysistä voimaa. Mutta todelliset oikeudet ovat tulosta velvollisuuksien täyttämistä; näitä oikeuksia he eivät ole saaneet. Sen tähden on Englannissa edessämme voima, jossa jokainen haluaa ja vaatii oikeuksiaan eikä kukaan ajattele velvollisuuttaan. Ja kuka, siellä missä jokainen haluaa oikeuksia, kuka ne antaa ja kenelle? En halua väittää, etteivät he lainkaan täytä velvollisuuksiaan. He eivät täytä näiden oikeuksien edellyttämiä velvollisuuksia; ja kun he eivät tee tätä tiettyä velvollisuutta, nimittäin hanki sopivuutta, heidän oikeutensa ovat osoittautuneet heille taakaksi. Toisin sanoen heidän saavutuksensa on heidän omaksumiensa keinojen tuottama tulos. He käyttivät keinoja, jotka vastaavat lopputulosta. Jos haluan viedä sinulta kellosi, joudun varmasti tappelamaan siitä; jos haluan ostaa kellosi, minun pitää maksaa siitä sinulle; ja jos haluan lahjan, minun on pyydettävä sitä. Käyttämieni keinojen mukaan kello on joko varastettua omaisuutta, minun omaisuuttani tai lahjoitus. Näin siis näemme kolme erilaista tulosta kolmea erilaista keinoa käyttäen. Väitänkö edelleen, ettei keinoilla ole väliä?⁶¹

Pohtikaamme antamaasi esimerkkiä varkaasta, joka pitää ajaa pois. En ole kanssasi samaa mieltä siitä, että varas on lupa karkottaa keinolla millä hyvänsä. Jos varas on oma isäni, on olemassa keino joka sopii juuri häneen. Jos hän on tuttavani, käytän toista keinoa, ja tuiki tuntemattomaan sopii kolmas. Saatatte ajatella että keinot ovat erilaisia silloin kun hän on valkoinen mies ja silloin kun kyseessä on intialainen varas. Jos hän on heikko ruipelo, keinot ovat toiset kuin ne joita tarvitaan fyysisesti yhtä vahvan ihmisen käsittelymiseksi, ja jos varas on hampaisiin saakka aseistautunut, on parasta pysytellä hiljaa. On siis mo-

nia eri tapoja oman isän, pyssymiehen ja muunlaisten varkaiden vastustamiseen. Mutta olipa varas isäni tai se vahva, aseistettu mies, luulen että itse teeskentelisin nukkuvaa. Näin siksi, että jos isälläni olisi ase, joutuisin silloinkin alistumaan itseäni vahvemman valtaan ja siihen että tavarani varastetaan. Isäni voima saisi minut itkemään säälistä, aseistetun miehen voima taas herättäisi raivoni ja tekisi meistä vihamiehiä. Mikä erikoinen tilanne. Näiden esimerkkien pohjalta emme ehkä voi löytää yhteisiä periaatteita, joita eri tapauksiin pitäisi soveltaa. Itse luulen näkeväni selvästi, mitä kaikissa näissä tilanteissa tulisi tehdä, mutta ratkaisu voi kuulostaa pelottavalta. Siksi epäröin kertoa, mikä se on. Jätän sen arvauksen varaan, ja jos et itse keksi sitä, on selvää että toimintasi riippuu aina tilanteesta. Joudut huomaamaan, ettei mikään yksi keino auta kaikkien varkaiden karkottamiseen. Jokainen tapaus vaatii oman toimintamallinsa. Ja tästä seuraa, ettei velvollisuutesi rajoitu siihen, että karkotat varkaan millä keinolla huvittaa.

Kuvitelkaamme mitä myöhemmin voi tapahtua. Tuo vahvasti aseistettu mies on varastanut omaisuutesi. Olet hautonut mielessäsi hänen tekoaan. Olet vihainen ja väität haluavasi rangaista roistoa, ei sinun itsesi takia vaan naapureidesi edun vuoksi. Olet jo kutsunut kokoon joukon aseistettuja miehiä ja olet aikeissa hyökätä hänen taloonsa, ja näin hänelle myös kerrotaan. Hän pakenee ja hänkin on raivon vallassa.⁶² Hän kerää kokoon ryövärioveljensä ja lähettää sinulle uhmamielisen viestin, että hän aikoo tehdä ryöstön keskellä kirkasta päivää. Olet vahva, et pelkää häntä, olet valmistautunut vastaanottamaan hänet. Sillä välin rosvoit vaivaavat naapureitasi. He valittavat sinulle. Vastaat että teet kaiken heidän vuokseen, et välitä siitä että omat tavarasi on varastettu. Naapurisi vastaavat että rosvo ei koskaan aikaisemmin vaivannut heitä, ja että hän aloitti ryöstelyn vasta sen jälkeen, kun julistit hänelle sodan. Olet Skyllan ja Kharybdiksen välissä. Olet täynnä sääliä miesparkoja kohtaan. Se, mitä he sanovat, on totta. Mitä sinun pitäisi tehdä? Joudut häpeään jos nyt jätät rosvon rauhaan. Siispä sanot miesparoilte: ”Älkää välittäkö. Tulkaa, minun vaurauteeni on teidän, annan teille aseita, opetan teitä käyttämään niitä; teidän pitää piestä roisto, häntä ei saa jättää rauhaan.” Ja niin taistelu kasvaa; rosvojen lukumäärä kasvaa, naapurisi ovat tietten tahtoen aiheuttaneet itselleen hankaluuksia. Niinpä tulos siitä että halusit kostaa rosvoille on, että olet rikkonut oman rauhasi; joudut jatkuvasti pelkäämään ryöstöä ja päälle käymistä; rohkeutesi on muuttunut pelkuruudeksi. Jos tutkit kärsivällisesti argumenttia, tulet näkemään että en ole liioitellut. Tämä on yksi keino. Tutkitaanpa nyt toista. Pidät tätä aseistautunutta rosvoa tietämättömänä veljenä; aiot puhua hänelle järkeä sopivassa tilanteessa; väität että hän on kaikesta huolimatta kanssaihminen; et tiedä mikä hänet sai varastamaan. Niinpä päätät, että kun suinkin voit, aiot tuhota miehen motiivin varastamiseen. Kun näin järkeilet itsellesi, mies tulee jälleen varastamaan. Sen sijaan että olisit vihainen, säälit häntä.

Ajattelet että tapa varastaa on hänelle kuin tauti. Siitä eteenpäin sinä siis pidät ovesi ja ikkunas auki, muutat nukkumapaikkaasi ja pidät tavarasi siten esillä, että ne ovat kaikkein helpoimmin hänen saatavillaan. Rosvo tulee takaisin ja on hämmentynyt, koska kaikki tämä on hänelle uutta; siitä huolimatta hän vie kaikki tavarasi.⁶³ Asia jää kuitenkin kaiheartamaan hänen mieltään. Hän kysellee sinusta kylässä ja oppii tuntemaan sinun avaraa ja rakastavaa sydäntäsi, hän katuu ja pyytää sinulta anteeksi, palauttaa tavarasi ja lopettaa varastelemisen, hän tulee palvelijaksesi ja sinä hankit hänelle kunniallisen ammatin. Tämä on toinen toimintatapa. Näet siis, että erilaiset keinot tuottivat aivan erilaiset tulokset. En halua päättellä roistojen aina toimivan kuvatulla tavalla tai kaikkien säälivän ja rakastavan niin kuin sinä. Haluan vain osoittaa, kuinka vain reilut keinot tuottavat reiluja tuloksia ja kuinka ainakin useimmiten, ellei aina, rakauden ja säälin voima on äärettömästi suurempi kuin aseiden voima. Kun käytetään raakaa voimaa, aiheutuu aina vahinkoa, mutta kun säälin voimaa, niin ei koskaan.

Siirtykäämme nyt pohtimaan anomuksia. On kiistämätön tosiasia, että anomus on hyödytön, jollei sen tukena ole voimaa. Edesmennyt tuomari Ranade tapasi kuitenkin sanoa, että anomuksista on kyllä hyötyä, koska ne ovat kansansivistyksen väline. Niiden avulla kansa saa käsityksen tilanteestaan, ja ne ovat varoituksena hallitsijoille. Tässä mielessä ne eivät ole aivan hyödyttömiä. Vertaisen anomus on kohteliaisuusosoitus. Orjan anomus on hänen orjuutensa merkki. Voimalla tuettu anomus on vertaisen anomus, ja kun pyyntö välitetään anomuksen muodossa, se todistaa anojan jaloudesta. Anomusta voi tukea kahdenlaisella voimalla. ”Vahingoitamme sinua, jollet anna tätä” – tämä on yhdenlaista voimaa. Se on aseiden voimaa, jonka huonoja tuloksia jo tutkimme. Toisenlainen voima voidaan osoittaa seuraavasti: ”Jollet myönnä pyyntöömme, emme enää ano sinulta mitään. Voit hallita meitä vain niin kauan kuin me pysymme hallittavinasi; muutoin emme enää ole missään tekemisissä kanssasi.” Tässä tarkoitettua voimaa voi kuvata rakkauden voimaksi tai sielun voimaksi, tai kansanomaisemmin ja vähemmän täsmällisesti väkivallattomaksi vastarinnaksi. Tämä voima on tuhoutumaton. Sitä täydellisesti käyttävä ymmärtää oman asemansa. Onhan meillä vanha sananlaskukin, joka kirjaimellisesti sanoo ”yksi kielto parantaa kolmekymmentäkuusi tautia.”⁶⁴ Aseiden mahdi on voimaton rakkauden tai hengen mahdin edessä.

Nyt otamme esille viimeisen esimerkkisi: lapsi sysäämässä jalkaansa tuleen. Siitä ei ole mitään hyötyä sinulle. Miten todella voit toimia? Oletetaan, että lapsella on niin paljon fyysistä voimaa että se tekee sinut voimattomaksi ja syöksyy tuleen etkä voi estää sitä. On vain kaksi parannuskeinoa tilanteeseen: joko sinun on tapettava lapsi estääksesi lasta joutumasta hirtittäviin liekkiin tai sinun on annettava oma elämäsi koska et halua nähdä lapsen menehtyvän silmiesi edessä. Et tapa häntä. Jos sydämesi ei aivan ole täynnä sääliä, on

mahdollista, ettet pane itseäsi alttiiksi lapsen edestä mennäksesi tuleen itse. Sinä, sen vuoksi, avuttomana annat lapsen mennä liekkeihin. Et siten mistään hinnasta käytä fyysistä voimaa. Toivon, ettet harkitse, että se on vieläkin fyysistä voimaa, vaikkakin alempana määräyksenä, kun väkivaltaisesti estäisit lasta syöksymästä tuleen jos voisit. Tuo voima on erilainen määräys ja meidän on ymmärrettävä mikä se on.

Muista, että estäessäsi täten lasta, sinä ajattelet kokonaan sen omia intressejä, harjoitat auktoriteettia sen, vain ja yksin, hyödyksi. Esimerkkisi ei vetoa englantilaisiin. Käyttäessäsi raakaa voimaa englantilaisia vastaan kysyt neuvoa kokonaan omista intresseistäsi käsin, kansallisista intresseistä. Tässä ei ole kysymyksessä sääli tai rakkaus. Jos sanot englantilaisten toimien olleen pahoja, edustaen näin tulta ja että he jatkaessaan toimiaan tietämättömyyden varjolla, että he sen vuoksi ottavat lapsen aseman ja että haluat suojella sellaista lasta, silloin sinun on tavoitettava jokainen paha teko kuka tahansa sen onkaan tehnyt kuten pahan lapsen tapauksessa, sinun on uhrattava itsesi. Jos olet kykenevä niin mittaamattomaan sääliin, toivon sinulle menestystä sen harjoittamisessa.⁶⁵

XVII LUKU

VÄKIVALLATON VASTARINTA

Lukija: Onko mitään historiallista näyttöä sen menestyksestä, jota sinä kutsut sielun voimaksi tai totuuden voimaksi? Ei näytä olevan todistetta, että mikään kansakunta olisi noussut sielun voiman avulla. Ajattelen yhä, että pahantekijät eivät lopeta pahan tekemistä ilman fyysistä rangaistusta.

Toimittaja: Runoilija Tulsidas on sanonut: ”Uskonnon alkuperä on myötätunto tai rakkaus, kuten itsekeskeisyytemme on ruumiissamme. Sen tähden meidän ei pitäisi luopua myötätunnosta niin kauan kuin elämme.” Tämä on mielestäni tieteellinen totuus. Uskon siihen yhtä paljon kuin uskon kaksi ynnä kahden olevan neljä. Rakkauden voima on samaa kuin sielun tai totuuden voima. Meillä on näyttöä sen toiminnasta jokaisessa askeleessa. Maailmankaikkeus häviäisi ilman tuon voiman olemassaoloa. Mutta sinä pyydät historiallista näyttöä. Niin ollen on välttämätöntä tietää, mitä historia tarkoittaa. Gujaratinkielinen vastine merkitsee: ”Se tapahtui niin.” Jos tämä on historian merkitys, on mahdollista antaa valtavasti näyttöä. Mutta jos se tarkoittaa kuninkaiden ja keisareiden toimia, niin sellaisessa historiassa ei voi olla näyttöä sielun voimasta tai väkivallattomasta vastarinnasta. Et voi odottaa löytäväsi hopeamalmia tinakaivoksesta. Historia, sellaisena kuin me sen tunnemme, on luettelo maailman sodista, ja niinpä englantilaisilla on sanonta, että kansakunta, jolla ei ole historiaa, eli jolla ei ole sotia, on onnellinen

kansakunta. Se miten kuninkaat ottelivat, kuinka heistä tuli toinen toisensa vihollisia, kuinka he murhasivat toisiaan, löytyy tarkasti muistiinmerkittyinä historiasta, ja jos tämä olisi kaikki mitä maailmassa on tapahtunut, se olisi päättynyt jo kauan sitten. Jos kertomus maailmankaikeudesta olisi alkanut sodilla, yksikään ihminen ei olisi elossa tänä päivänä. Nuo kansat, joita vastaan on sodittu, ovat kadonneet, kuten esimerkiksi Australian alkuperäisasukkaat, joista tunkeilijat jättivät hädin tuskin ketään eloon.⁶⁶ Ota huomioon, etteivät nämä Australian alkuasukkaat käyttäneet sielun voimaa itsepuolustukseksi, eikä tarvitse olla kovinkaan kaukokatseinen tietääkseen, että he jakavat kohtalonsa uhriensa kanssa. Joka miekkaan tarttuu se miekkaan hukkuu, tai kuten sananlasku meillä kuuluu: Ammattiuimarien määränpää on märkä hauta.

Se että maailmassa on vielä niin monta miestä elossa, on merkki rakkauden totuuden voimasta, ei aseiden voimasta. Niinpä suurin ja kaikkein kiistattomin osoitus tämän voiman menestyksestä on siinä, että voima säilyy kaikista maailmassa käytävistä sodista huolimatta.

Tuhansien, jopa kymmenien tuhansien olemassaolo riippuu tämän voiman vahvasta vaikutuksesta. Miljoonien perheiden arkipäiväiset riidat katoavat sen avulla. Sadat kansakunnat elävät rauhassa, mitä historia ei havaitse eikä voi havaita. Itse asiassa kaikki merkinnät tapahtumista, jotka häiritsevät rakkauden tai sielun voiman tasaista toimintaa, ovat historiaa. Kukaan ei pane sitä merkille, jos kaksi veljestä riitelee, toinen katu ja näin herättää sisällään uinuneen rakkauden, ja he alkavat jälleen elää sovussa. Vaan jos veljekset asianajajien välityksellä tai jostain muusta syystä tarttuvat aseisiin tai lain kirjaimiin, mikä on raa'an voiman käytön toinen muoto, niin lehdistö panee sen heti merkille, heistä tulee naapurien puheenaihe, ja he jäävät todennäköisesti historiaan. Se, mikä pätee perheisiin ja yhteisöihin pätee myös kansakuntiin. On turha luulla, että perheitä ja kansakuntia varten olisi eri lait. Historia on siis merkintöjä asioiden luonnollisen kulun häiriintymisestä. Koska sielun voima on luonnollinen, historia ei mainitse sitä.

Lukija: Sanomasi perusteella on selvää, ettei tällaisia väkivallattoman vastarinnan hetkiä löydy historiankirjoituksesta. Väkivallattoman vastarinnan olemus on ymmärrettävä syvemmin. Siksi on parempi, jos selität yksityiskohdaisemmin.⁶⁷

Toimittaja: Väkivallaton vastarinta on oikeuksien turvaamista henkilökohtaisen kärsimyksen avulla; se on siis käänteistä aseelliseen vastarintaan verrattuna. Kun kieltäydyn tekemästä jotain omalletunnolleni vastenmielistä, käytän sielun voimaa. Esimerkiksi, hallitus säättää lain joka koskee minuakin. Minä en pidä tästä laista. Jos väkivaltaisesti pakotan hallituksen kumoamaan lain, käytän jotain mitä voidaan kutsua ruumiin voimaksi. Jos en tottele lakia ja hyväksyn rangaistuksen sen rikkomisesta, käytän sielun voimaa. Tähän sisältyy ajatus itsensä uhraamisesta.

Kaikki ovat yhtä mieltä itsensä uhraamisen yliveraisuudesta yli toisten uhraamisen. Lisäksi, jos tällaista voimaa käytetään asiattomasti, vain tämän voiman käyttäjä kärsii. Hän ei pakota toisia kärsimään omista virheistään. Ihmiset ovat tehneet paljon sellaista mikä on myöhemmin todettu vääräksi. Kukaan ei voi julistaa olevansa täydellisen oikeassa, tai väittää että jokin määrätty asia on väärin vain koska hän niin uskoo, mutta silti se on väärin hänelle niin kauan kuin se on hänen harkittu kantansa. Siksi on selvää, että hänen ei tulisi tehdä sitä minkä tuntee vääräksi, ja että hän myös kärsii seuraukset, mitä ne ikinä ovatkaan. Tämä on sielun voiman käytön ydinajatus.

Lukija: Jättäisit siis lain huomioonottamatta – kyse on kansalaistottelemattomuudesta. Meitä on aina pidetty lainkuuliaisena kansakuntana. Sinä näyttäisit menevän jopa pidemmälle kuin ääriainekset. Heidän mukaansa meidän on toteltava säädettyjä lakeja ja, mikäli lait ovat huonoja, hankkiutua eroon niiden säätäjistä vaikka voimakeinoin.

Toimittaja: Se menenkö pidemmälle kuin he tai en, ei merkitse mitään kummallekaan. Molemmat haluavat yksinkertaisesti selvittää mikä on oikein, ja toimia vastaavasti. Todellinen ajatus kansakuntamme todetun lainkuulaisuuden taustalla on se, että harjoitamme väkivallatonta vastarintaa. Kun emme pidä määrättyistä laeista, me emme vaadi lainsäätäjien päitä vadille, vaan kärsimme, emmekä alistu kyseisille laeille. Se tulisiko meidän noudattaa lakeja, olivat ne sitten hyviä tai huonoja, on nykypäivän huomio. Tällaista kysymyksenasettelua ei ollut menneinä aikoina. Ihmiset vain olivat piittaamatta niistä laeista joista eivät pitäneet ja kärsivät rangaistukset rikkomuksistaan.⁶⁸ Omatunnollemme vastenmielisten lakien noudattaminen on ihmisyytemme vastaista. Sellaiset opit ovat uskonnovastaisia ja merkitsevät orjuutta. Jos hallitus käskisi meidän kulkea ilman vaatteita, pitäisikö meidän tehdä niin? Jos olisin väkivallattoman vastarinnan harjoittaja, sanoisin heille, että minulla ei ole mitään tekemistä heidän lakinsa kanssa. Mutta me olemme unohtaneet olemuksemme ja tulleet niin mukautuviksi, että emme enää välitä mistään halventavista laeista.

Ihminen, joka on ymmärtänyt ihmisyytensä ja pelkää ainoastaan Jumalaa, ei pelkää ketään muuta. Ihmisen säätämät lait eivät välttämättä sido häntä. Edes hallitus ei edellytä meiltä mitään sellaista. He eivät sano: ”Sinun täytyy tehdä sitä ja sitä”, vaan he sanovat: ”jos et tee sitä, me rankaisemme sinua”. Olemme vajonneet niin alas, että luulemme, että on velvollisuutemme ja uskontomme tehdä niin kuin laki määrää. Jos ihminen vain ymmärtäisi, että epäoikeudenmukaisten lakien noudattaminen on ihmisyyden vastaista, min-käänlainen tyranni ei häntä orjuuttaisi. Tämä on itsehallinnon avain.

Ajatus siitä, että enemmistön toimet sitovat vähemmistöä, on taikauskkoa ja kaukana Jumalasta. Voidaan antaa useita esimerkkejä, joissa enemmistön toimet ovat olleet väärinä ja vähemmistön oikeita. Kaikki uudistukset ovat saaneet

alkunsa vähemmistön ryhtyessä vastustamaan enemmistöä. Jos rosvojoukon piirissä ryöstämisen taito on pakollista, onko hurskaan miehen hyväksyttävä tämä velvoite? Niin kauan kuin esiintyy sellaista taikauskkoa, että epäoikeudenmukaisia lakeja pitää noudattaa, niin kauan esiintyy myös orjuutta. Vain passiivisen vastarinnan harjoittaja voi poistaa sellaisen taikauskon.

Ruudin ja brutaalien voiman käyttäminen on passiivisen vastarinnan vastaista, sillä se tarkoittaa, että haluamme vastustajamme tekevän väkivalloin sellaista, mitä hän ei tee. Jos sellaisen voiman käyttö on oikeutettua, on myös vastustajamme oikeutettu tekemään meille samoin. Näin emme koskaan pääse sopimukseen. Voimme toki kuvitella, kuten sokea hevonen joka kiertää myllykiven ympyrää, että menemme eteenpäin. Niille, jotka uskovat, että he eivät ole sidottuja omatunnon vastenmielisten lakien noudattamiseen, passiivinen vastarinta on ainoa keino.⁶⁹ Minkä tahansa muun täytyy johtaa perikatoon.

Lukija: Siitä mitä sanotte päätelen, että väkivallaton vastarinta on loistava ase heikoille, mutta että heidän ollessaan voimakkaita he saattavat tarttua aseisiin.

Toimittaja: Tämä on suunnatonta tietämättömyyttä. Väkivallaton vastarinta eli sielullinen voima, on vailla vertaa. Se on ylivoimainen verrattuna aseiden voimaan. Kuinka silloin sitä voidaan pitää vain heikkojen aseena? Fyysiseen voimaan turvautuvilta ihmisiltä puuttuu se rohkeus, jota passiivisen vastarinnan harjoittaja tarvitsee. Uskoteko, että petturi voi koskaan olla tottelematta lakia, josta hän ei pidä? Äärimmäisyysihmisiä pidetään brutaalien voimankäytön puolestapuhujina. Miksi he sitten puhuvat lakien noudattamisesta? En moiti heitä. He eivät voi sanoa mitään muuta. Kun he onnistuvat ajamaan englantilaiset pois maastamme ja heistä itsestään tulee hallitsijoita, he haluavat teidän ja minun noudattavan heidän lakejaan. Ja tämä sopii heidän perustuslakiinsa. Mutta väkivallattoman vastarinnan harjoittaja haluaa sanoa, ettei hän noudata lakia vastoin omaatuntoaan, vaikka hän saattaa tulla ammutuksi pirstaleiksi tykin suussa.

Mitä ajattelette? Missä tarvitaan rohkeutta – toisten ampumisessa pirstaleiksi tykin takaa vai lähestymisessä hymyssä suin tykkiä ja tulla ammutuksi pirstaleiksi? Kuka on todellinen soturi – hän joka pitää kuolemaa aina sydänystävänä vai hänkö, jolla on vallassaan toisten kuolema? Uskokaa minua, ettei ihminen vailla rohkeutta ja miehuutta koskaan voi olla väkivallattoman vastarinnan harjoittaja.

Tästä seuraa kuitenkin, sen myönnän, että vieläpä ruumiillisesti heikko ihminen kykenee harjoittamaan tällaista vastarintaa. Yksi ihminen kykenee siihen kuten miljoonatkin. Sekä miehet että naiset saattavat antautua sen harjoittajiksi. Siihen ei tarvita sotilaskoulutusta; ei myöskään mitään jiu-jitsua. Vain mielen hallinta on välttämätön, ja kun se saavutetaan ihminen on vapaa kuin metsän kuningas ja hänen katseensa loiste nujertaa vihollisen.

Väkivallaton vastarinta on kaksiteräinen miekka, sitä voidaan käyttää miten tahansa; se tekee onnelliseksi käyttäjänsä ja sen, jota vastaan sitä käytetään.⁷⁰ Sillä saadaan aikaan kauaskantoisia asioita vuodattamatta pisaraakaan verta. Se ei koskaan ruostu eikä sitä koskaan varasteta. Kilpailu passiivista vastarintaa harjoittavien kesken ei vuodata ketään kuiviin. Passiivisen vastarinnan miekka ei tarvitse tuppea. Eikä sinulla ole todellakaan syytä pitää sitä heikkouden aseena.

Lukija: Olet sanonut, että passiivinen vastarinta toimii vain Intiassa. Eikö Intiassa ole koskaan käytetty tykkejä?

Toimittaja: Teidän mielestänne Intia tarkoittaa ilmeisesti vain sen harvoja ruhtinaita. Minulle Intia tarkoittaa miljoonittain kuhisevia ihmisiä, joista niiden hallitsijoiden ja meidän itsemmekin olemassaolo riippuu.

Kuninkaat voivat aina käyttää kuninkaallisia aseitaan. Voiman käyttö sikiää heidän sisimmästään. He haluavat kommentaa, mutta ne joiden on toteltava, eivät halua aseita; ja sellaiset ihmiset ovat enemmistönä kaikkialla maailmassa. Heidän tulee oppia käyttämään joko ruumiillista tai henkistä voimaa. Jos he oppivat käyttämään edellistä, sekä hallitsijoista että hallittavista tulee kuin mieli-puolia; mutta siellä missä ihmiset oppivat käyttämään henkistä voimaansa, valtioiden käskyt eivät saa miekkojen teriä kohoamaan, sillä todelliset ihmiset eivät hyväksy epäoikeudenmukaisia käskyjä. Talonpoikia ei ole koskaan saatu nujerretuksi miekoilla eikä koskaan saadakaan. Itse he eivät osaa käyttää miekkaa eivätkä he pelkää, vaikka toiset sitä käyttävät.

Sellainen kansakunta on suuri, joka lepää kuolema päänalusenaan. Ne jotka uhmaavat kuolemaa, ovat vapaita kaikesta pelosta. Tämä ei ole liian voimakas ilmaisu kuvaamaan niitä, jotka tekevät työtä raa'an voiman pettävien harhaluulojen ikeessä. Tosiasia on, että Intia, kansakunta kokonaisuudessaan, on yleisesti käyttänyt passiivista vastarintaa kaikilla yhteiselämän alueilla. Me lopetamme yhteistyön hallitsijoittemme kanssa, jos he suuttuvat meidät. Se on passiivista vastarintaa.

Muistan tapauksen, joka sattui eräässä pienessä ruhtinaskunnassa. Kun kyläläiset suuttuivat ruhtinaalta tullee kaskystä, he alkoivat välittömästi tyhjentää kyläänsä. Ruhtinas hermostui, pyysi anteeksi alaisiltaan ja perui kaskynsä. Intiassa on tapahtunut monia tällaisia tapauksia. Todellinen itsehallinto on mahdollista vain siellä, missä passiivinen vastarinta on ihmisiä ohjaava voima.⁷¹ Jokainen muu ohje on vieras.

Lukija: Tahdotko sitten sanoa, ettei meidän ole tarpeellista vahvistaa ruumistamme fyysisesti?

Toimittaja: En missään nimessä. On vaikea kasvaa väkivallattoman vastarinnan harjoittajaksi, jos ei ole fyysisesti vahva. Ohjeena voi sanoa, että ruumiissa asuva mieli heikkenee ruumiinkunnon mukana, eikä sielu voi olla vahva jos ei ole henkistä lujuuksia. Me voimme kehittyä hylkäämällä lapsiavioliitot ja ylel-

linen elämä. Jos pyytäisin kidutettua katsomaan ladattuun piippuun, tekisin itsestäni pilan kohteen.

Lukija: Päättelen siitä mitä sanot, ei ole vähäinen asia ryhtyä väkivallattoman vastarinnan harjoittajaksi. Voisitko selittää miten sellaiseksi voi tulla?

Toimittaja: Tulla väkivallattoman vastarinnan harjoittajaksi on samalla helppoa ja vaikeaa. Olen tuntenut 14 vuotiaan nuorukaisen, josta tuli väkivallattoman vastarinnan harjoittaja, olen myös tuntenut sairaiden ryhtyvän samaan, mutta olen myös tuntenut fyysisesti vahvoja ja muuten onnellisia ihmisiä, jotka eivät ole kyenneet väkivallattomaan vastarintaan. Pitkän kokemukseni mukaan niiden, jotka haluavat ryhtyä väkivallattoman vastarinnan harjoittajiksi palvellakseen maataan täytyy kyetä siveelliseen, yksinkertaiseen, totuuteen pyrkivään ja pelottomaan elämään.

Mielen puhtaus on eräs tärkeimmistä vaatimuksista, ilman sitä ei voi saavuttaa tarvittavaa lujuuutta. Moraaliton ihminen menettää kestävyytensä, hän veltostuu ja muuttuu raukkamaiseksi. Ihminen, jota hallitsevat eläimelliset intohimot ei kykene vaativiin tekoihin. Tästä on lukuisia esimerkkejä. Kysymys siitä, miten naimisissa olevan tulee käyttäytyä, on tavanomainen. Kun aviomies ja – vaimo nauttivat toisistaan, ei kyseessä kuitenkaan ole vähempää kuin eläimellisten halujen tyydyttäminen. Sellainen halujen tyydyttäminen, poikkeuksena suvun jatkaminen, on jyrkästi kiellettyä. Mutta väkivallattoman vastarinnan harjoittajan täytyy välttää himojensa tyydyttämistä, koska hän ei voi haluta jälkeläisiä. Myös naimisissa oleva mies voi noudattaa täydellistä siveyttä.⁷² Tätä aihetta ei tässä yhteydessä pitemmin pysty käsittelemään. Herää monta kysymystä: Miten tulisi kohdella vaimoan, mitkä ovat hänen oikeutensa, ja muita samantapaisia kysymyksiä. Jos kuitenkin haluaa tehdä jotain merkittävää, on ratkaistava nämä arvoitukset.

Samoin kuin siveellisyys on välttämättömyys, niin on köyhyyskin. Rahan ahneus ja väkivallaton vastarinta ei sovi hyvin yhteen. Niiden, joilla on rahaa, ei ole tarvetta heittää sitä pois, mutta heidän tulisi kuitenkin suhtautua siihen välinpitämättömästi. Heidän tulisi ennemmin olla valmiita menettämään jokaisen sentin kuin luopumaan väkivallattomasta vastarinnasta.

Väkivallatonta vastarintaa on keskustelujemme aikana kuvailtu totuuden voimana. Totuutta on tämän vuoksi seurattava ja se on tehtävä mihin hintaan tahansa. Tässä yhteydessä herää akateemisia kysymyksiä, kuten saako ihminen valehdella pelastaakseen elämän jne., mutta ne heräävät vain niille jotka haluavat oikeuttaa/ puolustella valehtelemistansa. He, jotka joka tilanteessa haluavat seurata totuutta, eivät joudu tällaiseen pulaan/ tällaisen ongelman eteen; ja jos joutuvat, he ovat silti suojattuja vääriä ratkaisulta.

Väkivallaton vastarinta ei voi edetä askeltakaan ilman pelottomuutta. Vain ne jotka eivät pelkää tavaroidensa, vilpillisen kunniansa, sukulaistensa tai hal-

lituksensa puolesta, tai edes ruumiinvammojen tai kuoleman johdosta voivat kulkea väkivallattoman vastarinnan polkua.

Näitä ohjeita ei tule hylätä vain sen vuoksi että ne tuntuvat vaikeilta. Luonto on kylvänyt ihmisen sydämeen kyvyn pärjätä minkä tahansa ongelman tai kärsimyksen kanssa, joka sattuu kohdalle. Nämä ominaisuudet ovat arvokkaita, jopa niille jotka eivät halua palvella maataan. Haluaisin tähdentää tätä, sillä myös ne jotka itseään aseiden käytössä, alkää luulko etteivätkö niille jotka haluavat harjoittuttaa itseään aseiden käytössä nämä ominaisuudet olisi yhtä välttämättömiä. Kaikista ei tule soturia omasta tahdostaan. Tulevan soturin on noudatettava puhtautta ja tyydyttävä kohtalonsa elää köyhyyydessä. Voisi olettaa ettei hänen tarvitsisi olla täysin totuudellinen, koska tämä ominaisuus seuraa todellisesta pelottomuudesta.⁷³ Kun ihminen hylkää totuuden hän tekee sen, tavalla tai toisella, pelosta. Kenenkään ei siis tarvitse säikähtää edellä mainittuja neljää piirrettä. Sanottakoon vielä, että fyysinen voimankäyttäjä tarvitsee lukuisia muitakin hyödyttömiä ominaisuuksia, joita passiivisen vastarinnan harjoittaja ei tarvitse lainkaan. Tulette huomaamaan, että kaikki miekkamiehen ponnistukset johtuvat pelosta. Jos ihminen taas on pelottomuuden ruumiillistuma, miekka kirpoaa hänen kädestään silmänräpäyksessä. Hän ei tarvitse aseensa tukea. Jos on vapautunut vihasta, ei tarvitse miekkaa. Mies, jolla oli keppi kädessään, kohtasi yllättäen leijonan ja vaistomaisesti kohotti keppinsä puolustukseksi. Hän huomasi, että hänen pelottomuutensa oli vain tyhjää puhetta. Sillä hetkellä kun hän laski keppinsä maahan, hän vapautti itsensä pelosta.

LUKU XVIII

K O U L U T U S

Lukija: Koko keskustelumme aikana et ole painottanut koulutuksen merkitystä; ainahan valitsemme sen puutetta. Onhan maassamme olemassa liike, joka vaatii pakollista koulutusta koko väestölle. Maharadja Gaekwar on ryhtynyt siihen hallitsemillaan alueilla. Kaikkien silmät katsovat tätä ihmettä ja ylistämme Maharadjaa sen vuoksi. Onko hänenkin toimintansa sitten täysin turhaa?

Toimittaja: Jos pidämme omaa sivilisaatiotamme ylhäisimpänä, minun on valitettavasti todettava, että kuvaamamme ponnistukset ovat turhia. Maharadjan, kuten muidenkin koulutuksen puolesta toimineiden, motiivit ovat pyyteettömiä. Sen vuoksi he ansaitsevat kiitoksemme. Mutta emme voi jättää huomiotta heidän yritystensä seurauksia.

Mitä koulutus merkitsee? Yksinkertaisesti lukutaitoa. Se on vain väline, jota voidaan hyödyntää tai väärinkäyttää. Lääkkeellä, jolla voidaan parantaa po-

tilas, voidaan myös riistää hänen henkensä. Sama koskee myös koulutusta.⁷⁴ Näemme päivittäin, kuinka sitä käytetään väärin ja vain harvat käyttävät sitä oikein. Ja jos tämä väite on totta, olemme todistaneet, että sillä on aiheutettu enemmän pahaa kuin hyvää.

Koulutuksella tarkoitetaan tavallisesti kirjoitetun tiedon taitamista. Lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen opettamista lapsille kutsutaan perusopetuksiksi. Talonpoika ansaitsee leipänsä rehellisesti. Hänellä on arkinen tieto maailmasta. Hän tietää melko hyvin, kuinka käyttäytyä vanhempiaan, vaimoan, lapsiaan ja muita kyläläisiä kohtaan. Hän ymmärtää ja noudattaa moraalisaantöjä. Mutta hän ei osaa kirjoittaa omaa nimeään. Mitä tapahtuu, jos annat hänelle kirjoitetun tiedon? Lisäätkö hitusen hänen onnellisuuttaan? Haluatko tehdä hänet tyytymättömäksi mökkiinsä ja osaansa? Ja jos niin haluat, hän ei tarvitse tuollaista koulutusta. Innostuimme niin länsimaisista ajatuksista, että päädyimme lopputulokseen pohtimatta, mitä hyötyä tai haittaa tällaisen opetuksen antamisesta ihmisille on.

Siirtykäämme sitten korkeampaan koulutukseen. Olen opetellut maantietoa, astronomiaa, algebraa, geometriaa jne. Ja entäs sitten? Millä tavalla minä itse tai ihmiset ympärilläni ovat hyötynet opiskelustani? Miksi olen opiskellut näitä asioita? Professori Huxley on määritellyt koulutuksen näin: ”Mielestäni ihminen on saanut liberaalin koulutuksen, kun hänet on nuoresta asti koulutettu niin, että hänen ruumiinsa on hänen tahtonsa palvelija. Tällainen ihminen tekee helposti ja mielellään kaikkea työtä, johon kykenee. Hänen älynsä on kirkas, kylmä, looginen moottori, jonka kaikki osat ovat yhtä voimakkaita ja hyvässä kunnossa. (...) Hänen mieleensä on varastoitu tietoa perustavanlaatuisista totuuksista. (...) Hänen intohimonsa seuraa tarmokkaan tahdon kintereillä, hellän omatunnon palvelija. (...) Hän on oppinut vihaamaan kaikkea arvotonta ja arvostamaan muita kuin itseään. Sellainen ihminen on mielestäni saanut liberaalin koulutuksen, sillä hän on harmoniassa luonnon kanssa. Hän kohtelee luontoa parhaansa mukaan ja luonto kohtelee häntä parhaansa mukaan.”⁷⁵

Jos tämä on oikeata koulutusta, minun täytyy painokkaasti todeta, että en ole koskaan pystynyt käyttämään yllä luettelemani tieteenaloja aistieni hallitsemiseen. Sen vuoksi, olipa kyseessä perusopetus tai korkeampi koulutus, niitä ei tarvita perusasiaan. Koulutus ei tee meistä ihmisiä. Koulutus ei auta meitä täyttämään velvollisuuksiamme.

Lukija: Jos niin on, minun täytyy esittää toinen kysymys. Miten pystyt esittämään minulle kaikki nämä asiat? Jos et olisi saanut korkeampaa koulutusta, miten olisit voinut selittää minulle kaikki ne asiat, jotka olet selittänyt?

Toimittaja: Hyvin puhuttu. Mutta minun vastaukseni on yksinkertainen: En hetkeäkään usko, että elämäni olisi hukkaan heitetty, jos en olisi saanut perusopetusta tai korkeampaa koulutusta. Enkä ole sitä mieltä, että välttämättä

kelpaan, koska puhun. Mutta haluan kelvata ja yrittäessäni täyttää tämän halun, käytän hyväkseni saamaani koulutusta. Ja jos voin käyttää sitä hyväksi, silloinkaan se ei ole miljoonia varten, vaan vain teidän kaltaisianne varten, ja siitä olen tyytyväinen. Sekä te että minä olemme kohdanneet vääränlaisen koulutuksen kirouksen. Väitän, että olen vapautunut sen huonosta vaikutuksesta ja yritän nyt hyödyntää kokemustani teille ja niin tehdessäni esitän tämän koulutuksen mädännäisyyden.

Sitä paitsi, en ole moittinut oppimista kaikkina. Olen vain osoittanut, että siitä ei pidä tehdä fetissiä. Se ei ole meidän Kamadhukimme. Oikeassa tilanteessa siitä voi olla hyötyä ja se on paikallaan silloin kun olemme saaneet aistimme hallintaan ja kun etiikkamme on vankalla pohjalla. Jos silloin haluamme sitä koulutusta, niin voimme sitä myös käyttää hyödyksi. Se on hyvä koriste meille. Tästä seuraa, että tästä koulutuksesta ei välttämättä tarvitse tehdä pakollista. Vanha koulujärjestelmämme on riittävä. Siinä henkilön kehittäminen on ensi sijalla ja se on perusopetusta. Sille perustalle rakentaminen on pysyvää.

Lukija: Ymmärränkö siis oikein, että sinä et näe englannin opetusta välttämättömäksi itsehallinnon saavuttamiseksi.⁷⁶

Toimittaja: Vastaukseni on kyllä ja ei. Opettaa miljoonille englanninkieli tarkoittaa heidän orjuuttamistaan. Perusta, jonka Macauley loi, on orjuuttanut meidät. En suinkaan väitä, että se olisi ollut hänen tarkoituksensa, mutta se on kuitenkin lopputulos. Onko tämä pahansuopaa sanaa, jos meidän on keskusteltava Home Rule siirtomaahallinnosta meille vieraalla kielellä.

Kannattaa huomata, että järjestelmä, jonka eurooppalaiset ovat hylänneet, on suuressa suosiossa täällä. He opettivat ihmisiä jatkuvasti tekemään muutoksia, tietämättöminä tarraudumme heidän hylkäämiinsä järjestelmiin. He pyrkivät hajottamaan ja hallitsemaan, siihen että kukin erillinen yksikkö kohentaisi vain omaa asemaansa. Wales on pikkualue Englannissa. Walesin kieltä yritetään siellä elvyttää kovin ponnistuksin. Englannin pääministeri Lloyd George on ottanut tuon kansanliikkeen johtoaseman saadakseen walesilaiset lapset puhumaan walesin kieltä. Mikä sitten on meidän asemamme? Kirjoittelemme toisillemme heikolla englanninkielellä. Edes maisterimme, oppineimmat meistä kuuluvat samaan kastiin. Kaikkein ylevimmätkin ajatuksemme on kirjoitettu englanniksi, Kongressimme pöytäkirjat ovat englanniksi, parhaat sanomalehtemme ovat englanninkielisiä. Jos tämä asiointi jatkuu pitkään, jälkeläisemme tulevat tuomitsemaan ja kiroamaan meidät.

Kannattaa tosiaan nähdä, että hyväksymällä englantilaisen koulutuksen, me orjuutamme kansan. Tekopyhyys ja tyrannia yms. ovat lisääntyneet. Englantia hallitsevat intialaiset eivät ole epäröineet pettää ja levittää pelkoa kansan joukkoihin. Jos me yleensä olemme tehneet jotakin kansan puolesta, olemme vasta maksaneet murto-osan velastamme sille.

Eikö ole karvasta tietää, että kun menen lakitupaan, joudun käyttämään siellä englanninkieltä. Kun valmistun asianajajaksi, en saa puhua äidinkieltäni, vaan jonkun toisen on käännettävä minulle asiat äidinkieleltäni. Eikö tämä ole täysin absurdia? Eikö tämä ole orjuuden merkki? Pitääkö minun moittia tästä englantilaisia vai itseäni? Juuri me, englanninkielentaitoiset intialaiset olemme orjuuttaneet Intian. Kansakunnan kirous ei ole englantilaisten vaan meidän harteillamme.

Olen kertonut teille, että vastaukseni viimeiseen kysymykseen on kyllä ja ei. Olen selittänyt teille miksi vastaukseni on kyllä. Selitän teille nyt miksi vastaukseni on myös ei.

Olemme niin brittisivilisaation tartuttamia, ettemme tule täysin toimeen ilman englanninkielen opetusta. Ne, jotka ovat jo saaneet opetusta, voivat hyödyntää kieltä aina tarvittaessaan sitä. Toimiessamme englantilaisten kanssa, toimiessamme oman kansamme kanssa, silloin kun voimme kommunikoida heidän kanssaan vain tällä kielellä, ja saadaksemme selville kuinka tympääntyneiksi he (englantilaiset) ovat jo tulleet omaan sivilisaatioonsa, voimme hyödyntää ja opiskella englantia aina tilanteen edellyttämällä tavalla. Englantia opiskelleiden tulee antaa moraalikasvatusta jälkipolville äidinkielellään ja opettaa heille toinen Intian kieli; myöhemmin, kun he ovat jo isompia, he voivat opetella englantia mutta niin, että tavoite on viimekädessä tulla toimeen ilman sitä. Rahan tekemisen tavoitetta niin tulisi silti välttää. Jopa näin vähäisen englanninopiskelun tapauksessa meidän tulee miettiä mitä meidän pitäisi sen avulla oppia ja mitä ei. Tulee olemaan välttämätöntä tietää mitä tieteitä meidän on syytä opiskella. Vähäisenkin pohdiskelun pitäisi osoittaa, että välittömästi kun emme enää välitä englanninkielen tutkinnoista, hallitsijat hörivät korviaan.

Lukija: Mitä opetusta meidän sitten pitäisi antaa?

Toimittaja: Tätä olemme jo hieman pohdiskelleet edellä mutta ajatelkaamme asiaa hieman tarkemmin. Meidän on minun mielestäni kohennettava kaikkia kieliämme. Tässä ja nyt ei ole tarpeellista miettiä mitä asioita meidän tulisi oppia niiden avulla. Meidän tulee kääntää useille Intian kielille kirjat jotka ovat arvokkaita. Meidän tulee hylätä perusteeton vaatimus monen tieteen oppimisesta. Uskonnollinen eli eettinen kasvatusta tulee olemaan ensisijaista. Jokainen sivistynyt intialainen tulee tuntemaan oman provinssialaisen kielensä lisäksi myös muita kieliä; hindu sanskritia, muslimi arabiaa, parsi persiaa ja kaikki hindiä. Joidenkin hindujen tulee osata arabiaa ja persiaa, joidenkin muslimien ja parsien sanskritia. Useiden pohjois- ja länsi-intialaisten tulee oppia tamilia.⁷⁷ Joidenkin hindujen tulisi osata arabian ja persian kieli; joidenkin muslimien ja persialaisten sanskritin kieli. Useiden pohjoisessa ja lännessä asuvien pitäisi opetella tamilin kieli. Intian yleiskielen tulisi olla hindi, siten että sitä olisi mahdollista kirjoittaa myös persialaisilla tai nagarilaisilla kirjai-

millä. Molempien kirjoitusmerkkien osaaminen on tarpeellista, jotta hindut ja muslimit voisivat olla läheisemmissä suhteissa keskenään. Ja jos voimme tehdä tämän, voimme luopua englannin kielen käytöstä lyhyessä ajassa. Kaikki tämä on välttämätöntä meille, orjille. Orjuutemme myötä kansakuntamme on orjuutettu, ja vapauden avulla se tulee vapautumaan.

Lukija: Kysymys uskonnollisesta opetuksesta on hyvin vaikea.

Toimittaja: Kuitenkaan emme voi selviytyä ilman sitä. Intia ei tule koskaan olemaan jumalaton. Silkka ateismi ei voisi kukoistaa tässä maassa. Tehtävä on todellakin vaikea. Pääni alkaa kääntyä ajatellessani uskonnollista opetusta. Uskonnolliset opettajamme ovat ulkokultaisia ja itsekkäitä; heitä täytyy lähestyä. Mullat, dasturit ja bramiinit pitävät avainta käsissään, mutta jos heillä ei ole hyvää ymmärrystä, energia jonka olemme saaneet englantilaisesta koulutuksesta täytyy kohdistaa uskonnolliseen opetukseen. Tämä ei ole kovin vaikeaa. Vain meren ranta-alueet ovat saastuneet ja pelkästään rannalla asuvat tarvitsevat puhdistumista. Me jotka kuulumme tähän kategoriaan voimme jopa puhdistaa itse itsemme, koska huomautukseni ei kohdistu miljooniin. Palauttaaksemme Intian turmeltumattomaan tilaan, meidän täytyy palata siihen. Omassa sivilisaatiossamme tulee luonnollisesti olemaan kehitystä, taantumista, uudistuksia ja vastustusta; mutta yksi voimainponnistus vaaditaan, ja se on länsimaisen sivilisaation poisajaminen. Kaikki muu seuraa perässä.

XIX LUKU

KONEET

Lukija: Kun puhutte länsimaisen sivilisaation poisajamisesta, oletan teidän sanovan myös ettemme tahdo koneita.

Toimittaja: Nostamalla esiin tämän kysymyksen olet avannut saamani haavan.⁷⁸ Kun luin Herra Duttin Intian taloushistoriaa, itkin, ja kun ajattelen sitä uudelleen, sydämeni tulee sairaaksi. Juuri koneet ovat köyhdyttäneet Intian. On vaikea mitata sitä vahingon määrää, jonka Manchester on meille aiheuttanut. Juuri Manchesterin vuoksi intialainen käsityö on lähes kokonaan kadonnut.

Kuitenkin erehdyn. Miten syy voisi olla Manchesterin? Me pidimme manchesterilaisia kankaita, ja siksi Manchester kutoi ne. Olin iloinen, kun luin Bengal in urheudesta. Siinä hallintokunnassa ei ollut lainkaan kangastehtaita. Sen vuoksi he pystyivät herättämään eloon alkuperäisen käsin kutomisen ammatin. On totta, että Bengal rohkaisee Bombayn laiteteollisuutta. Olisi ollut paljon parempi, jos Bengal olisi julistanut boikotin kaikkia konevalmisteisia tavaroita kohtaan.

Koneet ovat alkaneet musertaa Eurooppaa. Turmio kolkuttaa nyt Englannin

porteilla. Koneet ovat modernin sivistyksen keskeinen symboli; ne edustavat suurta syntiä.

Bombayn tehtaiden työntekijöistä on tullut orjia. Tehtaassa työskentelevien naisten tilanne on järkyttävä. Silloin kun ei ollut tehtaita, nämä naiset eivät nähneet nälkää. Jos konehulluus lisääntyy maassamme, siitä tulee onneton maa. Sitä voidaan pitää kerettiläisyytenä, mutta minun on sanottava, että meidän olisi parempi lähettää rahaa Manchesteriin ja käyttää hataraa manchesterilaista kangasta kuin moninkertaistaa Intian tehtaata. Käyttämällä manchesterilaista kangasta tuhlaamme vain rahamme, mutta rakentamalla Manchesterin Intiaan säästämme rahamme veremme hinnalla, koska silloin moraalinen olemuksemme heikentyy. Väitteeni tueksi viittaan tehdasapulaisiin. Ja ne, jotka kartuttavat varojaan tehtailla, eivät ole parempia kuin muutkaan rikkaat miehet. Olisi sulaa hulluutta olettaa, että intialainen Rockefeller olisi parempi kuin amerikkalainen Rockefeller. Köyhtynyt Intia voi vapautua, mutta minkään moraalityönnöllisellä rikastuneen Intian on vaikea saada vapautta takaisin. Pelkäänpä, että meidän on myönnettävä, että rahakkaat miehet tukevat brittihallintoa. Heidän intressinsä ovat sidoksissa sen vakauteen.⁷⁹

Raha tekee yksilöstä avuttoman. Seksuaalinen paheellisuus on yhtä vahingollista. Molemmat ovat myrkyä. Käärmeenpurema ei ole niin myrkyllinen kuin ne, koska se tuhoaa vain ruumiin, mutta ne tuhoavat ruumiin, mielen ja sielun. Kutomoteollisuuden kasvu ei niin muodoin ole näkymä, josta tulisi olla mielissään.

Lukija: Pitäisikö kutomot sitten sulkea?

Toimittaja: Vaikea kysymys. Mistään sellaisesta ei ole helppoa päästä eroon, mikä on jo ehditty perustaa. Siksi sanomme, että aloittamatta jättäminen on korkeinta viisautta. Emme voi tuomita kutomoiden omistajia, mutta voimme sääliä heitä. Olisi liikaa odotettu, että he luopuisivat kutomoistaan, mutta voimme anoa, etteivät he enää lisää niiden määrää. Mikäli he olisivat hyviä, he vähitellen supistaisivat liiketoimintaansa. He voisivat sijoittaa tuhansiin kotitalouksiin muinaiset ja pyhät kangaspuut ja sitten lunastaa itselleen näin kudotut vaatteet. Siitä riippumatta, tekevätkö kutomoiden omistajat näin tai ei, ihmiset voivat lakata ostamasta tehdasvalmisteisia tavaroita.

Lukija: Olette tähän asti puhunut tehdasvalmisteisista vaatteista, mutta on lukemattomia muitakin tehdasvalmisteisia tuotteita. Meidän on joko tuotava niitä tai sitten perustettava tehtaita omaan maahamme.

Toimittaja: Niin, jopa jumalamme on tehty Saksassa. Miksi siis puhua tulitikuista, nuppineuloista tai lasiesineistä? Voin vastata vain seuraavasti. Mitä Intiassa tehtiin ennen näiden tuotteiden olemassaoloa? Juuri sitä samaa pitäisi tehdä nytkin. Niin kauan kuin nuppineuloja ei voi tehdä ilman koneita, me tulemme toimeen ilman niitä. Lasiesineiden rikkamaloiston kanssa emme halua olla missään tekemisissä ja valmistamme kynttilänsy-

dämiä, aivan niin kuin muinoin, itse tuotetusta puuvillasta ja käytämme käsintehtyjä savivateja valaisimina. Näin tekemällä säästämme niin silmiämme kuin rahaakin, tuemme svadesi-liikettä ja saavutamme lopulta itsehallinnon.

Ei pidä ajatella, että kaikki tekisivät näin yhtä aikaa tai että kukaan voisi luopua kaikista tehdasvalmisteisista tuotteista kertaheitolla. Mutta, jos ajatus on pitävä, tulemme aina havahtumaan asioista, joista voi vielä luopua ja lakata vähitellen käyttämästä niitä. Sitä mitä jotkut tekevät, toiset matkivat ja liike kasvaa kuin kookospähkinä vanhassa matemaattisessa ongelmassa.⁸⁰ Mitä johtajat tekevät, sitä myös väestö mielellään seuraa. Asia ei ole monimutkainen eikä vaikea. Ei sinun eikä minun tarvitse kauaa odottaa saadaksemme muut mukaan. Ne ovat häviäjiä, jotka eivät tule tekemään kanssamme ja ne jotka eivät tule tekemään, vaikka arvostavat totuutta ovat pelkureita.

Lukija: Entä raitiovaunut ja sähkö?

Toimittaja: Tämä kysymys on nyt liian myöhään. Se ei tarkoita mitään. Jos me aiomme pärjätä ilman rautatietä, me tulemme pärjäämään myös ilman raitiovaunua. Koneet ovat kuin käärmeenpesä, jossa voi olla yhdestä sataan käärmettä. Missä on koneita, siellä on suuria kaupunkeja; ja missä on suuria kaupunkeja, siellä on raitiovaunuja ja rautatie; ja vain siellä voimme nähdä sähkövalon. Englantilaisessa kylässä ei ole mitään tällaista. Rehelliset lääkärit kertovat, että missä keinotekoiset matkustustavat ovat lisääntyneet, niin siellä ihmisten terveys on heikentynyt. Muistan kuinka eurooppalaisessa kaupungissa rahan puute aiheutti raitiovaunuyhtiön, lakimiesten ja lääkärin tulojen laskun ja ihmiset olivat vähemmän terveitä. En pysty nimeämään yhtäkään hyvää piirrettä koneisiin liittyen. Kirjoja voidaan kirjoittaa niiden aiheuttamista ongelmista.

Lukija: Onko se hyvä vai huono asia, että kaikki minkä juuri sanot painetaan koneella?

Toimittaja: Tämä on yksi niistä esimerkeistä, joka osoittaa, että joskus tarvitaan myrkyä myrkyä voittamiseksi. Tämä ei siksi ole hyvä peruste koneiden puolesta. Hävityksensä koneet sanovat meille: ”Ole tietoinen ja vältä minua. Et voi hyötyä minusta ja ne edut, jotka painetusta sanasta ovat saatavilla voivat hyödyttää vain sellaista, joka on konevimman tartuttama.”

Älä siksi unohda tärkeintä. On välttämätöntä ymmärtää, että koneet ovat pahasta. Siten me kykenemme asteittain pääsemään niistä irti. Luonto ei ole tarjonnut mitään tietä, jota pitkin voisimme saavuttaa toivotun päämäärän hetkessä.⁸¹ Jos, sen sijaan että otamme koneiston vastaan lahjana, suhtautuisimme siihen paholaisena, se lopultakin häviäisi.

XX LUKU

JOHTOPÄÄTÖKSET

Lukija: Päätelen näkemyksistänne, että haluaisitte muodostaa kolmannen puolueen. Ette ole sen paremmin äärimmäisyismies kuin maltillistenkaan kannattaja.

Toimittaja: Tämä on virhe. En ajattele kolmatta puoluetta lainkaan. Me emme ajattele yhdenmukaisesti. Emme voi sanoa, että kaikilla maltillisilla olisi samat mielipiteet. Ja miten ihmisillä, jotka haluavat ainoastaan palvella, voisi olla puolue? Haluan palvella sekä maltillisten puoluetta että äärimmäisyysliikettä. Missä kohdin olen heidän kanssaan eri mieltä, esittelen kunnioittaen kantani ja jatkan palveluani.

Lukija: Mitä sitten haluaisitte sanoa molemmille puolueille?

Toimittaja: Äärimmäisyysliikkeen kannattajille sanoisin: ”Tiedän, että haluatte itsehallinnon Intiaan, mutta se ei ole teidän pyydettävissänne. Jokaisen pitää ottaa itsehallinto itselleen. Mikä on muiden hankkimaa, ei ole itsehallintoa, vaan muitten hallintoa. Sen tähden teidän ei olisi hyväksyttävää sanoa, että te olette saavuttaneet itsehallinnon, jos te olette ainoastaan karkottaneet englantilaiset. Olen jo kuvaillut itsehallinnon todellisen sisällön. Sellaista ette koskaan voi saavuttaa väkivallalla. Raaka voima ei ole luontevaa Intian maaperällä. Teidän täytyy sen vuoksi luottaa kokonaan sielun voimaan. Teidän ei pidä ajatella väkivallan olevan tarpeellista missään vaiheessa matkalla päämääräämme.”

Maltillisille sanoisin: ”Pelkät anomukset ovat halventavia; myöntäisimme alemmuutemme. Jos väitämme brittihallinnon olevan korvaamaton, on lähes sama kuin kieltäisimme jumaluuden. Me emme voi väittää korvaamattomaksi mitään tai ketään paitsi Jumalaa. Sitä paitsi maalaisjärkikin sanoo, että väittämällä englantilaisten läsnäoloa välttämättömyydeksi tämän hetken Intiassa, teemme heidät omahyväisiksi.

”Jos englantilaiset lähtisivät Intiasta kimpsuineen ja kampsuineen, ei voida olettaa Intian jäävän leskeksi.⁸² On mahdollista, että ne, jotka ovat pakotettuja kunnioittamaan rauhantilaa brittien painostuksen alla, alkaisivat taistella heidän lähdettyään. Tunteen purkausten tukahduttamisesta ei ole hyötyä kenellekään; niille pitää olla henkireikänsä. Sen takia, mikäli rauhantilan saavuttaminen vaatii meidän keskinäistä taisteluaamme, on parempi tehdä niin. Tällöin ei ole tarvetta kolmannelle osapuolelle, jota perustellaan heikomman suojelulla. Juuri tämä ns. suojelu hermostuttaa meitä. Ellemme ymmärrä tätä, meillä ei voi olla itsehallintoa. Erästä englantilaista jumaluusoppinutta mukaillen: anarkia osana itsehallintoa on parempi kuin järjestys osana ulkomaista hallintoa. Vain se tarkoitus, jonka tämä oppinut pappismies liittää itsehallintoon poikkeaa minun tarkoittamastani intialaisesta itsehallinnosta. Meidän

pitää oppia, ja opettaa myös muille, että emme halua sen paremmin englantilaisen kuin intialaisenkaan hallinnon hirmuvaltaa.”

Jos tätä ajatusta toteutetaan, voivat ääriyhmät sekä maltilliset yhdistää voimansa. Tällöin ei ole mitään syytä pelätä tai epäillä toista.

Lukija: Mitä te näin ollen sitten haluaisitte sanoa englantilaisille?

Toimittaja: Haluaisin sanoa heille mitä kunnioittavimmin: ”Tunnustan, että te olette minun vallanpitäjiäni. Ei ole välttämätöntä keskustella siitä, hallitseteko te Intiaa miekan vai minun suostumukseni voimalla. En vastusta teidän jäämistänne maahani. Mutta tuolloin teidän pitää jäädä tänne kansan palvelijoina eikä vallanpitäjinä. Meidän ei tule tehdä niin kuin te haluatte vaan teidän tulee toimia niin kuin me haluamme. Te saatte pitää ne rikkaudet, jotka te olette jo vieneet tästä maasta, mutta ette voi tehdä enää samoin vastedes. Teidän tehtävänne on, mikäli sitä haluatte, pitää yllä järjestystä Intiassa, mutta teidän pitää luopua ajatuksesta saada kaupallista hyötyä meidän kustannuksellamme. Me haluamme pitää sivistyksen, jota te pidätte sivistyksen nurjana puolena. Me pidämme omaa sivistystämme paljon teidän omaanne parempana. Jos käsitätte tämän totuuden, on se myös teidän hyväksenne. Ja jos te ette käsitä sitä, teidän pitää vain, oman sananlaskuane mukaisesti: ”elää maassa maan tavalla”. Te ette saa tehdä mitään sellaista, joka rikkoo meidän uskontokäsityksiämme vastaan.⁸³ Teidän velvollisuutenne vallanpitäjinä on, että hindujen tähden teidän tulisi pidättäytyä lehmänlihasta ja muslimien tähden teidän tulisi välttää pekonia ja sianlihaa. Olemme vaienneet näistä aiheista tähän päivään saakka, koska meitä on pidetty pelon vallassa, mutta teidän ei pidä kuvitella, ettei toimintanne olisi loukannut tunteitamme. Emme ilmaise näitä tunteitamme silkkaa itsekkyyttämme tai pelosta, sillä nyt on meidän velvollisuutemme puhua rohkeasti ääneen. Me pidämme teidän koululaitoksianne ja tuomioistuimianne hyödyttöminä. Me haluamme, että meidän omat muinaiset koululaitoksemme ja tuomioistuimemme palautetaan. Yleinen puhekieli Intiassa ei ole englantia vaan hindi. Tämän johdosta teidän tulisi oppia sitä. Voimme säilyttää keskusteluyhteyden kanssanne ainoastaan, mikäli se tapahtuu meidän omalla kansallisella kielellämme.

”Emme voi hyväksyä ajatustanne, että käytätte rahavaroja rautateihin ja armeijaan. Emme näe kummankaan näistä ajankohtaisuutta. Te saatatte pelätä Venäjää, mutta me emme. Kun Venäjä saapuu, me pidämme hänestä hyvää huolta. Jos te pidätte yhtä kanssamme, me voimme vastaanottaa hänet yhdessä. Emme tarvitse minkäänlaisia eurooppalaisia kankaita. Tulemme hyvin toimeen niilläkin, jotka tuotetaan ja työstetään kotimaassamme. Te ette voi valvoa toisella silmällämme Manchesteria ja toisella Intiaa. Voimme toimia yhdessä ainoastaan, mikäli intressimme ovat yhtenevät.

”Emme ole lausuneet tätä teille ylimielisyyttämme. Teillä on hallussanne suuri sotilaallinen voima. Teidän merivoimanne ovat vertaansa vailla. Jos me

taistelisimme teidän kanssanne teidän omimmalla alueellanne, meillä ei olisi mahdollisuutta tehdä näin, mutta mikäli yllämainitut myönnytykset eivät ole teistä hyväksyttävissä, me lopetamme alamaisten roolin näyttelemisen. Te voitte, mikäli vain haluatte, silpoa meidät paloiksi. Te voitte säilyttää meitä tykinpiipulla. Mikäli toimitte vastoin tahtoamme, me emme kuitenkaan auta teitä. Ja ilman meidän apuamme te ette voi astua askeltakaan eteenpäin.

”On todennäköistä, että vallan päihdyttäminen te tulette vain nauramaan tälle. Me emme voi riistää teiltä illuusiotanne yhdellä kerralla. Mutta mikäli meissä on lainkaan miehekkyyttä, te tulette pian näkemään, että teidän juopumukseenne on itsetuhoista ja että teidän naurunne meidän kustannuksellamme on älyllisesti lyhytnäköistä. Me uskomme sydämässämme, että te lukeudutte uskonnolliseen kansakuntaan. Me asumme maassa, joka on uskontojen alkuperä.⁸⁴ Meidän ei tarvitse ottaa huomioon sitä, miten kohtasimme, mutta voimme käyttää suhdettamme hyötyäksemme siitä molemmin puolin.

”Te Intiaan tulleet englantilaiset ette ole hyviä näytteitä englannin kansasta, ei myöskään meitä, puolienglantilaistettuja intialaisia voi pitää hyvinä näytteinä todellisesta Intian kansasta. Jos englannin kansa saisi tietää kaiken, mitä olette tehneet, se vastustaisi monia toimianne. Enemmistö intialaisista on ollut vain vähän tekemisissä kanssanne. Jos hylkäätte niin kutsutun sivilisaationne ja etsiydytte omien pyhien tekstienne pariin huomaatte, että vaatimuksemme ovat oikeutettuja. Vain sillä ehdolla, että vaatimuksemme ovat täysin täytettyjä, teidän sallitaan jäädä Intiaan; ja jos jääte noilla ehdoilla, me opimme teiltä paljon ja te opitte meiltä paljon. Näin tehdessämme hyödytämme toisiamme ja maailmaa. Mutta tämä tapahtuu vain kun suhteemme juuri on uponnut uskonnolliseen maaperään.”

Lukija: Mitä sanot kansalle?

Toimittaja: Kuka on kansa?

Lukija: Meidän tarkoituksiimme se on kansa, jota sinä ja minä olemme ajatelleet, se on ne meistä, joihin eurooppalainen sivilisaatio on vaikuttanut ja jotka innokkaasti haluavat itsehallinnon.

Toimittaja: Heille sanoisin: ”Vain ne Intialaiset, jotka ovat todellisen rakkauten innoittamia kykenevät puhumaan englantilaisille yllä mainitulla tavalla olematta peloissaan ja vain heidän voidaan sanoa olevan tällä tavoin innoittuneita, jotka omassatunnessaan uskovat että intialainen sivilisaatio on paras ja eurooppalainen on yhdeksän päivän ihme. Tällaiset katoavat sivilisaatiot ovat usein tulleet ja menneet ja tulevat jatkossakin tekemään niin. Vain heidän voidaan katsoa olevan näin innoittuneita, jotka koettuaan sielun voiman sisällään eivät suojaudu raa’an voiman edessä eivätkä missään tilanteessa halua käyttää raakaa voimaa. Vain heidän voidaan katsoa olevan näin innoittuneita, jotka ovat todella tyytymättömiä nykyisiin kurjiin olosuhteisiin, jo juotuaan myrkkyyastian.

”Jos on vain yksikin tällainen intialainen, hän puhuu englantilaisille edellä esitetyllä tavalla ja englantilaisten on kuunneltava häntä.”⁸⁵

”Nämä eivät ole vaatimuksia, vaan ne ovat ilmaisu henkisestä tilastamme. Emme saa mitään pyytämällä; meidän on otettava haluamamme ja siihen tarvitsemme voimaa ja sen voiman saavuttaa vain hän, joka toimii täten:

1. Hän löytää englannin kielelle käyttöä vain harvoissa tilaisuuksissa;
2. Ollessaan asianajaja, hän luopuu ammatistaan ja ryhtyy käyttämään kangaspuita;
3. Ollessaan asianajaja, hän omistaa tietonsa sekä oman kansansa että englantilaisten opettamiseen;
4. Ollessaan asianajaja, hän ei puutu eri osapuolten välisiin erimielisyyksiin, vaan jättää oikeusistuimet houkutellen omalla esimerkillään muita tekemään samoin;
5. Ollessaan asianajaja, hän kieltäytyy olemasta tuomari luopuessaan ammatistaan;
6. Ollessaan lääkäri, hän jättää lääketieteen ymmärtäen, että hänen tulisi parantaa sieluja kehojen sijasta;
7. Ollessaan lääkäri hän ymmärtää, että uskonnosta riippumatta on parempi, että ruumis pysyy sairaana, kuin että se hoidetaan käyttäen välineenä niitä helvetillisiä eläinkokeita, joita Euroopan lääketieteellisissä oppilaitoksissa harjoitetaan;
8. Vaikka olisikin lääkäri, hän ryhtyy käyttämään kangaspuita ja jos hänen luoksensa tulee potilas, hän kertoo heille heidän sairautensa syyn ja neuvoa heitä poistamaan syyn ennemmin kuin lellii heitä antamalla heille hyödyttömiä lääkkeitä. Hän ymmärtää, että jos potilas sattumalta kuolee ollessaan ottamatta lääkkeitä, ei maailma tähän kaadu ja että hän on oikeastaan ollut potilaalle armelias;
9. Vaikka olisikin varakas, hän puhuttelee varakkuudestaan huolimatta sieluaan eikä pelkää ketään;
10. Ollessaan varakas, hänen tulee antaa rahansa kangaspuihin ja rohkaista muita käyttämään käsin tehtyjä hyödykkeitä pukeutumalla itse sellaisiin;⁸⁶
11. Jokaisen intialaisen tavoin hänen tulee tietää, että nyt on katumuksen, sovituksen ja surun aika;
12. Jokaisen intialaisen tavoin hänen tulee tietää, että on hyödytöntä syyttää englantilaisia. Meidän syytämme oli heidän tulonsa, samoin meidän syytämme on, että he pysyvät maassa. He lähtevät tai muuttuvat toisenlaisiksi vain kun me muutimme.
13. Toisten tavoin hänen tulee ymmärtää, että suruaikana ei voi olla huvituk- sia. Kukistettuna on paljon parempi olla vankilassa tai maanpaossa.
14. Toisten tavoin hänen tulee tietää, että on järjetöntä kuvitella ihmisten kanssa toimimisen edellyttävän vangituksi tulemisen pakoilua;

15. Toisten tavoin hänen tulee tietää, että on paljon parempi toimia kuin puhua. Velvollisuutemme on sanoa täsmällisesti, mitä ajattelemme, ja ottaa vastaan seuraukset. Se on ainoa tapa saada toiset vakuuttuneiksi puheistamme.

16. Toisten tavoin hänen tulee ymmärtää, että tulemme vapaiksi vain kärsimyksen kautta;

17. Toisten tavoin hänen tulee ymmärtää, että elinikäinen karkotus Andamaaneille ei ole riittävä rangaistus eurooppalaisen sivistyksen pönkittämisestä;

18. Toisten tavoin hänen tulee tietää, että yksikään kansakunta ei ole nousut kapinaan kohtaamatta kärsimyksiä. Aseellisessakin sodassa todellinen koetus on kyky kärsiä, ei toisten tappaminen. Väkivallattomassa vastarinnassa tämä pitää paikkansa vielä suuremmassa määrin.

19. Toisten tavoin hänen tulee tietää, että on keho tekosyy sanoa tekevänsä jotakin, jos muutkin tekevät niin. Meidän on tehtävä se minkä tiedämme oikeaksi. Toiset seuraavat mukana, kun näkevät miten toimia. Jos mieleni tekee maistaa jotakin herkullista, en odota että muut maistaisivat sitä ensin. Hyvän tavoittelu merkitsee kansallista ponnistusta ja kärsimystä. Pakon alla kärsiminen ei ole kärsimystä.”

Lukija: Tämä on iso käsky. Milloin kaikki ryhtyvät toteuttamaan sitä?

Toimittaja: Te erehdytte. Sillä, mitä me teemme, ei ole mitään tekemistä sen kanssa, mitä muut tekevät. Jokainen täyttäköön velvollisuutensa. Jos minä teen velvollisuuteni, toisin sanoen palvelen itseäni, pystyn palvelemaan myös muita.⁸⁷ Ennen lähtöäni otan vielä vapauden toistaa:

1. Todellinen itsehallinto on vallan ottamista omiin käsiin.

2. Tie siihen on väkivallaton vastarinta. Se on sielun voimaa, rakkauden voimaa.

3. Tämän voiman käyttö vaatii swadeshia, eli omaehtoisuutta ja itsenäisyyttä sanan jokaisessa merkityksessä.

4. Meidän tulee tehdä se, mikä on meidän velvollisuutemme, eikä toimia kostohalusta tai siksi, että olemme brittien alamaisia. Siksi meidän ei tule käyttää brittien teollisuustuotteita eikä englannin kieltä eikä omaksua heidän elinkeinojaan sittenkään, vaikka he poistaisivat suolaveron, palauttaisivat varallisuutemme, antaisivat intialaisille korkeimmat virat ja vetäisivät pois joukkonsa. On syytä huomauttaa, että torjumme nämä asiat siksi, että ne ovat luonteeltaan haitallisia. En vieroksu brittejä, mutta kylläkin heidän sivilisaatiotaan.

Mielestäni olemme puhuneet ”swaraj:sta” ymmärtämättä sen todellista merkitystä. Olen yrittänyt selittää, miten sen itse ymmärrän, ja omatuntoni määrää omistamaan elämäni tästä eteenpäin sen saavuttamiselle.⁸⁸

LIITTEET

JOITAKIN VIRANOMAISIA JA HUOMATTAVIEN MIESTEN TODISTUKSIA

I Joitakin viranomaisia

Edeltävän tutkielman seuraamiseksi suositellaan seuraavia kirjoja:

The Kingdom of God Is within You – Tolstoy

What is Art? – Tolstoy

The Slavery of Our Times – Tolstoy [*suomeksi: Aikamme orjuus*]

The First Step – Tolstoy

How Shall We Escape? – Tolstoy

Letter to a Hindoo – Tolstoy

The White Slaves of England – Sherard

Civilization, Its Cause and Cure – Carpenter

The Fallacy of Speed – Taylor

A New Crusade – Blount

On the Duty of Civil Disobedience – Thoreau

[*suomeksi: Kansalaistottelemattomuudesta*]

Life without Principle – Thoreau

Unto This Last – Ruskin

A Joy for Ever – Ruskin

Duties of Man – Mazzini

Defence and Death of Socrates – From Plato [*Sokrateen puolustuspuhetta ja kuolemaa kuvataan Platonin suomennetuissa dialogeissa Apologia eli Sokrateen puolustuspuhe, Kriton, Euthyfron ja Faidon*]

Paradoxes of Civilization – Max Nordau

Poverty and Un-British Rule in India – Naoroji

Economic History of India – Dutt

Village Communities – Maine⁸⁹

II Arvostettujen miesten todistuksia

Seuraavat sitaattit herra Alfred Webbin arvokkaasta kokoomateoksesta osoittavat, että Intian muinaisella sivilisaatiolla on ainoastaan vähän opittavaa nykykulttuurista:

J. Seymour Keay

Pankkiiri ja parlamentin jäsen (1883)

”Mitä Intiaan tulee, ei voida kyllin korostaa sitä, ettei meillä tässä maassa milloinkaan ole ollut sivistyksen tuojan etuoikeutettua asemaa. Saapuessamme Intiaan kohtasimme siellä vanhan sivilisaation, joka vuosituhansien kuluessa oli sopeutunut henkisiltä ominaisuuksiltaan korkeatasoisten rotujen luonteeseen ja tarpeisiin. Kohtaamamme sivilisaatio ei ollut pinnallinen, vaan universaali ja kaiken läpäisevä. Poliittisten järjestelmien rakentamisen ohella se mahdollisti myös mitä monimutkaisimpien perhe- ja sosiaalisten instituutioiden synnyn. Näiden instituutioiden siunauksellinen luonne näkyy niiden vaikutuksesta intialaisen rodun luonteeseen. Koko maailmassa ei kenties olekaan toista kansaa, jonka luonteessa oman kulttuurin myönteiset vaikutukset vastaavassa määrin heijastuisivat. Nämä ihmiset ovat taitavia liikeasioissa sekä järjenkäytössään teräviä. Muutoin he ovat säästäväisiä, uskonnollisia, kohtuudessa pysyviä, armahtavia ja vanhemmilleen kuuliaisia. Menneisiin aikoihin he suhtautuvat kunnioituksella. Vieläpä on heille ominaista sydämellisyys, lain kunnioittaminen, kärsimyksessä osoitettava kestävyys sekä myötätunto avuttomia kohtaan.”

Victor Cousin (1792–1867)

Systemaattisen filosofisen eklektismin perustaja

”Perehtyessämme toisaalta huolellisesti idän runouteen ja sen filosofiin virtauksiin, ennen muuta niihin intialaisperäisiin, jotka nykyisellään jo Euroopassakin leviävät, löydämme runsain mitoin totuuksia. Totuuksia, jotka syvällisyydessään ovat vahvassa kontrastissa eräiden eurooppalaisen älyn vaatimattomien saavutusten kanssa. Näinä hetkinä tunnemme tarvetta langeta polvillemme itäisen ajattelun edessä. Saatamme myös nähdä tässä ihmisrodun kehossa itse korkeimman filosofian kotimaan.”⁹⁰

Friedrich Max Muller

”Jos kysyisin itseltäni mistä kirjallisuudesta me täällä Euroopassa, me joita on hellitty miltei yksinomaan Kreikan, Rooman ja yhden Seemiläisen rodun, juutalaisuuden ajatuksilla, voisimme löytää sellaisen parhaan mahdollisen suunnan muutoksen, jotta saisimme sisäisen elämämme täydellisemmäksi, kokonaisvaltaisemmaksi, universaalimmaksi, itse asiassa aidosti inhimillisemmäksi, elämäksi, ei ainoastaan täksi elämäksi vaan muuttamaan paremmaksi ikuiseksi elämäksi – jälleen minun pitäisi osoittaa Intiaan.”

Frederick Von Schlegel

”Ei voida kieltää, etteikö muinaisilla Intialaisilla olisi ollut hallussaan tietoa todellisesta Jumalasta; kaikki heidän kirjoituksensa ovat täynnä tunteita ja ilmaisuja, jaloja, selkeitä ja voimallisen isoja, niin syvästi ajateltuna ja kunnioittavasti ilmaistuna kuin millään ihmiskielellä on mahdollista millä ihmiset ovat puhuneet Jumalalleen... Niiden kansojen keskuudessa, jotka ovat pitäneet hallussaan intialaista filosofiaa ja metafysiikkaa ja ovat luontaisen innoituneesti pyrkineet niiden tavoitteisiin, joita Saksakin nykyään tavoittelee ja jotka muinoin olivat Kreikan ylpeyden aiheena, Hindustan on ensimmäisellä sijalla kautta aikojen.”

Abbe J. A. Dubois

*Lähetysaarnaaja Mysore'ssa: Otteita kirjeestä, päivätty Seringapatan'ssa 15. Joulukuuta 1820.*⁹¹

”Naimisissa olevat naiset toteuttavat määräysvaltaansa kodeissaan pääasiassa ylläpitämällä hyvää järjestystä ja rauhaa niiden henkilöiden kesken, joista heidän perheensä muodostuu; ja heistä varsin moni täyttää tämän tärkeän tehtävän niin harkitsevaiseen ja hienotunteiseen tapaan, että moiselle tuskin löytyy vertaa Euroopasta. Olen tuntenut perheitä, joissa on 30–40 henkilöä tai ylikin ja jotka koostuvat aikuisista pojista ja tyttärinä puolisoineen ja lapsineen, jotka elävät kaikki vanhan perheenemännän – äidin taikka anopin – valvonnan alaisuudessa. Viimeksi mainitut, järjestelytaitonsa turvin ja miniöidensä luonteenlaadun huomioiden ja aina tilanteen mukaan joko päättäväisyyttä tai pitkämielisyyttä noudattaen, onnistuivat säilyttämään sovun ja rauhan vuodesta toiseen niinkin monen naisihmisen kesken, joilla kaikilla oli mitä hankalin luonne. Voidaan kysyä, olisiko mahdollista päästä samaan lopputulokseen samoissa olosuhteissa meidän maissamme, missä harvoin löytyy yhteisymmärrystä edes kahden saman katon alla elävän naisihmisen kesken.”

”Itse asiassa ei liene ainoatakaan sivistyneessä maassa harjoitettavaa rehellistä tointa, jossa hindunaiset eivät tekisi omaa osuuttaan. Taloudenpidon ja perheestä huolehtimisen ohella, jotka (kuten jo mainittiinkin) ovat heidän hoidossaan, maamiesten vaimot ja tyttäret ovat mukana maanviljelykseen liittyvissä töissä aviomiehensä ja isäänsä avustaen. Samoin ammattimiehet saavat apua vaimoiltaan ja tyttäriltään omissa työtehtävissään ja kauppiaiden vaimot ja tyttäret ovat mukana auttamassa näiden kauppalikkeissa. Monet naiset toimivat myös itsenäisesti kaupanpitäjinä ja tuntematta aakkosia tai desimaalijärjestelmää onnistuvat muilla keinoin säilyttämään tilinsä erinomaisessa järjestyksessä, ja heitä pidetään liiketoimissaan jopa ovelampina kuin miehiä itseään.”⁹²

J. Young*Sihteerin, Savon Mechanics Institutes**(Viime vuosien ajalta)*

Nuo rodut (intialaiset tarkasteltuna moraalisesta lähtökohdasta) ovat ehkä maailman huomattavin kansa. Heistä huokuu moraalisen puhtauden ilmapiiri, joka ei voi olla herättämättä ihailua. Tämä koskee erityisesti köyhiä luokkia, jotka huolimatta vaatimattomassa asemassaan kärsimistään puutteista, vaikutavat onnellisilta ja tyytyväisiltä. Nämä todelliset luonnonlapset elävät päivästä päivään ajattelematta huomista, kiitollisina siitä yksinkertaisesta osasta, jonka Kaitselmus on heille osoittanut. On erikoinen kokemus olla todistamassa kumpaakin sukupuolta edustavien kulien paluuta yön kynnyksellä, takana on rankka aherrus joka usein kestää auringonnoususta auringonlaskuun. Huolimatta keskeytymättömän raadannan aiheuttamasta uupumuksesta, he ovat enimmäkseen iloisia ja eloisia, keskustelevat hilpeästi toistensa kanssa ja aika ajoin puhkeavat laulamaan katkelmaa jostakin huolettomasta laulusta. Mikä heitä sitten on odottamassa kun he palaavat noihin hökkeleihin joita he kutsuvat kodikseen? Kulho riisiä ruuaksi, sänkynä lattia. Kotipiiriin onnellisuus tuntuu olevan paikallisten luona suorastaan sääntö. Tämä on sitäkin erikoisempaa, kun muistetaan avioliittoon liittyvät tavat, liitto on vanhempien järjestämä. Lukuisat Intian kotitaloudet tarjoavat esimerkkejä aviollisesta elämästä sen kaikkein täydellisimmässä muodossa. Tämä saattaa johtua pyhien kirjoitusten opetuksista ja niihin liittyvistä ankarista määräyksistä jotka koskevat aviollisia velvollisuuksia. Ei ole liioittelua sanoa, että aviomiehet ovat yleensä lujasti kiintyneitä vaimoihinsa, ja useissa tapauksissa jälkimmäisillä on mitä ylevin käsitys velvollisuuksistaan aviomiehiään kohtaan.⁹³

Eversti Thomas Munro*(kolmenkymmenkahden vuoden palvelus Intiassa)*

”Mikäli hyvä maanviljelysjärjestelmä, vertaansa vailla olevat käsityöverstaat, kyky tuottaa mitä tahansa, mikä voi palvella mukavuutta tai ylellisyyttä; jokaiseen kylään perustetut koulut, joissa annetaan lukemisen, kirjoittamisen ja aritmetiikan opetusta; yleiset vieraanvaraisuuden ja hyväntekeväisyyden tavat (käytännöt) ihmisten kesken; ja ennen kaikkea luottamuksellinen, kunnioittava ja hellävarainen naisten kohtelu, kuuluvat sivistyneen kansakunnan tunnusmerkkeihin, niin Hindut eivät jää jälkeen Euroopan kansakunnista; ja jos sivilisaatiosta on tuleva kauppatavara näiden kahden maan välillä, olen vakuuttunut, että tämä maa (Englanti) jää tuonnin arvossa voitolle.”

Sir William Wedderburn, Bart

”Intialainen kylä on vuosisatojen ajan säilynyt varustuksena poliittista sekasortoa vastaan; se on yksinkertaisten taloudellisten ja sosiaalisten hyveiden tyys-

sija. Ei siis olekaan mikään ihme, että filosofit ja historioitsijat ovat aina käsittelleet rakkaudella tätä ikaikaista instituutiota, joka on luonnollinen sosiaalinen yksikkö ja edustaa parasta maalaiselämän muotoa: itsenäinen, työteliäs, rauhaarakastava, konservatiivinen sanan parhaassa merkityksessä. ...Luulen, että tulette jakamaan käsitykseni siitä, että tässä näyssä intialaisen kylän sosiaalisesta ja taloudellisesta elämästä on paljon sekä viehättäviä että vetovoimaisia piirteitä. Se on harmiton ja iloinen inhimillisen olemassaolon muoto. Eikä siltä puutu hyviä käytännöllisiä tuloksia.⁹⁴

V I I T T E E T

- 1 Käännös Outi Hakkarainen
 2 Käännös Lauri Peltonen
 3 Käännös Olli Ruohomäki
 4 Käännös Folke Sundman
 5 Käännös Jeremy Gould
 6 Käännös Mixu Lauronen
 7 Käännös Anastasia Laitila
 8 Käännös Juha Rekola
 9 Käännös Antti Kauppinen
 10 Käännös Meri Koivusalo
 11 Käännös Hanna Laitinen
 12 Käännös Eila Salomaa
 13 Käännös Tove Selin
 14 Käännös Jukka Pääkkönen
 15 Käännös Saska Snellman
 16 Käännös Jarno Rautio
 17 Käännös Laura Ruohonen.
 18 Käännös Katja Markkula
 19 Käännös Toni Haapanen
 20 Käännös Kaisa Heinlahti
 21 Käännös Anna Lahelma
 22 Käännös Mikko Sauli
 23 Käännös Satu Ranta-Tyrkkö
 24 Käännös Pekka Ristelä
 25 Käännös Miia Mustonen
 26 *Civilization : Its Cause and Cure*
 27 Käännös Eeva Luhtakallio
 28 Käännös Hanna Kaisa Saastamoinen
 29 Käännös Tuomas Ylä-Anttila
 30 Käännös Pirjo Riihelä
 31 Käännös Hannu Virtanen
 32 Käännös Linda Wallgren
 33 Käännös Ville Salo
 34 Käännös Timo Harakka
 35 *Thagit ja pindarit olivat Keski-Intias-
 sa toimivia rikollisryhmiä, jotka
 Britannian siirtomaahallinto kukisti
 1800-luvun puolivälissä. Bhlit olivat
 Gujaratissa ja Rajasthanissa elävä*
- alkuperäiskansa. (Parel, s 44.)
 36 *Macaulay, Thomas Babington
 (1800-59). Intian korkeimman neu-
 voston jäsen (1834-8) Kirjoittanut
 'Minutes on Education' vuonna
 1835, johon viittaus luvussa
 XVIII Koulutus. (Parel, lxxi)*
 37 Käännös Marko Ulvila
 ja Jarna Pasanen
 38 Käännös Tuija Kokkonen
 39 Käännös Esa Saarinen
 40 Käännös Peik Johanssaon
 41 Käännös Sikke Leinikki
 42 Käännös Risto Heiskala
 43 Käännös Olli-Pekka Moisiso
 44 Käännös Juhana Toivanen
 45 Käännös Pekka Korhonen
 46 Käännös Olli Sinivaara
 47 Käännös Anna Groth
 48 Käännös Juha Suoranta
 49 Käännös Risto Wallin
 50 Käännös Liisa Jääskeläinen
 51 Käännös Tapio Ollikainen
 52 Käännös Pertti Majanen
 53 Käännös Arto Laitinen.
 54 Käännös Kari Bottas
 55 Käännös Jani Saxell
 56 Käännös Niklas Vainio
 57 Käännös Silja Hiidenheimo
 58 Käännös Jussi Backman
 59 Käännös Anu Hirsiaho
 60 Käännös Tere Vadén
 61 Käännös Katri Siukola
 62 Käännös Timo Kaartinen
 63 Käännös Soili Takkala
 64 Käännös Mikko Yrjönsuuri
 65 Käännös Arja Alho
 66 Käännös Salla Tuomivaara
 67 Käännös Eeva Simola
- 68 Käännös Patrik Marken
 69 Käännös Jussi Pakkasvirta
 70 Käännös Matti Jääskinen
 71 Käännös Matti Sarmela
 72 Käännös Pentti Tiusanen
 73 Käännös Eva Biaudet
 74 Käännös Jukka Relander
 75 Käännös Susanna Niinivaara
 76 Käännös Tauno Kääriä
 77 Käännös Ilkka Taipale
 78 Käännös Petri Minkkinen
 79 Käännös Jenni Hottola
 80 Käännös Anu Koivunen
 81 Käännös Tuomas Nevanlinna
 82 Käännös Kimmo Kiljunen
 83 Käännös Laura Kalliomaa-Puha
 84 Käännös Jarkko Pylväs
 84 Käännös Rauno Merisaari
 85 Käännös Maija Sakslin
 86 Käännös Maria Svanström
 87 Käännös Eila Salomaa
 88 Käännös Satu Hassi
 89 Käännös Totte Vadén
 90 Käännös Timo Frilander
 91 Käännös Arjo Heinsola
 92 Käännös Kirsi Komonen
 93 Käännös Markus Nummi
 94 Käännös Lasse Peltonen

Mohandas K. Gandhi
Hind Swaraj eli Intian itsehallinto

Kirja on suomennettu
suolamarssin 75-vuotis juhluvuoden
kunniaksi 12.3. - 5.4. 2005